

รูปแบบและกลวิธีการแปลคำประชดเสียดสี: กรณีศึกษา นวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน

ณัฐฉิษา ขามเย็น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สิงหาคม 2560

ลิขสิทธิ์นี้เป็นของมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ณัฐณิชา ขามเย็น ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุบล ธเนศชัยคุปต์)

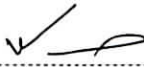

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.สมภพ ไหญ่โสมานัง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพา เทพอัครพงศ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุบล ธเนศชัยคุปต์)

..... กรรมการ
(ดร.สมภพ ไหญ่โสมานัง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิไล ลิมถาวรานันต์)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญรอด บุญเกิด)

วันที่ 1 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงสุดจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุบล ชนนชัยคุปต์ ที่ได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้คำชี้แนะแนวทางในการทำวิจัย แสดงความห่วงใยให้กำลังใจจนเป็นแรงผลักดันทำให้ประสบความสำเร็จในครั้งนี้ อีกทั้งขอขอบพระคุณ ดร.สมภพ ใหญ่โสมานัง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้แนวคิดในด้านการแปล จนผู้วิจัยเข้าใจอย่างกระจ่างต้องแท้ ขอกราบขอบพระคุณท่านคณะกรรมการผู้ซึ่งให้ความเมตตา รองศาสตราจารย์ ดร. ทิพา เทพอักษรพงศ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิไล ลีเมธารานันต์ ที่ได้ชี้ข้อบกพร่องและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้ง อาจารย์ธงชัย อรรถนพวงศา ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเกณฑ์ ในการวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้งอาจารย์ หมวคภาษาไทย โรงเรียนปราชญ์ราษฎร์ อารจารย์ปิยลักษณ์ เสียงก้อง และอาจารย์สถาพร วัฒนธรรม ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษาไทย ผู้ซึ่งเสียสละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบความถูกต้อง ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการคัดเลือกคำพูดประชดเสียดสี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ Mr. Patrick Besserer ผู้มีพระคุณในการให้ทุนการศึกษา เพื่อศึกษาต่อระดับปริญญาโท ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.สมบูรณ์ เจตน์จำลอง เป็นอย่างสูงที่ให้กำลังใจและคำปรึกษาโดยตลอด รวมถึงคณาจารย์ทุกท่าน และขอระลึกถึงพระคุณ ครุบาอาจารย์ ผู้ซึ่งประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับปริญญาโท จนทำให้ผู้วิจัยมีภูมิความรู้ในการสอบแข่งขันจนสามารถบรรจรับราชการครูได้ และนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาถ่ายทอดการสอนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนสืบไป

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัวอันเป็นที่รักของผู้วิจัย ผู้ให้ความรัก ความปรารถนาดี กำลังใจกับผู้วิจัยมาโดยตลอด ทำให้ผู้วิจัยมีความสุขกับการศึกษาและการทำวิจัยในครั้งนี้ ที่สำคัญงานวิจัยนี้คงมีอายุล่วงไปด้วยดี ถ้าไม่มีผู้มีส่วนร่วมคอยให้ความช่วยเหลือ คอยให้คำปรึกษา สุขทุกข์ในมิตรภาพระหว่างเพื่อนคือ นางฉัตร มะอาจเลิศ และนายนิกร ชูกะวัฒน์ รวมทั้งเพื่อน ๆ ร่วมห้องเรียนภาควิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ทุกท่าน

ณัฐนิชา ขามเย็น

56920777: สาขาวิชา: ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ศศ.ม. (ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร)

คำสำคัญ: คำพูดเสียดสี/ รูปแบบการแปล/ กลวิธีการแปล/ นวนิยายไทย

ณัฐนิชา ขามเย็น: รูปแบบและกลวิธีการแปลคำประชดเสียดสี: กรณีศึกษานวนิยายเรื่อง
สี่แผ่นดิน (TRANSLATION METHODS AND TECHNIQUES OF SARCASTIC IRONY:
A CASE STUDY OF FOUR REIGNS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: อุบล ทัศนชัยคุปต์, Ph.D.
141 หน้า ปี 2560

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการแปลและกลวิธีการแปลคำประชด
เสียดสี จากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินฉบับภาษาไทย ประพันธ์โดย ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ซึ่ง
ตุลจันทร์ อันเป็นนามปากกาของจันทร์แจ่ม บุณนาค เป็นผู้แปลนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินฉบับภาค
ภาษาอังกฤษ โดยใช้กรอบแนวคิดของรูปแบบการแปลของนิวมาร์ค (Newmark, 1981) และกลวิธี
การแปลที่ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมตามกรอบทฤษฎีของ
เบเกอร์ (Baker, 1997) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้แปลใช้รูปแบบการแปลมากที่สุดคือ การแปลแบบคัดแปลง รองลงมา
คือ การแปลแบบตรงตัว ลำดับต่อไปคือ การแปลเพื่อการสื่อสาร ส่วนกลวิธีการแปลผู้แปลใช้กลวิธี
การแปลมากที่สุดคือการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับรองลงมาคือการแปลโดย
การถอดความ โดยการใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับและการแปลโดยการอธิบายความ
ลำดับต่อไปคือการแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม ผู้แปลใช้รูปแบบ การแปลและกลวิธีการแปล
ที่หลากหลาย เนื่องจากความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับและภาษา ฉบับแปล โดย
ผู้แปลคำนึงถึงความเข้าใจของผู้อ่านภาษาแปลเป็นหลัก อีกทั้งผู้แปลยังพิจารณาถึงการเก็บรักษา
ความหมายของต้นฉบับไว้ ตามรอยความคิดเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์ควบคุมด้วย

56920777: MAJOR: ENGLISH FOR COMMUNICATION; M.A. (ENGLISH FOR COMMUNICATION)

KEYWORDS: SARCASTIC IRONY/ TRANSLATION METHODS/ TRANSLATION TECHNIQUES/ NOVEL

NATTANICHA KHAMYEN: TRANSLATION METHODS AND TECHNIQUES OF SARCASTIC IRONY: A CASE STUDY OF FOUR REIGNS. ADVISOR COMMITTEE: UBON DHANESSCHAIYAKUPTA, Ph.D., 141 P., 2017

The purpose of the research was to find methods and techniques in translating the novel Four Reigns authored by Kukrit Pramoj and translated by Tulachandra. The focus of the analysis was on sarcastic irony found in the novel. The translation method to analyze the data was within Newmark's (1981) framework and the techniques within Baker's (1997). The number of methods and techniques used were calculated in percentages. The results reveal that the adaptation method was used the most frequently (32.10%) followed by literal (24.70%) and communicative (13.59%). In terms of translation techniques, translation by paraphrase using a related word was found the most frequently used (46.91%). Second, translation by paraphrase using unrelated words and by illustration were found at the same frequently (14.82%) and by cultural substitution (11.11%)

These techniques were used to account for the cultural differences between the source (Thai) and target languages (English). The translator used various methods and techniques to keep the writer's purpose and to make it possible for the target audience to understand the novel.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายของการแปล.....	8
รูปแบบการแปล (Translation methods)	9
กลวิธีการแปล (Translation techniques)	19
ปัญหาการแปลเนื่องจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม	20
กลวิธีการแปลที่ใช้เพื่อแก้ไขปัญหานั้นเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม ที่ปรากฏในบทแปล	21
ความหมายของภาษาภาพพจน์และประเภทของภาษาภาพพจน์.....	26
แนวคิดการแปลภาษาภาพพจน์	28
ความหมายของถ้อยคำขี้ล้อประชดประชัน (Irony) ของไทย	30
ความหมายของถ้อยคำขี้ล้อประชดประชันของชาวต่างชาติ	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	36
การกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล	36
แหล่งข้อมูล.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
การหาค่าความเที่ยงตรงของข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
4 ผลการวิเคราะห์รูปแบบการแปลและกลวิธีการแปล.....	40
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	50
สรุปผลการวิจัย	50
อภิปรายผลการวิจัย	51
ข้อเสนอแนะ	60
บรรณานุกรม.....	62
ภาคผนวก	65
ประวัติย่อของผู้วิจัย	141

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1 ผลการวิเคราะห์ความถี่ของรูปแบบการแปล (Translation methods) คำประชดเสียดสี...	41
4-2 ผลการวิเคราะห์ความถี่ของกลวิธีการแปล (Translation techniques) คำประชดเสียดสี ..	46

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ทราบกันดีว่าหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นอัจฉริยะทางด้านงานประพันธ์ งานวิจารณ์ และงานวรรณกรรม เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2529 ท่านได้รับพระราชทาน เครื่องหมายเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ประจำปี พ.ศ. 2528 (สำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2529) ในผลงานนวนิยายเรื่อง สี่แผ่นดิน นวนิยายนี้ได้เริ่มทยอย ตีพิมพ์วันต่อวันทางหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2494 โดยเนื้อเรื่องได้ดำเนินเรื่องราว เริ่มต้นที่แผ่นดินที่ 1 ในสมัยรัชกาลที่ 5 แผ่นดินที่ 2 ในสมัยรัชกาลที่ 6 แผ่นดินที่ 3 ในสมัยรัชกาล ที่ 7 และสิ้นสุดที่แผ่นดินที่ 4 ในสมัยรัชกาลที่ 8 แห่งกรุงรัตน โกสินทร์ รวมทั้งหมด 4 รัชกาล จึงตั้งชื่อเรื่องว่า “สี่แผ่นดิน” นวนิยายเรื่องนี้ได้รับความนิยมเป็นที่สนใจแก่ผู้อ่านเป็นจำนวนมาก จนทำให้มีการแปลนวนิยายสี่แผ่นดิน เป็นภาษาต่างประเทศ อาทิเช่น ภาษาญี่ปุ่น และภาษาอังกฤษ (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557)

นวนิยายสี่แผ่นดิน ได้แปลเป็นภาษาอังกฤษโดย “ตุลจันทร์” (Tulachandra) อันเป็น นามปากกาของจันทร์แจ่ม บุนนาค ลีลาในการนำเสนอนวนิยายสี่แผ่นดินในภาคภาษาไทยนั้น เมื่อผู้อ่านได้อ่านจะรู้สึกราวกับว่าตัวเองได้ร่วมอยู่ใน ส่วนหนึ่งของเนื้อเรื่อง เป็นเหมือนส่วนหนึ่ง ของตัวละคร และเหมือนร่วมอยู่ในสถานการณ์ในสมัยนั้นอีกด้วย เหมือนกำลังตกอยู่ในภวังค์ คิดบงอยู่ในจินตนาการของนิยายเรื่องนี้อย่างเป็นจริงเป็นจัง ทั้งนี้เพราะ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้ใช้กลวิธีในการประพันธ์ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพขึ้นอยู่ในใจ เกิดความรู้สึกร่วมซึ่งใจมากกว่าที่จะ ใช้งานเขียนแบบธรรมดา โดยใช้กลวิธีการประพันธ์ที่แยบยล มีลีลาในการใช้คำกล่าวเกินจริง มีการเล่นสำนวนและเล่นคำ ทำให้ผู้อ่านสามารถรับสารได้อย่างเข้าใจลึกซึ้ง (ประชา คุลยธรรม, 2518) นวนิยายสี่แผ่นดิน เป็นยอดนวนิยายที่ใช้รูปแบบภาษาที่ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพชัดเจน โดยใช้ ภาษาก้าวแบบมีแฝงนัย ในรูปแบบประชดเสียดสี จึงเป็นเอกลักษณ์ ทำให้นวนิยายคู่มือสี่ต้น ช่วยดึงดูดความสนใจให้ผู้อ่านนำติดตาม อีกทั้งยังสอดแทรกวัฒนธรรมไทยในเรื่องอีกด้วย

คำประชดเสียดสี (Sarcastic irony) เป็นส่วนหนึ่งของภาษาภาพพจน์ ซึ่งเป็นปัญหา ในการแปลประการหนึ่งของ การแปล เพราะภาษาต้นฉบับปรากฏข้อความที่แสดงความหมาย ในภาษาภาพพจน์ ผู้แปลจะต้องยึดหลักการแปลในรูปแบบของการแปลภาษาภาพพจน์ โดยที่ผู้แปล จะต้องถ่ายทอดความหมายโดยให้ผู้อ่านเห็นภาพเกิดจินตนาการ นิวมาร์ค (Newmark, 1981)

ได้เสนอแนวคิดว่า ผู้แปลจะต้องแปลภาษาต้นฉบับที่สื่อความหมายในรูปแบบภาษาภาพพจน์ โดยหาคำเทียบเคียงจากภาษาแปล ถ่ายทอดความหมาย ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพถึงในภาษาต้นฉบับ โดยอาจเปลี่ยนจากคำเปรียบเทียบในเชิงคำอุปมาเป็นข้อความในเชิงที่เปรียบเทียบกับสิ่งอื่น ๆ ที่ให้เกิดความเข้าใจ ผู้แปลอาจปรับเปลี่ยนภาษาต้นฉบับในรูปแบบภาษาภาพพจน์ โดยใช้หลักการแปลในการถ่ายทอดสื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดพร้อมทั้งเพิ่มคำอุปมาของภาษาลับแปล นอกจากนี้ (สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2555) ได้เสนอมุมมองบทบาทของนักแปลจะต้องพิจารณาถึงวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับ โดยจะต้องแปลให้สื่อถึงความรู้สึกพร้อมกับเรื่องที่ได้อ่านอีกด้วย ผู้แปลต้องแปลโดยรักษาความรู้สึกนึกคิดของผู้ประพันธ์ที่สามารถทำให้ผู้อ่านสัมผัสได้ถึง ผู้แปลจะต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะเช่นว่าเป็นเจ้าของภาษาต้นฉบับที่มีความรู้ และความสามารถทางด้านการใช้ภาษาลับแปลได้เท่าเทียมกับภาษาต้นฉบับ กล่าวคือภาษาต้นฉบับดั้งเดิมและภาษาแปล ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่ผู้แปลต้องมีความรู้ในทางด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมของภาษาลับแปล เพื่อถ่ายทอดความหมาย กลิ่นอายของภูมิหลังให้เข้าถึงอารมณ์แก่ผู้อ่าน การที่ผู้แปลจะแปลได้ดีมากน้อยเพียงใดนั้น ผู้แปลจำเป็นต้องรอบรู้ดีในเรื่อง “ภาษาเรา” และ “ภาษาเขา” และรอบรู้ “วัฒนธรรมเรา” และ “วัฒนธรรมเขา” (ปฐมา อักษรจรุง, 2545, หน้า 227)

การแปล คำประชดเสียดสีนั้น ถือเป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของผู้แปล เพราะคำประชดเสียดสี คือ การที่ผู้พูดต้องการจะสื่อความหมายที่ตรงกันข้ามกับความในใจของผู้พูด (Jeanne, 2011) เช่น วันนี้อากาศช่างเย็นสบายเหลือเกิน แต่แท้ที่จริงแล้ว สภาพอากาศนั้นช่างแสนจะร้อนอบอ้าว โดยผู้แปลจะใช้หลักการแปลตรงตัวว่า “The weather is fine” นั้น ผู้แปลควรพึงระลึกลูกอยู่เสมอว่าผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่ออารมณ์แบบใด ผู้แปลต้องพิจารณาถึงบริบทของประโยคในภาษาต้นฉบับ ถ้าผู้แปลพิจารณาแล้วว่า ภาษาต้นฉบับเป็นคำพูดแบบมีความหมายแฝงนัย เพราะฉะนั้นผู้แปลจะต้องแปลให้ได้อารมณ์ร่วมแนวประชดเสียดสีด้วย จึงจะถือว่าเก็บรายละเอียดการแปลได้มากที่สุด ดังนั้นผู้แปลต้องทำความเข้าใจกับภาษาต้นฉบับให้ดีเสียก่อนว่าในบริบทนั้นผู้เขียนต้องการสื่อความแบบตรงไปตรงมาหรือไม่ หรือต้องการจะสื่อถึงความหมายที่มีนัยแฝง หรือต้องการที่จะถ่ายทอดความหมายของความรู้สึกที่ตรงข้ามกันกับความในใจ ดังนั้นการเป็นนักแปลที่ดีนั้น จะต้องยึดหลักการในการแปล โดยเน้นความถูกต้อง ความชัดเจนและความเป็นธรรมชาติของการแปล (Larson, 1998)

ธนพล (ลำดวน) จาดใจดี (2550) ได้กล่าวถึงปัญหาที่ผู้แปลมักจะประสบคือ ไม่เข้าใจภาษาต้นฉบับอย่างชัดเจน อันเนื่องมาจากตีความจากข้อความหรือภาษาต้นฉบับไม่กระจ่างแจ้ง (Misinterpretation) ผู้แปลขาดความรู้ ทางด้านคำศัพท์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำศัพท์ทางด้านวิชาเฉพาะ (Technical term) ผู้แปลไม่มีความรู้พื้นฐานและภูมิหลังในภาษาต้นฉบับของเรื่องที่ต้องการแปล

เรื่องนั้นมาก่อน และอีกทั้งผู้แปลยังขาดทักษะด้านการแปล (Translation skill) แต่หากผู้แปลแปลโดยใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัว จะทำให้ภาษาฉบับแปลนั้นขาดรรถรส เพราะในแต่ละภาษาแต่ละวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ ย่อมมีอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ที่มีลักษณะเฉพาะตัว อีกทั้งยังมีเรื่องของวัฒนธรรมของแต่ละภาษาสอดแทรกรวมอยู่ด้วย ผู้แปลจึงไม่สามารถแปลความหมายแบบตรงตัวได้ โดยผู้แปลจะต้องทำความเข้าใจความหมายอย่างลึกซึ้งเสียก่อน จึงจะสามารถตีความว่าผู้เขียนนั้นต้องการจะสื่อเจตนาธรรมณ์ ว่าอย่างไร ในสถานการณ์เฉพาะแบบ หรือเพื่อวัตถุประสงค์อย่างไร ควรเลือกการใช้ลีลาภาษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ วรรณมา แสงอร่ามเรื่อง (2552) ได้เน้นว่า ผู้แปลเป็นผู้ต้องรู้ประจักษ์ดี ถึงการผลิตตัวบท เนื้อความเพื่อสื่อสารให้คนอ่านได้เข้าใจในการใช้ภาษา จะทำให้งานแปลมีคุณภาพโดยไม่มีปัญหาในการแปลได้ โดยผู้แปลสามารถยึดหลักเกณฑ์คุณภาพงานแปลที่ดีนั้นได้จากความหมายถูกต้อง และครบถ้วนตามต้นฉบับหรือไม่ (Equivalence in meaning) รูปแบบภาษาที่ใช้ในฉบับแปลตรงกันกับต้นฉบับหรือไม่ (Equivalence in style) และสำนวนภาษาที่ใช้สละสลวยหรือไม่ (วรรณมา วิมลเจลา, 2539)

ในการแปลนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน ภาคภาษาไทยไปสู่ภาคภาษาอังกฤษนั้น ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ผู้เป็นนักประพันธ์นวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน ภาคฉบับไทย ได้กล่าวยกย่อง ชื่นชมถึงคุณจันทร์ที่ได้แปลนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน เป็นภาคภาษาอังกฤษ โดยชื่นชมว่า

The problem is how to translate it. How to make foreign readers understand the book in the way Thai readers do. One way is to translate it literally and fill it with footnotes and appendices as has been done in the translation in the other languages. By doing it this way the book becomes a text and not a novel, thereby losing all the affection and care that had been put into it while it was being written. This translation by Tulachandra seems to be the perfect solution to the problem stated above. She had somehow brought out the Thai mentality of this book clearly, to be understood, to be appreciated and I hope to be cherished by our foreign friends. (Pramoj, 1981, p. 5)

ปัญหาคือ จะแปลความหมายอย่างไร จะทำการแปลอย่างไร ที่จะทำให้ผู้อ่านชาวต่างชาติเข้าใจในบริบทที่เป็นไปในทางเดียวกันกับผู้อ่านที่เป็นคนไทย วิธีแรกคือ แปลตรงตามตัวอักษร โดยเพิ่มเติมคำอธิบายไว้ที่เชิงอรรถ และในภาคผนวก แต่ในการแปลโดยวิธีการนี้ จะทำให้กลายเป็นหนังสือที่มีแต่เนื้อหา มิใช่ลักษณะแบบนิยาย ซึ่งจะทำให้ขาดรรถรส มีผลกระทบต่องานประพันธ์ แต่เมื่อคุณจันทร์ได้แปลแล้วนั้นถือว่าการแปลที่ขจัดปัญหาหมดไป เพราะคุณจันทร์

ได้แปลโดยนำความคิด จิตวิญญาณของความเป็นคนไทยโดยนำเสนอในบริบทได้อย่างกระจ่างแจ้ง เข้าใจ และเป็นที่น่าสนใจ ทั้งนี้โดยผู้ประพันธ์หวังว่านวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินเรื่องนี้ จะสร้างความประทับใจแก่เพื่อน ๆ ผู้อ่านชาวต่างชาติเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษานวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน ทั้งนี้เพราะ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ผู้เป็นนักประพันธ์ได้กล่าวยกย่องชื่นชมในความสามารถการแปลของตุลจันทร์ที่ได้แปลนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน ภาควิชาภาษาอังกฤษ ได้จัดเป็นที่ประทับใจ ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบและกลวิธีการแปลคำประชดเสียดสี โดยผู้แปลใช้รูปแบบการแปลแบบใดมากที่สุดและวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำประชดเสียดสีแบบใดมากที่สุด ในการถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาฉบับแปลได้จนเป็นที่เข้าใจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการแปล (Translation methods) คำประชดเสียดสี (Sarcastic irony) ของการแปลนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน (Four reigns) จากภาษาไทยไปสู่ภาษาอังกฤษ
2. เพื่อศึกษาวิธีการแปล (Translation techniques) คำประชดเสียดสี ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน (Four reigns) จากภาษาไทยไปสู่ภาษาอังกฤษ

คำถามในการวิจัย

1. ผู้แปลใช้รูปแบบการแปล แบบใดมากที่สุด ในการแปลคำประชดเสียดสี ของการแปลนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ
2. ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบใดมากที่สุด ในการแปลคำประชดเสียดสี ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงรูปแบบการแปลคำประชดเสียดสี ในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ
2. ทำให้ทราบถึงกลวิธีการแปลคำประชดเสียดสี ในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาการแปลคำประชดเสียดสี ให้กับผู้ที่สนใจศึกษาทางด้านงานแปลคำประชดเสียดสี ที่ปรากฏอยู่ในด้านนวนิยาย ด้านวรรณกรรม และทางด้านบันเทิงคดีได้อย่างเหมาะสม

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษารูปแบบการแปลและกลวิธีการแปลคำประชดเสียดสี นวนิยาย เรื่องสี่แผ่นดิน จากภาษาไทยไปสู่ภาษาอังกฤษ โดยมีขอบเขตในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยศึกษานวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน ภาคภาษาไทย ประพันธ์โดย ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ศึกษาเฉพาะคำพูดการประชดเสียดสี ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน ภาคภาษาไทย
2. ผู้วิจัยศึกษานวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน ภาคภาษาอังกฤษ โดยตุลจันทร์ ผู้ซึ่งเป็นนามปากกา ของจันทร์แจ่ม บุนนาค ศึกษาเฉพาะคำแปลคำพูด การประชดเสียดสีที่ปรากฏอยู่ในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน ภาคภาษาอังกฤษ
3. ในกรณีที่มีคำพูดประชดเสียดสีในภาคภาษาไทย โดยบทละครพูดซ้ำกัน และผู้แปล แปลความหมายคำพูดประชดเสียดสีไปสู่ภาษาฉบับแปลซ้ำกัน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเพียงครั้งเดียว
4. ผู้วิจัยวิเคราะห์เฉพาะบทพูดนวนิยายในคำพูดการประชดเสียดสีอันปรากฏอยู่ใน เครื่องหมายอัญประกาศเพียงเท่านั้น
5. ในการวิจัยนี้ นักวิจัยเลือกใช้การประชดเสียดสีตามความแนวคิดของเมคคา (Muecke, 1970) ซึ่งได้อธิบายว่าการเสียดสี (Sarcasm) เป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการประชด (Irony) อีกทั้งยังสามารถทราบถึงทัศนคติที่ผู้พูดต้องการจะสื่อความในแง่บวกหรือแง่ลบได้ เพราะการทำ วิจัยนี้ ศึกษาข้อความตามตัวอักษร (Text) ของนวนิยาย ที่ไม่ได้ยิน โทนเสียงจากบทพูดของตัวละคร จึงยากที่จะหยั่งรู้ถึงการตีความบทพูดของตัวละคร ในแง่ของการซ่อนความรู้สึกที่แท้จริง ผู้วิจัยจึงจำเป็น ที่จะต้องใช้รูปแบบในการประชดเสียดสีทั้งประเภทการพูดประชด (Verbal irony) ซึ่งเป็นคำพูดที่มีจุดประสงค์เพื่อการเสียดสี และการประชดในสถานการณ์ (Situation irony) ควบคู่กัน ไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบการแปล (Translation methods) คือ รูปแบบการแปล ที่ถ่ายทอดความหมายของ ภาษาต้นฉบับ เป็นการนำเสนอรูปแบบความหมายสู่ภาษาฉบับแปล ตามกรอบทฤษฎีของ นิวมาร์ค (Newmark, 1988) โดยแบ่งรูปแบบการแปลเป็น 2 ประเภทคือ รูปแบบการแปลเชิงความหมายหรือ เชิงอรรถศาสตร์ (Semantic translation) การแปล ที่เน้นความเข้าใจความหมายของต้นฉบับ โดย เก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้เป็นสำคัญ คำนี้ถึงความคิดเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์ (Source language emphasis) เน้นผู้เขียนเป็นหลัก แบ่งระดับรูปแบบการแปลเชิงความหมายเป็น 4 ระดับย่อย ดังต่อไปนี้ รูปแบบการแปลแบบคำต่อคำ (Word for word translation) รูปแบบการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) รูปแบบ การแปลแบบซื่อตรงต่อต้นฉบับ (Faithful translation) และรูปแบบ

การแปลตามหลักอรรถศาสตร์ (Semantic translation) ส่วนรูปแบบการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) การแปลที่เน้นความเข้าใจของผู้อ่านของภาษาแปล (Target language emphasis) โดยแต่งรูปแบบภาษาแปลให้สอดคล้องกับความเข้าใจของภาษาผู้อ่าน แบ่งระดับรูปแบบการแปลเชิงสื่อสาร ออกเป็น 4 ระดับย่อยดังต่อไปนี้คือ รูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) รูปแบบการแปลแบบอิสระ (Free translation) รูปแบบการแปลแบบใช้สำนวน (Idiomatic translation) และรูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation)

กลวิธีการแปล (Translation techniques) คือ กลวิธีการแปลที่ใช้ในการแก้ปัญหาการแปล เพื่อถ่ายทอดความหมายของคำศัพท์หรือสำนวนที่ไม่มีในภาษาฉบับแปล ซึ่งวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับไม่มีอยู่ในวัฒนธรรมของภาษาแปล และไม่เป็นที่รู้จักในภาษาฉบับแปล ตามกรอบทฤษฎีของเบเกอร์ (Baker, 1997) ซึ่งแบ่งกลวิธีการแปลไว้ 8 กลวิธี ดังต่อไปนี้ 1. กลวิธีการแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายกว้างหรือเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป (Translation by a more general word) 2. กลวิธีการแปลโดยใช้คำที่มีความหมายเป็นกลางหรือมีความหมายทางอารมณ์น้อยกว่าภาษาต้นฉบับ (Translation by a more neutral/ Less expressive word) 3. กลวิธีการแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม (Translation by cultural substitution) 4. กลวิธีการแปลโดยใช้คำยืมหรือการแปลโดยใช้คำยืมพร้อมคำอธิบาย (Translation using a loan word or loan word plus explanation) 5. กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) 6. กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยการใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using unrelated words) 7. กลวิธีการแปลโดยการละ (Translation by omission) และกลวิธีสุดท้ายคือกลวิธีการแปลโดยการอธิบายความ (Translation by illustration)

คำประชดเสียดสี (Sarcastic irony) คือ คำพูดของผู้พูดที่มีความคิดต้องการพูดสื่อสารตรงกันข้ามกับความรู้สึกที่แท้จริง โดยอาจพูดแสดงความชื่นชมและไม่มีเจตนาจะสื่อความหมายในเชิงตำหนิ ซึ่งไม่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกเจ็บปวดในคำพูด เช่น “วันนี้เธอแต่งหน้าสวยจังเลย” แต่ความเป็นจริงแล้วผู้รับสารเป็นผู้หญิงที่หน้าตาจืดจาง จากประโยคคำพูดนี้ เมื่อผู้รับสารได้ฟังอาจจะรู้สึกยินดีเมื่อได้ยินประโยคนี้ เพราะผู้รับสารไม่สามารถตีความได้ อีกทั้งผู้พูดซ่อนความรู้สึกที่แท้จริงไว้แต่ความเป็นจริงแล้วผลลัพธ์ที่ได้นั้นพลิกความคาดหมาย เพราะการแต่งหน้าให้สวยอย่างไรแต่ถึงอย่างไรนั้นแล้วเป็นผู้หญิงที่หน้าตาจืดจางอยู่ดีโดยลักษณะการใช้ภาษาแบบนี้คือการพูดประชดแต่ในการพูดเสียดสี (Sarcasm) คือ การพูดเหน็บแนม พูดกระทบกระเทียบ จนทำให้ผู้ฟังรู้สึกเจ็บปวด และเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้พูด เช่น “วันนี้เธอแต่งหน้าสวยจังเลย สวยจนเป็นเทพธิดาหน้าผี สะไม่มี” จากประโยคคำพูดนี้ เมื่อผู้รับสารได้ฟังสามารถตีความได้ทันที เพราะมีข้อความ

ที่ขัดแย้งและสื่อความที่ไม่จริงใจต่อคำชม รวมทั้งส่งผ่านทัศนคติที่ผู้พูดต้องการจะสื่อในแง่ลบ จนสามารถทำให้ผู้ฟังรู้สึกเจ็บใจและเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้พูด ด้วยนักวิชาการของไทยได้ บัญญัติศัพท์เฉพาะของคำว่าประชด (Irony) นั้นแตกต่างกันไป ผู้วิจัยเลือกใช้คำประชดเสียดสีตาม แนวคิดของเมคคา (Muecke, 1970) ซึ่งได้อธิบายว่าการเสียดสี (Sarcasm) เป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบ การประชด โดยมีเจตคติของผู้พูดแฝงในภายใต้ของคำพูดการประชดเสียดสี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการแปลของนักวิชาการต่างประเทศและนักวิชาการของไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางการศึกษาค้นคว้าในการวิเคราะห์รูปแบบและกลวิธีการแปลคำประชดเสียดสี ทัศนศึกษานวนิยายเรื่อง สี่แผ่นดิน (Four reigns) แบ่งเนื้อหาออกเป็น 9 หัวข้อคือ หัวข้อที่ 1 คือ ความหมายของการแปล หัวข้อที่ 2 คือ รูปแบบการแปล หัวข้อที่ 3 คือ กลวิธีการแปล หัวข้อที่ 4 ปัญหาการแปลเนื่องจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม หัวข้อที่ 5 คือ กลวิธีการแปลที่ใช้เพื่อแก้ไข ปัญหาอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมที่ปรากฏในบทแปล หัวข้อที่ 6 คือ ความหมายของภาษาภาพพจน์และประเภทของภาษาภาพพจน์ หัวข้อที่ 8 คือ ความหมายของ ถ้อยคำยั่วล้อประชดประชัน (Irony) ของไทย หัวข้อที่ 9 ความหมายของถ้อยคำยั่วล้อประชดประชัน ของชาวต่างชาติ และหัวข้อสุดท้ายคือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการแปล

นักวิชาการชาวต่างประเทศด้านงานแปล อาทิ ไนดา (Nida, 1964) แคทฟอร์ด (Catford, 1965) ไนดา และเทเบอร์ (Nida & Taber, 1969) นิวมาร์ค (Newmark, 1981) และลาร์สัน (Larson, 1998) ต่างอธิบายไปในแนวทางเดียวกันว่า การแปลเป็นการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปสู่ อีกภาษาหนึ่ง งานแปลเป็นงานที่มีศิลปะอันประณีตในการเลือกสรรคำ เพื่อแทนที่ข้อความในภาษา แปล สิ่งสำคัญที่ผู้แปลจะต้องพิจารณาถึงประการแรกคือ ข้อความที่จะนำมาใช้ในภาษาแปลนั้น มีความหมายเทียบเคียงกับภาษาต้นฉบับหรือไม่ เพราะในการแปลจะต้องถ่ายทอดภาษาในฉบับแปล ให้มีความหมายใกล้เคียงเป็นธรรมชาติที่สุดกับภาษาต้นฉบับ ประการที่สองคือ ผู้แปลควรพิจารณา ถึงรูปแบบโครงสร้างภาษาแปลต้องใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับ โดยต้องคำนึงถึงประโยค คำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ รวมทั้งสถานการณ์ในการสื่อสาร และบริบททางวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับ เพื่อวิเคราะห์ภาษาต้นฉบับ ให้เข้าใจความหมาย แล้วจึงนำเสนอคำศัพท์ซึ่งมีความหมายเดียวกัน โดยใช้คำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับภาษาแปล ผู้แปลต้องทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องในภาษาต้นฉบับอย่างดี เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความหมายจากภาษาต้นฉบับไปสู่ ภาษาแปล โดยต้องสื่อความคิด เจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์ไปยังผู้อ่าน ผู้แปลต้องใช้หลักภาษารวมถึงรูปแบบ โครงสร้างทางภาษาที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจอย่างชัดเจน

นักวิชาการชาวไทยทางด้านงานแปล อาทิ สิทธา พิณภูวตล (2543) ได้อธิบายการแปลไปในแนวทางเดียวกันกับ สัจญวิ สายบัว (2540; 2550) กล่าวคือ การแปลเป็นการถ่ายทอดข้อความจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง โดยยึดหลักการคือ การรักษารูปแบบทางด้านภาษาของต้นฉบับและความหมายในภาษาเดิมให้คงไว้ได้อย่างครบถ้วน รวมทั้งความหมายแฝงซึ่งได้แก่ ความหมายทางวัฒนธรรม ประชญา และความคิด เป็นต้น สิ่งที่ผู้แปลต้องคำนึงถึงมากที่สุดคือ การถ่ายทอดความหมายในข้อความเดิมจากต้นฉบับไปยังภาษาฉบับแปลได้อย่างครบถ้วนและรักษารูปแบบความคิดเดิมของผู้เขียนอย่างเที่ยงตรงซึ่งถือเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในคุณภาพงานแปล

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การแปลเป็นการถ่ายทอดเรื่องราว สาร หรือข้อมูลจากภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาแปล ความหมายที่ปรากฏในภาษาฉบับแปลโดยต้องมีความหมายเท่ากันหรือใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับให้มากที่สุด ผู้แปลจะต้องใช้ศิลปะอันประณีตในการเลือกใช้คำศัพท์ในการแทนความหมายในภาษาแปล รวมทั้งคงไว้ด้วยวัฒนธรรม สำนวน ประชญา และความคิด สื่อความตามเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์ไปยังผู้อ่าน สิ่งสำคัญที่สุดในการแปลคือ ผู้แปลต้องทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องอย่างลึกซึ้งเสียก่อน อีกทั้งต้องมีความเชี่ยวชาญทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลโดยผู้แปลควรพยายามรักษาความหมายในข้อความเดิมเอาไว้ได้อย่างครบถ้วน จะต้องมีความรู้ในทางด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ภูมิหลังของภาษาฉบับแปล เพื่อถ่ายทอดความหมายให้ถึงอารมณ์แก่ผู้อ่านได้อย่างเข้าใจ

รูปแบบการแปล (Translation methods)

ผู้เชี่ยวชาญทางการแปลชาวต่างประเทศ ได้เสนอรูปแบบการแปลไว้ดังนี้
 ลาร์สัน (Larson, 1998) ได้แบ่งรูปแบบการแปลออกเป็น 2 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. การแปลแบบรักษารูปแบบ (Form-based translation) หรือ (Literal translation) เป็นการแปลที่ผู้แปลพยายามคงรูปแบบโครงสร้างไวยากรณ์ทางภาษาของต้นฉบับไว้ในฉบับแปลทุกประการ รูปแบบการแปลลักษณะนี้เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาต้นฉบับทางด้าน โครงสร้างทางภาษา แต่ไม่เหมาะกับผู้คนที่ต้องการศึกษาในการถ่ายทอดความหมายของภาษาแปล เพราะการแปลรูปแบบนี้ผู้แปลเน้นคงรูปแบบโครงสร้างทางภาษาต้นฉบับ แต่ไม่คำนึงถึงความเป็นธรรมชาติ วัฒนธรรม ของภาษาแปล

2. การแปลแบบรักษาความหมาย (Meaning-based translation) หรือ (Idiomatic translation) เป็นการแปลที่ผู้แปลให้ความสำคัญกับความหมายของต้นฉบับ เพื่อแปลออกมาได้อย่างเป็นธรรมชาติในภาษาฉบับแปล โดยยึดหลักการ 3 ประการดังต่อไปนี้

2.1 ความเป็นธรรมชาติของภาษาแปล (Natural forms of receptor language)

2.2 โครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาแปล (Grammatical construction)

2.3 การเลือกใช้คำในภาษาแปล (Choice of lexical items)

นิวมาร์ค (Newmark, 1988) ได้แบ่งรูปแบบการแปลออกเป็น 2 ประการใหญ่

1. การแปลเชิงความหมายหรือเชิงอรรถศาสตร์ (Semantic translation) รูปแบบการแปลลักษณะนี้เป็น การแปลที่ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้เป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นการแปลตามรอยความคิดเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์ (Source language emphasis) เน้นผู้เขียนเป็นหลัก อีกทั้งให้คงอยู่ซึ่งวัฒนธรรม โดยแบ่งระดับรูปแบบการแปลเชิงความหมาย ออกเป็น 4 ระดับย่อยดังต่อไปนี้คือ

1.1 การแปลแบบคำต่อคำ (Word for word translation) เป็นการแปลที่ยึดรักษา รูปแบบของภาษาต้นฉบับ โดยแปลแบบคำต่อคำ เน้นการรักษาลำดับคำโดยเรียงลำดับของคำในประโยคของภาษาต้นฉบับให้มากที่สุด โดยไม่ปรับเปลี่ยน โครงสร้างในภาษาแปล และไม่พิจารณาถึงบริบทของภาษาแปล

ตัวอย่างเช่น

ภาษาต้นฉบับ

“แม่แหม่นี้ เมื่อไรจะโตสักที” คุณสายบ่น “พลอยเขาเป็นลูกแม่แหม่เสียคนเดียว เมื่อไร พ่อเขาเป็นพระน้ำพระยา แล้วก็กักปากข้างโน้น เอาลูกเขามาทำไม่ดี เดี่ยวญาติเขาจะมาพลอยว่าฉันด้วย ไหน ๆ ก็เอาพลอยมาถวายท่านแล้ว ทำเสียให้มันถูกเรื่องถูกราว แล้วเรื่องมันก็ไม่อยากเขียนอะไรนักหนา ข้าของเราก็มีอยู่แล้ว” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 21-22)

ภาษาฉบับแปล

“When will you grow up?” How could you say Phloi’s only your daughter? She’s got a father, too, who’s a Phraya and one of the Clan Across the River. If Phloi is not correctly presented, you and I-yes, I’d be dragged into it, too-we’ll never hear the end of it from her relatives. And what’s so difficult about presenting her this way? Look, she made an expensive gesture, “I’ve got everything here, plenty of candles, joss sticks.” (Tulachandra, 1998, p. 21)

วิเคราะห์รูปแบบการแปล

จากภาษาต้นฉบับ “แม่แหม่นี้ เมื่อไรจะโตสักที” แปลเป็น “When will you grow up?” ผู้แปลยึดรักษาการแปลแบบคำต่อคำ โดยแปลตามลำดับของคำ ซึ่งสายประชิดเสียดสีต่อแหม่ว่า เมื่อไรจะโต โดยคิดแบบผู้ใหญ่มีเหตุผล เพราะตัวละครที่ถูกตำหนิ คือแม่แหม่ซึ่งเป็นแม่ของพลอย

1.2 การแปลแบบตรงตัว (Literal translation) เป็นการแปลโดยปรับเปลี่ยน โครงสร้าง

ทางไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับให้เทียบเคียงกับโครงสร้างของภาษาแปล มีความแตกต่างกับการแปลแบบคำต่อคำ คือ การแปลแบบการแปลแบบตรงตัว จะปรับที่โครงสร้างของประโยค แต่การแปลแบบการแปลแบบคำต่อคำ ยึดรักษารูปแบบของภาษาต้นฉบับ โดยแปลแบบคำต่อคำ

ตัวอย่างเช่น

ภาษาต้นฉบับ

“อย่างแจะมาหาหั้นเองละก็ ไม่มีเสี่ยละ สันดานลูกเสี่ยลูกตะเข้ต้องคอยแวงักเอามือที่ขุนมันนะแหละ” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 92)

ภาษาฉบับแปล

“Never! This is what I get from keeping tigers and crocodiles. They bite the hand that feeds them” (Tulachandra, 1998, p. 64)

วิเคราะห์รูปแบบการแปล

ผู้แปลใช้รูปแบบการแปลแบบตรงตัว ซึ่งมีหลักการที่เหมือนกันกับการแปลคำต่อคำ โดยปรับที่โครงสร้างของภาษาฉบับแปลให้มีความเทียบเคียงกับภาษาต้นฉบับ และคงความหมายของต้นฉบับเดิมไว้ สังเกตได้จากภาษาต้นฉบับ คำว่า ลูกเสี่ยลูกตะเข้ ผู้แปล แปลเป็น tigers and crocodiles โดยไม่ได้แปลเป็น baby tigers and baby crocodiles

1.3 การแปลแบบซื่อตรงต่อต้นฉบับ (Faithful translation) เป็นการแปลที่ผู้แปลมุ่งเน้นในเรื่องของความคิด ตามเจตนาารมณ์ของผู้เขียน โดยแปลแบบซื่อตรงต่อภาษาต้นฉบับตามวัตถุประสงค์ให้ได้มากที่สุด และถ่ายทอดความหมายให้ตรงกับภาษาต้นฉบับให้ได้มากที่สุด

ตัวอย่างเช่น

ภาษาต้นฉบับ

“โดนเข้าแล้วไซ้ใหม่แม่พลอย ฉันทึกแล้วไม่มีผิดทีเดียว คนอะไรไม่รู้ใจยักษ์ใจมาร ฉันทอยู่ทางนี้ยัง โดนดำไม่เว้นแต่ละวัน ทำอะไรเป็นผิดไปหมดถ้าตายเสี่ยเมื่อไรฉันทจะดีใจ” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 92)

ภาษาฉบับแปล

“I thought so! I knew she'd make you cry. She's horrible, isn't she? She likes hurting people and every day she tries to make me unhappy. I tell you she has a demon's heart. I'll be glad when she dies!” (Tulachandra, 1998, p. 64)

วิเคราะห์รูปแบบการแปล

ผู้แปลยึดการแปลแบบซื่อตรงต่อต้นฉบับ โดยแปลตามรอยเจตนาารมณ์ของผู้เขียน ในข้อความ ถ้าตายเสี่ยเมื่อไรฉันทจะดีใจ แปลเป็น I'll be glad when she dies! ซึ่งผู้แปลส่งอารมณ์

ในการแปลได้ดี สามารถเก็บความคิดของตัวละคร โดยการถ่ายทอดได้ตรงกับภาษาต้นฉบับได้ เนื่องจากตัวละครผู้พูดประชดเสียดสีต่อพี่สาวคนโต ด้วยลักษณะของพี่สาวเป็นคนจับเอาแต่ใจ แต่ใจจริงแล้วไม่ยอมให้พี่สาวต้องตาย เพราะถ้าพี่สาวตายจริง ๆ ใครจะดูแลพ่อ

1.4 การแปลตามหลักอรรถศาสตร์ (Semantic translation) มีความคล้ายคลึงกับการแปลรูปแบบการแปลแบบชื่อตรงต่อต้นฉบับ ในการรักษาต้นฉบับ และการถ่ายทอดความหมาย แต่มีความแตกต่างกับการแปลแบบชื่อตรงต่อต้นฉบับ โดยการเพิ่มศิลปะทางภาษาทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเข้าใจลึกซึ้ง จะมีความยืดหยุ่นมากกว่า โดยจะให้ความสำคัญกับความงามและสุนทรียะทางภาษาแปล

ตัวอย่างเช่น

ภาษาต้นฉบับ

“เพราะพวกเอ็งมันลูกเมียน้อย นั่นท่านลูกคุณหญิงก็ต้องเป็นคุณ ไปหมด เขาไม่เรียกว่าอืพลอยก็ตีลมไปแล้ว” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 4)

ภาษาฉบับแปล

“Because they are Khunying’s children and the rest of you have lesser wives for mothers, that’s why. Be thankful they call you Mae Phloi and Pho Phoem, and not the lowly Ee Phlio and Ai Phoem” (Tulachandra, 1998, p. 5)

วิเคราะห์รูปแบบการแปล

ผู้แปลยึดรักษาการแปลแบบตามหลักอรรถศาสตร์ ซึ่งในคำแปลนี้ Be thankful they call you Mae Phloi and Pho Phoem ไม่มีในภาษาต้นฉบับ แต่ผู้แปลปรับความยืดหยุ่นในภาษาแปล เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพบรรยากาศตามและเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง

2. การแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) เป็นรูปแบบที่เน้นความเข้าใจของผู้อ่านของภาษาแปล (Target language emphasis) ผู้แปลจะเสริมเติมแต่งรูปแบบภาษาแปลให้ง่ายต่อความเข้าใจของภาษาผู้อ่าน โดยแบ่งระดับการแปลในรูปแบบการแปลเชิงสื่อสาร ออกย่อยเป็น 4 ระดับดังต่อไปนี้คือ

2.1 การแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) เป็นการแปลที่อิสระจากภาษาต้นฉบับ จะพบการแปลชนิดนี้ในงานประเภทละคร บทประพันธ์ บทกลอน โดยผู้แปลจะคงรักษาแก่นเรื่องหรือเนื้อหา โดยผู้แปลจะรักษาความหมายแต่ไม่คงรักษาโครงสร้างรูปแบบเดิม มีการปรับเปลี่ยนหรืออาจจะมีการขยายความเพิ่มเติมในภาษาแปลทำให้ภาษาแปลมีความยาวของเนื้อเรื่องเพิ่มขึ้นกว่าภาษาต้นฉบับ ในกรณีที่วัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับและวัฒนธรรมของภาษาแปลต่างกัน

การแปลรูปแบบนี้จะแปลวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับให้เป็นวัฒนธรรมของภาษาแปลอีกด้วย โดยหาวัฒนธรรมที่เทียบเคียงมาแทนที่เพื่อให้เข้าใจมากขึ้นของผู้อ่าน

ตัวอย่างเช่น

ภาษาต้นฉบับ

“บ่าวก็ว่าเขาเค็มไปหน่อย แต่คุณเธอว่าของเขาคดี ไวใจได้ บาวก็ต้องนั่ง” “แต่ท่าทางเขาคีจริง ๆ กรรมงคุณพลอยอย่าไปวิตกไปเลย ถ้าไม่คีจริงคุณแม่จะตกล่องปล่องขึ้นกับเขาหรือคุณเธอเป็นผู้ดี ตาเธอก็ต้องสูง คุณอะไรก็รู้เรื่อง ไซ้! นังพิศ เอ็งเป็นจีข้าเขายังไม่เจียมตัว สะเออะไปเที่ยวว่าเขาอย่างนั้นอย่างนี้ หลังจะลายไม่รู้ตัว” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 84)

ภาษาฉบับแปล

“A sharp man, my darling. Too sharp and cunning for this maid of you. But he must have his good points, or your mother would not have yielded to him, would she? She’s got good eyes, good taste, your mother has. What she picks herself can’t be bad. Isn’t that so? “Hey, Nang Phit, who do you think you are babbling on like this? It’s none of your business.” (Tulachandra, 1998, p. 59)

วิเคราะห์รูปแบบการแปล

ผู้แปลใช้หลักการแปลรูปแบบตัดแปลง จากภาษาต้นฉบับ เขาเค็มไปหน่อย แปลเป็น A sharp man แล้วขยายความเพิ่มเติมในภาษาแปล Too sharp and cunning for this maid of you. ทำให้เพิ่มความยาวของเรื่อง อีกทั้งมีวัฒนธรรมทางภาษา เปรียบเทียบของภาษาต้นฉบับและวัฒนธรรมของภาษาแปลต่างกัน โดยคำว่าเค็ม ถ้าใช้กับบุคคลจะแปลว่าเป็นคนที่มีความตระหนี่ถี่เหนียว แต่ภาษาแปลนั้นเลือกคำเทียบเคียง A sharp man มาแทนที่ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจมากขึ้น

2.2 การแปลแบบอิสระ (Free translation) เป็นการแปลที่มีรูปแบบที่สอดคล้องกับการแปลแบบตัดแปลง โดยผู้แปลทำความเข้าใจโดยการจับสารต้นฉบับแล้วเรียบเรียงออกมาเป็นภาษาแปลเน้นการรับสารให้ได้ใจความมากกว่าที่จะรักษารูปแบบเดิมจากต้นฉบับไม่พิจารณาถึงเนื้อหาของต้นฉบับเดิม แต่อย่างไรก็ตาม บางครั้งอาจแปลอิสระจนไม่เหลือเค้าโครงเดิม

ตัวอย่างเช่น

ภาษาต้นฉบับ

“ไม่ต้องมาขอฉันหรือแม่พลอย ฉันรักแม่พลอยอยู่แล้ว อย่างนั้น ใครเห็นสาวก็เห็นจะตาไม่ค่อยดีกรรมง เจ้าคุณพ่อท่านบ่นอยู่ทุกวันว่ามีลูกสาวอย่างฉันน่ากลัวจะขายไม่ออก แต่อย่างแม่พลอยนี่ละก็ขายออกแน่ เสียขายมาเก็บเนื้อเก็บตัวอยู่เสียที่ในวัง” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 163)

ภาษาฉบับแปล

“I’m not really, but that’s all right, Khun Choei laughed “Except that Chao Khum father is somewhat worried that he might never be able to dispose of me.” (Tulachandra, 1998, p. 100)

วิเคราะห์รูปแบบการแปล

ผู้แปลใช้หลักการแปลรูปแบบอิสระ จากภาษาต้นฉบับ อย่างฉันนี่ใครเห็นสวยก็เห็นจะตาไม่ค่อยดีกระมัง แปลเป็น I’m not really, but that’s all right จากภาษาต้นฉบับเป็นการประชดตัวเอง ผู้แปลจับใจความจากต้นฉบับ ไม่พิจารณาถึงการถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับ โดยแปลอิสระจนไม่เหลือร่องรอยโครงสร้างของภาษาต้นฉบับไว้

2.3 การแปลแบบใช้สำนวน (Idiomatic translation) เป็นการแปลโดยคงความหมายไว้ของภาษาต้นฉบับอย่างครบถ้วน แต่มีการเพิ่มสำนวน โดยปรับโครงสร้างทำให้มีความเป็นธรรมชาติทางด้านภาษา เนื้อหาในการเปรียบเทียบ เปรียบเปรย ให้ผู้อ่านได้เห็นภาพชัดเจน มีการเลือกใช้คำ บางครั้งนำสำนวน คำศัพท์ จากภาษาแปลมาใช้ ซึ่งในภาษาต้นฉบับอาจจะไม่มีปรากฏ

ตัวอย่างเช่น

ภาษาต้นฉบับ

“ใครชอบนอนที่ไหนก็นอนที่นั่น แต่ไม่เป็นไรหรอก เมียฉันเขาไม่ว่า เขาเรียกฉันว่า พอนกขมิ้นเหลืองอ่อน เพราะนอนที่ไหนก็นอนได้” (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 456)

ภาษาฉบับแปล

“Oh here and there. Staying at a friend’s house, then at another friend’s. Don’t frown, Mae Phoil. You know my wife doesn’t mind. She calls me her Little oriole.”

(Tulachandra, 1998, p. 287)

วิเคราะห์รูปแบบการแปล

ผู้แปลใช้หลักการแปลรูปแบบใช้สำนวน โดยจากคำว่า พอนกขมิ้นเหลืองอ่อน แปลเป็น Little oriole เนื่องจากภาษาแปลไม่ปรากฏนกชนิดนี้ แต่มีนกที่มีลักษณะคล้ายกัน โดยนกชนิดนี้มีสีส้มหรือเหลืองพบทางอเมริกาเหนือ ผู้แปลเลือกคำศัพท์ที่มีอยู่ในภาษาแปลมาแทนที่ เพื่อให้ผู้อ่านในภาษาแปลได้เห็นภาพถึงนกขมิ้น โดยเข้าใจได้อย่างมากขึ้น

2.4 การแปลเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation) เป็นการแปลที่เน้นความเข้าใจของผู้อ่านเป็นสำคัญ โดยสื่อภาษาให้ผู้อ่านเข้าใจความหมาย ใช้สำนวนที่เป็นธรรมชาติ เรียบเรียงภาษาให้เข้าใจง่าย โดยพยายามแปลโดยยึดภาษาต้นฉบับไว้

ตัวอย่างเช่น

ภาษาต้นฉบับ

“อะไร! เสด็จรับตั้ง “เด็กเมื่อวานขึ้น จะมีเมียแล้ว! แม่มันพาเข้ามาวังอยู่ในวังเมื่อเร็ว ๆ นี้เอง มีเมียได้แล้วรีนี้ ได้กับใคร?” (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 227)

ภาษาฉบับแปล

“My goodness, I can't believe your brother is old enough to marry. It seems only yesterday your mother brought him here to see me.” (Tulachandra, 1998, p. 129)

วิเคราะห์รูปแบบการแปล

ผู้แปลใช้หลักการแปลเพื่อการสื่อสาร จากภาษาต้นฉบับ เด็กเมื่อวานขึ้น จะมีเมียแล้ว! ซึ่งเป็นสำนวนไทยใช้กับผู้ที่มีอายุเด็กกว่า ซึ่งยังน้อยไปด้วยประสบการณ์ แต่ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน โดยสื่อความเป็นธรรมชาติ ใช้ประโยคที่ง่าย แต่คงรักษาภาษาต้นฉบับใจความของภาษาเดิมไว้

สรุปจากแนวคิดของนิวมาร์ค (Newmark ,1988) กับลาร์สัน (Larson, 1998) ต่างมีมุมมองที่สอดคล้องไปแนวทางเดียวกันคือ แบ่งรูปแบบการแปลออกเป็น 2 ประเภท

1. รูปแบบการแปลที่รักษารูปแบบ (Form-based translation) เป็นการแปลที่ผู้แปลยึดผู้ประพันธ์เป็นหลัก เน้นที่ภาษาต้นฉบับ วัฒนธรรม ภูมิหลัง โดยคงรูปแบบโครงสร้างทางภาษาต้นฉบับ แต่ไม่คำนึงถึงความเป็นธรรมชาติ วัฒนธรรม ของภาษาแปล โดยพยายามการรักษาลำดับคำโดยเรียงลำดับของคำในประโยคของภาษาต้นฉบับให้มากที่สุด หรือใช้หลักการแปลแบบตรงตัว โดยผู้แปลอาจปรับโครงสร้างของประโยคของภาษาต้นฉบับให้เทียบเคียงกับโครงสร้างของภาษาแปล อีกทั้งแปลแบบชื่อตรงต่อภาษาต้นฉบับตามวัตถุประสงค์ให้ได้มากที่สุด และถ่ายทอดความหมายให้ตรงกับภาษาต้นฉบับให้ได้มากที่สุด นอกจากนี้ผู้แปลอาจเพิ่มความงามสุนทรียะปรับความยืดหยุ่นทางภาษาแปล เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเข้าใจลึกซึ้งของภาษาต้นฉบับ

2. การแปลแบบรักษาความหมาย (Meaning-based translation) เป็นการแปลที่ผู้แปลยึดผู้อ่านเป็นหลัก เน้นที่การถ่ายทอดความหมายไปยังภาษาฉบับแปล ปรับภาษาแปล เพื่อแปลออกมาได้อย่างเป็นธรรมชาติในภาษาฉบับแปล โดยใช้หลักการแปลแบบดัดแปลงปรับเปลี่ยนภาษาฉบับแปลจากภาษาเดิม โดยมีการขยายความเพิ่มเติมในภาษาแปล ทำให้ภาษาแปลมีความยาวของเนื้อเรื่องเพิ่มขึ้นกว่าภาษาต้นฉบับ หรือแปลแบบอิสระ โดยผู้แปลอาจแปลอิสระจนไม่เหลือเค้าโครงเดิม ในกรณีที่ตีปัญหาในด้านของวัฒนธรรม ผู้แปลจะเลือกใช้คำศัพท์หรือเพิ่มสำนวนที่ปรากฏในภาษาฉบับแปล โดยใช้การแปลแบบใช้สำนวน หรืออาจแปลเพื่อการสื่อสาร เน้นความเข้าใจของผู้อ่าน โดยปรับเรียบเรียงภาษาต้นฉบับ โดยถ่ายทอดความหมายเป็นภาษาแปลที่เข้าใจง่าย

โดยรูปแบบการแปลประเภทนี้ ยึดหลักการ 3 ประการดังต่อไปนี้ ความเป็นธรรมชาติของภาษาแปล (Natural forms of receptor language) โครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาแปล (Grammatical construction) และการเลือกใช้คำในภาษาแปล (Choice of lexical items)

แคทฟอร์ด (Catford, 1974; 1980) ได้อธิบายว่าการแปลเป็นกระบวนการ “แทนที่” ของข้อความในภาษาหนึ่ง ด้วยข้อความในอีกภาษาหนึ่งที่สามารถทำหน้าที่ได้เหมือนกันในสถานการณ์นั้น ๆ โดยกระบวนการนี้ สามารถทำได้ด้วยวิธีการแปล 2 วิธีคือ

1. การเทียบเท่าการแปลทางด้านรูปแบบภาษา (Formal equivalence) เป็นการแปลรูปแบบของภาษาฉบับแปล ให้ตรงกับรูปแบบของภาษาต้นฉบับ โดยการยึดตามรูปแบบของภาษาต้นฉบับ ซึ่งการแปลในลักษณะนี้ รูปแบบทางภาษาจะต้องมีความสอดคล้องกัน เช่นการแปลคำคุณศัพท์ด้วยคำคุณศัพท์ เป็นต้น

2. การเทียบเท่าการแปลทางข้อความ (Textual equivalence) เป็นการแปลข้อความในภาษาฉบับแปล ให้มีความเทียบเท่ากับข้อความในภาษาต้นฉบับ โดยการปรับเปลี่ยนด้วยรูปแบบทางภาษาที่แตกต่างกัน เช่น การแปลคำคุณศัพท์ด้วยวิเศษณ์วลี เป็นต้น

โดยอธิบายเพิ่มเติมว่า การแปลเป็นการแทนที่ข้อความของภาษาหนึ่ง (ภาษาต้นฉบับ) ด้วยข้อความของภาษาอื่น (ภาษาฉบับแปล) โดยให้มีความเท่าเทียมกัน ใช้หลักการดังต่อไปนี้

1. แบ่งตามขอบเขต (Extent) แยกออกเป็นการแปล 2 ประเภทคือ

1.1 การแปลทั้งหมด (Full translation) คือ การแปลภาษาฉบับแปลในลักษณะของคำหรือข้อความทั้งในระดับเสียง คำ วลี และประโยค ผู้แปลสามารถแทนที่ความหมายในภาษาต้นฉบับได้ทั้งหมด

1.2 การแปลบางส่วน (Partial translation) คือ การแปลเพียงบางส่วนเกิดขึ้น เนื่องจากคำหรือข้อความบางส่วนในภาษาต้นฉบับไม่สามารถแปลด้วยคำในภาษาฉบับแปลที่เท่าเทียมกันได้ หรือผู้แปลอาจตั้งใจไม่แปลคำหรือข้อความเพื่อคงสีสันของต้นฉบับไว้

2. แบ่งตามระดับภาษา (Level) แยกออกเป็นการแปล 2 ประเภท คือ

2.1 การแปลแบบสมบูรณ์ (Total translation) คือ การแปลที่สามารถแทนที่ไวยากรณ์และคำของภาษาต้นฉบับ ด้วยไวยากรณ์และคำในภาษาฉบับแปลได้อย่างเทียบเท่ากันทั้งหมด ทั้งในระบบเสียงและอักษร

2.2 การแปลแบบจำกัด (Restricted translation) คือ การแทนที่ข้อความภาษาต้นฉบับ ด้วยข้อความภาษาฉบับแปลได้เทียบเท่ากันเพียงระดับเดียว อาจจะจำกัดเพียงแค่ระบบเสียงหรืออักษรอย่างใดอย่างหนึ่ง

3. แบ่งตามชั้น (Rank) ของความหมายเทียบเคียงในการแปล แยกออกเป็น 2 ประเภทคือ

3.1 การแปลเทียบเคียงระดับเดียว (Rank-bound translation) คือ การเทียบเคียงความหมายการแปลในระดับเดียวกัน เช่น ระดับคำกับระดับคำ

3.2 การแปลเทียบเคียงหลายระดับ (Unbound translation) คือ การเทียบเคียงความหมายในการแปลที่มีหลายระดับ เช่น ระดับกลุ่มคำกับระดับประโยค

สรุปจากแนวคิดของแคทฟอร์ด (Catford) ในการแบ่งตามชั้น ของความหมายเทียบเคียงในการแปล ในกรณีของการแปลเทียบเคียงระดับเดียว คือ การเทียบเคียงความหมายการแปลในระดับเดียวกันเช่นระดับคำกับคำ ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของนิวมาร์ค ในการแปลแบบคำต่อคำ ส่วนในกรณีของ การแปลเทียบเคียงหลายระดับ คือ การเทียบเคียงความหมายในการแปลที่มีหลายระดับ มีลักษณะแนวคิดที่สอดคล้องการแปลแบบอิสระของนิวมาร์คมุ่งรับสารมากกว่าที่จะรักษารูปแบบเดิมจากต้นฉบับ มีการเทียบเคียงความหมายในการแปลที่มีหลายระดับ เช่น ระดับกลุ่มคำกับระดับประโยค

ไนดา (Nida, 1964) ได้อธิบายว่า การแปลเป็นการถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับ และเป็นการนำเสนอรูปแบบความหมายของข้อความในภาษาหนึ่ง ไปสู่อีกภาษาหนึ่ง และได้แบ่งการแปลออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การแปลเทียบเคียงตามรูปหรือการแปลตรงตัว (Formal-equivalence translation)

การแปลเทียบเคียงตามรูปนั้นจะมุ่งเน้นรักษาในด้านรูปแบบและเนื้อหา โดยพยายามเก็บรักษารูปแบบให้เหมือนต้นฉบับให้ได้มากที่สุด ผู้แปลจะใช้หลักการแปลโดยการแปลประโยคต่อประโยค มีการเลือกใช้คำที่สอดคล้องกันโดยจะแปลคำต่อคำ ความคิดต่อความคิด ซึ่งความหมายในเนื้อหาของฉบับแปลจะต้องใกล้เคียงกับความหมายของต้นฉบับในลักษณะประเภทการแปลนี้ ผู้แปลจะสามารถทราบถึง โครงสร้างทางด้านหน่วยไวยากรณ์ รูปแบบของการใช้คำและการเก็บความหมายของภาษาต้นฉบับในฉบับภาษาแปล หรือในบางงานแปลผู้แปลจะใช้อธิบายเพิ่มเติมโดยระบุเป็นเชิงอรรถ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความหมาย เนื้อความของภาษาต้นฉบับให้ได้มากที่สุด

2. การแปลเทียบเคียงต่างรูป (Dynamic-equivalence translation)

การแปลประเภทเทียบเคียงต่างรูปในลักษณะนี้ จะมุ่งเน้นผลตอบสนองจากผู้อ่าน โดยเน้นถึงความเป็นธรรมชาติของภาษาแปลไม่ยึดติดกับ โครงสร้างทางด้านไวยากรณ์ที่เป็นรูปแบบเดิมของภาษาต้นฉบับมีการปรับบทแปลทั้งทางด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ของภาษาต้นฉบับ ไปสู่ภาษาแปล โดยเน้นผู้อ่านเป็นสำคัญ ซึ่งผู้แปลต้องมีความเข้าใจในภาษาต้นฉบับ ยึดหลักการ

การเทียบเคียงทางภาษา และความใกล้เคียงทางภาษาโดยอาจนำโครงสร้างทางภาษาในภาษาฉบับแปลมาใช้เพื่อเพิ่มความเข้าใจในภาษาฉบับแปล อีกทั้งรักษาวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับคงไว้ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านฉบับแปลสามารถเข้าใจจากภาษาต้นฉบับได้อย่างลึกซึ้ง

บาร์นเวลล์ (Barnwell, 1980) เสนอแนวคิดว่าการแปลนั้นเกี่ยวข้องโดยตรงกับความหมายและรูปแบบของการถ่ายทอดความหมาย เพราะในแต่ละภาษานั้นจะมีอัตลักษณ์และรูปแบบทางภาษาของตนเอง โดยในภาษาแปลนั้นอาจมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบทางภาษาจากภาษาต้นฉบับบ้าง ตามความเห็นสมควรของผู้แปล โดยผู้แปลจะต้องรักษาความหมายเดิมไว้ซึ่งได้จัดประเภทรูปแบบการแปลออกเป็น 2 รูปแบบ อันได้แก่

1. การแปลตรงตัว (Literal translation) คือ การแปลแบบตรงตัว โดยแปลแบบคำต่อคำ เป็นลักษณะการแปลที่ยึดหลักการการรักษารูปแบบของภาษาต้นฉบับไว้อย่างเคร่งครัด

2. การแปลแบบดัดแปลง (Modified literal translation) คือ การแปลที่ดัดแปลงปรับเปลี่ยนในภาษา ฉบับแปลโดยเปลี่ยน โครงสร้างทางไวยากรณ์ และการใช้คำ เพื่อให้ภาษาแปลเหมาะสมกับผู้อ่าน

ทั้งนี้ บาร์นเวลล์ (Barnwell, 1980) ได้เสนอเพิ่มเติมถึงหลักการแปลเพื่อรักษา รูปแบบของภาษาต้นฉบับ ดังต่อไปนี้คือ

1. พยายามเรียงลำดับคำ จากข้อความภาษาในต้นฉบับให้ได้มากที่สุด
2. ในภาษาต้นฉบับที่มีรูปแบบสำนวน ให้ยึดการแปลในรูปแบบการแปลตรงตัว
3. ในการแปลให้พยายามคงลักษณะประโยคเดิมไว้ให้ตรงตามภาษาต้นฉบับ
4. พยายามแปลชนิดของคำ ซึ่งคงไว้ให้เหมือนเดิมเท่าที่จะทำได้ เช่น แปลคำนามเป็น

คำนาม, แปลคำกริยาเป็นคำกริยา

สรุปจากแนวคิดของไนดา (Nida, 1964) และบาร์นเวลล์ (Barnwell, 1980) มีลักษณะสอดคล้องการแปลในรูปแบบการแปลเทียบเคียงตามรูปหรือการแปลตรงตัว (Formal-equivalence translation) ของไนดามีลักษณะสอดคล้องแบบลักษณะการแปลตรงตัว (Literal translation) ของบาร์นเวลล์ (Barnwell, 1980) เป็นการแปลรูปแบบและเนื้อหา โดยยึดหลักการการรักษา รูปแบบของภาษาต้นฉบับไว้อย่างเคร่งครัด ผู้แปลจะใช้หลักการแปล โดยการแปลประโยคต่อประโยคและการแปลแบบคำต่อคำ นอกจากนั้นการแปลเทียบเคียงต่างรูป (Dynamic-equivalence translation) ของไนดา และการแปลแบบดัดแปลง (Modified literal translation) ของบาร์นเวลล์ (Barnwell, 1980) มีลักษณะสอดคล้องกันคือ การดัดแปลงปรับเปลี่ยนในภาษาต้นฉบับโดยเปลี่ยน โครงสร้างทางไวยากรณ์ และการใช้คำเน้นถึงความเป็นธรรมชาติของภาษาแปล การเทียบเคียงทางภาษา และความใกล้เคียงทางภาษา เพื่อให้ภาษาแปลเหมาะสมกับผู้อ่าน

กลวิธีการแปล (Translation techniques)

Chamaipak Tayjasant (2013) กล่าวว่า นักวิชาการหลายท่านได้เสนอกลวิธีการแปลและกระบวนการแปลว่า นักแปลต้องมีความรอบรู้ทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปล มีความสามารถในการถ่ายทอดความหมายจากภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาแปลได้จนเป็นที่เข้าใจ โดยผู้แปลต้องพึงตระหนักถึงความรู้ความเข้าใจของผู้อ่าน ก่อนที่ผู้แปลจะลงมือแปลนั้น ผู้แปลจะต้องอ่านภาษาต้นฉบับจนเป็นที่เข้าใจอย่างละเอียดรวมถึงความหมายแฝงนัย จากนั้นให้ผู้แปลเลือกใช้คำศัพท์ให้ถูกต้อง และใช้กลวิธีการแปลได้อย่างเหมาะสม ซึ่งกลวิธีคือ “วิธีการพลิกแพลงโดยอาศัยความรู้และความชำนาญ” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2554 (ราชบัณฑิตสถาน, 2556, หน้า 73) ตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า “Technique” Oxford Advanced Learner’s Dictionary (2010, p. 1589) ได้แปลความหมายว่า Technique (noun) คือ A particular way of doing something, especially one in which you have to learn special skill. ส่วนการแปลนั้นเป็นการถ่ายทอดจากภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาแปล ความหมายที่ปรากฏในภาษาฉบับแปลต้องมีความหมายเท่ากันหรือแปลให้ใกล้เคียงที่สุดกับภาษาต้นฉบับ โดย ผู้แปลจะต้องใช้ศิลปะอันประณีตในการแทนความหมายในภาษาแปล รวมทั้งคงไว้ด้วยวัฒนธรรม คำนวน ประโยค และความคิด สื่อความตามเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์ไปยังผู้อ่าน จึงสรุปได้ว่ากลวิธีการแปล คือ วิธีการที่ผู้แปลถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับ โดยใช้กลวิธีการเลือกคำศัพท์ ประโยค และสำนวนให้ได้ใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับให้ได้มากที่สุดเพื่อรักษาความหมาย รูปแบบ ลีลา อรรถรส ของภาษาต้นฉบับ โดยอาศัยความรู้และความชำนาญของผู้แปล มณีรัตน์ สวัสดิวัฒน์ ณ อยุธยา (2548) ได้แนะนำว่าผู้แปลอาจจะใช้หลักการกริยาช่วยในการวิเคราะห์ความหมายจะช่วยให้ผู้แปลรู้ว่าผู้เขียนมีความคิดอย่างไร ต้องการสื่อความหมายอะไร ซึ่งบางประโยคอาจมีความหมายแฝงซ่อนในข้อความนั้น

นอกจากนี้ รัชนิโรจน์ กุลธำรง (2552) ได้กล่าวถึง กลวิธีที่สำคัญที่สุดของการแปลนั้น ผู้แปลไม่ควรที่จะมุ่งเน้นการหาคำศัพท์เพื่อรักษาแบบทางภาษา แต่ควรพิจารณาถึงการหาคำศัพท์ในการแปลที่มีความหมายเทียบเคียงกันได้จะถือว่าเป็นการแปลที่มีคุณภาพและสำเร็จ และจะอย่างไรถ้าไม่สามารถหาความหมายเทียบเคียงได้กับความหมายในต้นฉบับ (Lexical equivalents) อันเนื่องมาจากคำศัพท์ของทั้งสองภาษาไม่สามารถเทียบเคียงได้กันอย่างพอดี ลาร์สัน (Larson, 1998) ได้แนะนำว่า ผู้แปลควรปรับเปลี่ยนวิธีการแปลให้สามารถถ่ายทอดความหมายให้ถูกต้องและเป็นธรรมชาติที่สุด ถึงแม้ว่าในการแปลในภาษาฉบับแปลนั้นจะมีรูปแบบทางภาษาที่แตกต่างจากรูปแบบภาษาของต้นฉบับ เพราะสิ่งที่ยากที่สุดที่ผู้แปลจะต้องพบในการแปลคือการหาคำเทียบเคียงเพื่อถ่ายทอดความหมายที่ไม่เป็นที่รู้จักของภาษาฉบับแปลซึ่งมีวัฒนธรรมที่ต่างจากวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับ ดังนั้นจากการศึกษาสาเหตุปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม

ซึ่งเกิดจากวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับที่ผู้แปลไม่สามารถถ่ายทอดความหมายเป็นภาษาแปลได้ อันเนื่องจากวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับไม่มีอยู่ในวัฒนธรรมของภาษาแปล นอกจากนี้ในแต่ละภาษานั้นสะท้อนด้วยวัฒนธรรมของแต่ละสังคมของแต่ละประเทศ

ปัญหาการแปลเนื่องจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ภูมิหลังทางด้านวัฒนธรรม ถือเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การแปล อันเนื่องมาจาก ความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมหลายด้านทั้งในภาษาต้นฉบับและภาษาแปล ดวงตา สุพล (2541) ได้เสนอมุมมองว่า แต่ละวัฒนธรรมของแต่ละภาษานั้นย่อมมีความแตกต่างกัน จึงทำให้เกิดปัญหา ผู้แปลที่ไม่มีความรู้ที่แท้จริงถึงวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับ หรือผู้แปลอาจเข้าใจในวัฒนธรรมของ ภาษาต้นฉบับ แต่ไม่สามารถถ่ายทอดเป็นภาษาแปลได้อย่างชัดเจน อีกทั้ง ทิพา เทพอักษรพงศ์ (2540) ได้สรุปถึงภูมิหลังในด้านวัฒนธรรมถือเป็นปัจจัยที่แทรกอยู่ในสารแทบทุกชนิด เพราะฉะนั้น นักแปล ต้องศึกษาข้อมูลเชิงวัฒนธรรมถึงภูมิหลังทางด้านวัฒนธรรมซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประการ คือ วัฒนธรรมทางสภาพแวดล้อม (Ecological culture) วัฒนธรรมทางวัตถุ (Material culture) และ วัฒนธรรมทางศาสนาและประเพณี (Religious and customary culture) โดยภูมิหลังทางด้าน วัฒนธรรมที่กล่าวมานี้ จะทำให้เกิดความแตกต่างกันของสังคมที่มีผลต่อภาษา และก่อให้เกิดปัญหา การแปลเกิดขึ้น

แคทฟอร์ด (Catford, 1967) ได้กล่าวว่า จากปัญหาการแปลที่ปรากฏอันเนื่องมาจากความ แตกต่างของวัฒนธรรมนั้น เป็นผลมาจากการที่ผู้แปล ไม่สามารถหาคำที่มีความหมายเหมือนกัน หรือเท่าเทียมกันมาแทนที่ในภาษาแปล สาเหตุเกิดจากปัจจัยหลัก ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยทางภาษาศาสตร์ ปัญหาในส่วนนี้คือ ทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาแปลมีลักษณะ ทางด้านโครงสร้างทางภาษาที่ต่างกันจึงไม่สามารถหาคำหรือหาประ โยคมาแทนที่ได้
2. ปัจจัยทางวัฒนธรรม เกิดจากวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับที่ไม่สามารถถ่ายทอดเป็น ภาษาแปลได้ เพราะไม่มีอยู่ในวัฒนธรรมของภาษาแปล อาทิเช่น ความแตกต่างทางด้านสังคมของ แต่ละประเทศ ประเพณี ขนบธรรมเนียม ความเชื่อ และสังคม ฯลฯ
3. ปัจจัยทางการใช้ภาษา สาเหตุเกิดจากการใช้ภาษาของผู้แปลที่ไม่สามารถ ถ่ายทอดเป็นภาษาแปลได้อย่างถูกต้อง เพราะขาดประสบการณ์หรือผู้แปลยังขาดความรู้ในทั้ง ภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปล

จากสาเหตุที่เป็นปัจจัยหลักของปัญหาการแปลที่ปรากฏอันเนื่องมาจากความแตกต่าง ของวัฒนธรรมทั้งสามปัจจัย ทั้งประการนั้น จากคำชื่นชมของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ถึงตุลจินทร์ ถือได้ว่าการแปลนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน ภาคภาษาอังกฤษนั้น ไม่ปรากฏปัญหาในการแปลด้าน

ปัจจัยทางภาษาศาสตร์ เพราะผู้แปลมีหลักการแปลโดยใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ในการถ่ายทอดความหมายสู่ภาษาแปล โดยสื่อความคิด ทศนะคติ ได้ตรงจุดประสงค์ของผู้ประพันธ์ได้อย่างสมบูรณ์ และไม่มีปัจจัยทางด้านการใช้ภาษาที่มีผลกระทบกับการแปลนวนิยายเรื่องนี้ เพราะว่าผู้แปลมีความรู้ และมีความสามารถในการใช้ภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลได้เป็นอย่างดี แต่มีปัจจัยทางด้านวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยส่งผลกระทบต่องานแปล เพราะภาษาของผู้รับสารมีวัฒนธรรมต่างกันกับผู้ส่งสาร ดังนั้นผู้แปลต้องพิจารณาถึงปัจจัยทางด้านวัฒนธรรมด้วย ผู้วิจัยจึงเลือกใช้กลวิธีการแปลของเบเกอร์ (Baker, 1997) ซึ่งเป็นกลวิธีที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมที่ปรากฏในภาษาฉบับแปล เพราะภาษาต้นฉบับมีความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม อีกทั้งไม่เป็นที่รู้จักในภาษาฉบับแปล

กลวิธีการแปลที่ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมที่ปรากฏในบทแปล

เบเกอร์ (Baker, 1997) ได้แบ่งกลวิธีการแปลไว้ 8 หลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. การแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายกว้างหรือเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป (Translation by a more general word) กลวิธีนี้จะใช้คำที่มีความหมายกว้างเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปในภาษาฉบับแปล เพื่อนำมาแทนคำในภาษาต้นฉบับ เพื่อต้องการแก้ไขปัญหการแปลในกรณีที่คำหรือสำนวนของภาษาต้นฉบับนั้น ไม่สามารถหาคำในภาษาแปลมาแทนที่หรือเทียบเคียงได้ อันเนื่องมาจากความหมายที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่ไม่ปรากฏในวัฒนธรรมของภาษาแปล

ตัวอย่างเช่น

ภาษาต้นฉบับ

“ตา ล้อบอย ๆ ว่าวิ่งผ่านน้ำเสร็จแล้วหรือยายหันมามองเมื่อกะทิเข้ามาในครัว ”

(งามพรรณ เวชชาชีวะ, 2552, หน้า 13 อ้างถึงใน พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

ภาษาฉบับแปล

“Grandpa joked that she just waved at the washbasin as she raced past, and Grandma turned to look at Kati when she came into the kitchen.” (Borthwick, 2006, p. 1 อ้างถึงใน พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

วิเคราะห์กลวิธี

จากภาษาไทยต้นฉบับคำว่า ตา ได้แปลภาษาอังกฤษเป็น Grandpa และ ยาย ได้แปลภาษาอังกฤษเป็น Grandma โดยสังคมไทยได้นับลำดับญาติคือ ตาคือพ่อของแม่ และยายคือ แม่ของแม่

ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายกว้างหรือเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป (พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

2. การแปลโดยใช้คำที่มีความหมายเป็นกลางหรือมีความหมายทางอารมณ์น้อยกว่าภาษาต้นฉบับ (Translation by a more neutral/ Less expressive word) คือ กลวิธีการแปลที่ผู้แปลเลือกใช้ถ้อยคำหรือสำนวนที่แสดงความรู้สึกแบบกลาง ๆ หรือมีความหมายเชิงอารมณ์น้อยกว่าคำในของภาษาฉบับแปล มาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ เนื่องจากผู้แปลไม่สามารถหาคำที่เทียบเท่ากับภาษาต้นฉบับได้

ตัวอย่างเช่น

ภาษาต้นฉบับ

“วันเริ่มต้นชีวิตใหม่ของ พระที่นั่งวิมานเมฆ” (พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

ภาษาฉบับแปล

“the beginning of the new Vimanmek Mansion Museum” (Khongbumpen, 2008, p. 43

อ้างถึงใน พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

วิเคราะห์กลวิธี

จากภาษาไทยต้นฉบับคำว่า วันเริ่มต้นชีวิตใหม่ ได้แปลภาษาอังกฤษเป็น the beginning of the new เนื่องจากพระที่นั่งวิมานเมฆเป็นสถานที่ ไม่ใช่สิ่งมีชีวิตจึงไม่สามารถเริ่มต้นของชีวิตใหม่ได้ แต่ในบริบทนี้ หมายความว่าพระที่นั่งวิมานเมฆ ได้มีการปรับปรุงและเปิดให้เข้าชม ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลความหมายทางอารมณ์น้อยกว่าภาษาต้นฉบับ (พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

3. การแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม (Translation by cultural substitution) คือ กลวิธีการแปลโดยการแทนที่ ด้วยสิ่งที่ปรากฏในวัฒนธรรมของภาษาแปล อันเนื่องมาจากแต่ละสังคม และวัฒนธรรมมีความแตกต่างกันไป วิธีการคือ การถ่ายทอดความหมายโดยนำคำ สำนวน ที่ใช้ในภาษาฉบับแปลที่มีความหมายคล้ายคลึงตามวัฒนธรรมของภาษาฉบับแปลมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ

ตัวอย่างเช่น

ภาษาต้นฉบับ

“ตาบอกว่า ถ้าจะลงทะเลตอนนี้เห็นที่ต้องเรียก สามล้อ ให้พาไปส่ง” (งามพรรณ เวชชาชีวะ, 2552, หน้า 63 อ้างถึงใน พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

ภาษาฉบับแปล

“Grandpa said that if you wanted to swim at this hour, you’d have to call a taxi to get you there.” (Borthwick, 2006, p. 54 อ้างถึงใน พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

วิเคราะห์กลวิธี

จากภาษาไทยต้นฉบับคำว่า สามล้อ ได้แปลภาษาอังกฤษเป็น a taxi เนื่องจากประเทศทางตะวันตกไม่มีสามล้อ อาจทำให้ไม่รู้จักรู้จัก ไม่เห็นภาพว่าสามล้อคืออะไร ผู้แปลจึงถ่ายทอดความหมายโดยใช้เลือกใช้คำว่า a taxi เพื่อแทนที่คำ ประเทศทางตะวันตกเป็นที่รู้จักกันดี และมีปรากฏในสังคม ผู้แปลได้ใช้กลวิธีการแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม (พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

4. การแปลโดยใช้คำยืมหรือการแปลโดยใช้คำยืมพร้อมคำอธิบาย (Translation using a loan word or loan word plus explanation) คือ กลวิธีการแปลโดยการ ใช้คำทับศัพท์ ยืมคำศัพท์ สำนวน พร้อมทั้งเพิ่มเติมคำอธิบายในภาษาแปลมาใช้แทนที่ในภาษาต้นฉบับ เพื่อต้องการให้ผู้อ่านเข้าใจในภาษาต้นฉบับมากขึ้น

ตัวอย่างเช่น

ภาษาต้นฉบับ

“ตายกมือห้ามถามเรียบ ๆ ว่าจะทำวัณนาคกันหรืออย่างไร” (งามพรรณ เวชชาชีวะ, 2552, หน้า 27 อ้างถึงใน พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

ภาษาฉบับแปล

“Here Grandpa raised his hand to stop the flow of words and asked smoothly if they were planning to conduct the Kwan Narc retical, that part of the Buddhist ordination ceremony where the ordinand recalls his debt of gratitude to his mother for conceiving him bearing him and delivering him.” (Borthwick, 2006, p. 17 อ้างถึงใน พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

วิเคราะห์กลวิธี

จากภาษาไทยต้นฉบับคำว่า ทำวัณนาค ได้แปลภาษาอังกฤษเป็น Kwan Narc retical ผู้แปลได้แปลโดยการทับศัพท์ (Loan Word) คำว่า “วัณนาค” เป็น Kwan Narc แล้วอธิบายความต่อเป็นภาษาอังกฤษว่า that part of the Buddhist ordination ceremony where the ordinand recalls his debt of gratitude to his mother for conceiving him bearing him and delivering him. ดังนั้น ผู้แปลได้ใช้กลวิธีการแปลโดยใช้คำยืมพร้อมคำอธิบาย เพื่อต้องการให้ผู้อ่านเข้าใจในภาษาต้นฉบับ และได้เห็นภาพมากขึ้น (พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

5. การแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) กลวิธีนี้ คือการแปลโดยการถอดความจากภาษาต้นฉบับด้วยการเลือกใช้คำหรือคำศัพท์ (Lexical item) ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล โดยแปล

ความหมายของคำในภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลให้ได้ความหมายเหมือนกัน แต่รูปแบบตามโครงสร้างภาษาอาจต่างกัน

ตัวอย่างเช่น

ภาษาต้นฉบับ

ยายชี้มือไปที่กระต่ายขูดมะพร้าวที่มุมครัว (งามพรรณ เวชชาชีวะ, 2552, หน้า 33 อ้างถึงใน พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

ภาษาฉบับแปล

Grandma pointed to the coconut scraper, known to the villagers as a “scraping Rabbit.” in the corner of the kitchen. (Borthwick, 2006, p. 23 อ้างถึงใน พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

วิเคราะห์กลวิธี

จากภาษาไทยต้นฉบับคำว่า กระต่ายขูดมะพร้าว ได้แปลภาษาอังกฤษเป็น the coconut scraper เนื่องจากผู้แปลได้แปลโดยการถอดความที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับภาษาต้นฉบับ โดยหาคำศัพท์ทางภาษาเรียกให้ตรงกัน คำว่า มะพร้าว แปลเป็น coconut และกระต่ายขูด แปลเป็น scraper เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่า the coconut scraper เป็นเครื่องมือขูดมะพร้าวในวัฒนธรรมไทย โดยแปลให้ความหมายของคำในภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลมีความหมายเหมือนกัน

ดังนั้นผู้แปลได้ใช้กลวิธีการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

6. การแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ

(Translation by paraphrase using unrelated words) กลวิธีนี้คือ การแปลโดยใช้คำที่ไม่สัมพันธ์กันกับคำในภาษาต้นฉบับ เป็นการถอดความในการแปลโดยใช้คำจากกลุ่มมาขยายความและขยายคำ ทำให้อ่านเข้าใจภาษาต้นฉบับได้ง่าย กลวิธีนี้ผู้แปลติดปัญหาไม่สามารถหาคำศัพท์เทียบเคียงมาถ่ายทอดความหมายได้ เพราะเกิดจากภาษาต้นฉบับมีความซับซ้อน

ตัวอย่างเช่น

ภาษาต้นฉบับ

ตาหาซื้อเรืออีแปะ (งามพรรณ เวชชาชีวะ, 2552, หน้า 23 อ้างถึงใน พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

ภาษาฉบับแปล

Grandpa bought a little flat-bottomed boat. (Borthwick, 2006, p. 12 อ้างถึงใน พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

วิเคราะห์กลวิธี

จากภาษาไทยต้นฉบับคำว่า เรืออีแปะ ได้แปลภาษาอังกฤษเป็น a little flat-bottomed boat. เนื่องจากผู้แปลไม่สามารถหาคำเทียบเคียงมาแปลของคำว่า “อีแปะ” จากภาษาต้นฉบับ ผู้แปลจึงถอดความโดยแปลความขยายลักษณะของเรือ a little flat-bottomed เพื่อต้องการให้ผู้อ่านทราบถึงลักษณะของเรือ ว่าเป็นเรือท้องแบน แต่ผู้แปลยังไม่สามารถถอดความหมายของคำว่า “อีแปะ” ให้เห็นภาพได้ชัดเจนดังนั้นผู้แปลได้ใช้กลวิธีการถอดความโดยการใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ (พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

7. การแปลโดยการละ (Translation by omission) กลวิธีนี้คือ การแปลโดยละข้อความหรือตัดคำบางคำออกไป อันเนื่องมาจากผู้แปลไม่สามารถหาคำศัพท์ สำนวน หรือในประโยคของภาษาแปลที่เทียบเท่ากับคำในภาษาต้นฉบับได้ อาจเกิดจากคำศัพท์คำนั้นซ้ำกัน และไม่ใช่ว่าส่วนสำคัญของเนื้อหา อีกทั้งมีความยาวมากเกินไปไม่มีสาระสำคัญที่จะทำให้ความหมายของต้นฉบับเดิมเปลี่ยนไป

ตัวอย่างเช่น

ภาษาต้นฉบับ

พี่ทองลูกศิษย์ยิงฟันขาวมาแต่ไกล (งามพรรณ เวชชาชีวะ, 2552, หน้า 13 อ้างถึงใน พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

ภาษาฉบับแปล

Tong, flashed his teeth in a smile that could be seen from afar. (Borthwick, 2006, p. 2 อ้างถึงใน พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

วิเคราะห์กลวิธี

จากภาษาไทยต้นฉบับคำว่า พี่ทอง ได้แปลภาษาอังกฤษเป็น Tong ผู้แปลได้ตัดการแปลคำว่า “พี่” และคำว่า “ลูกศิษย์” ออกไป เพราะเนื่องจากไม่ใช่ส่วนสำคัญของเนื้อหาและไม่ทำให้ความหมายของบทแปลเสีย ดังนั้นผู้แปลได้ใช้กลวิธีการแปลโดยการละ โดยตัดคำบางคำออกไป (พรชัย พรวิริยะกิจ, 2555)

8. การแปลโดยการอธิบายความ (Translation by illustration) กลวิธีนี้คือ การแปลโดยการอธิบายความอันเนื่องมาจากความหมายของภาษาแปลนั้นไม่สามารถเทียบเคียงได้เท่ากับภาษาต้นฉบับ จึงต้องยกตัวอย่างประกอบหรืออธิบายความหมาย เพื่อทำความเข้าใจถึงความหมายอันเนื่องมาจากความต่างของวัฒนธรรม

ตัวอย่างเช่น

ภาษาต้นฉบับ

หล่อนั่งม้วนบิดผ้าเช็ดหน้าอยู่ไปมา (วิมลมาลย์ แก้ววิมล, 2551)

ภาษาฉบับแปล

She sat there, twisting the handkerchief in embarrassment. (วิมลมาลย์ แก้ววิมล, 2551)

วิเคราะห์หลักวิธี

จากภาษาไทยต้นฉบับคำว่า นั่งม้วนบิดผ้าเช็ดหน้าอยู่ไปมา ได้แปลภาษาอังกฤษเป็น twisting the handkerchief in embarrassment. เนื่องจากความหมายทางกายภาพของภาษาแปลไม่สามารถเทียบเคียงได้เท่ากับภาษาต้นฉบับ เพราะจากการแปลบริบทนี้ คือ การขวยเงินอายจนบิดผ้าเช็ดหน้าไปมา ผู้แปลจึงอธิบายความหมายเพื่อทำความเข้าใจในการถ่ายทอดความหมายของการขวยเงินเพิ่มขึ้น โดยใช้คำว่า embarrassment เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพได้เข้าใจยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้แปลได้ใช้กลวิธีอธิบายความ เพื่อให้เห็นภาพยิ่งขึ้น (วิมลมาลย์ แก้ววิมล, 2551)

ความหมายของภาษาภาพพจน์และประเภทของภาษาภาพพจน์

ตามที่ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556, หน้า 867-868) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับภาษาภาพพจน์คือ “ถ้อยคำที่ใช้พูดหรือเขียนเพื่อสื่อความของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง”

ภาพพจน์คือ “ถ้อยคำที่เป็นสำนวน โวหารทำให้เห็นเป็นภาพ ถ้อยคำที่เรียบเรียงอย่างมีชั้นเชิง โวหารมีเจตนาให้ประสิทธิผลต่อความคิด ความเข้าใจ ให้จินตนาการและถ่ายทอดอารมณ์ ได้อย่างกว้างขวางลึกซึ้งต่อการบอกเล่าที่ตรงไปตรงมา”

ลิเบอร์แมน และฟอสเตอร์ (Lieberman & Foster, 1968) ได้ให้ความหมายภาษาภาพพจน์ไว้ว่าเป็นการเปรียบเทียบของสิ่งหนึ่งกับของอีกสิ่งหนึ่ง โดยภาษาที่ใช้สื่อความเป็นภาษาแฝงนัย ทำให้ขณะที่ผู้อ่าน อ่านวรรณกรรมเกิดความรู้สึกร่วมคล้อยตามไปกับงานประพันธ์นั้นด้วย โดยเกิดภาพในใจเป็นการทำให้งานประพันธ์ชิ้นนั้นมีคุณค่า

อาบรัมส์ (Abrams, 1999) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับภาษาภาพพจน์ไว้ว่า เป็นการใช้ภาษาที่แตกต่าง ไปจากภาษามาตรฐานอย่างชัดเจนทั้งในด้านความหมายของคำ หรือการเรียงลำดับคำ เพื่อต้องการให้มีความหมายเป็นพิเศษทำให้เกิดภาพในใจ (Figures)

ชำนาญ รอดเหตุภัย (2522) ได้อธิบายถึง ภาษาภาพพจน์ไว้ว่า “เป็นกลวิธีในการประพันธ์ที่ทำให้เกิดภาพขึ้นในใจของผู้อ่าน หรือทำให้เกิดความซาบซึ้งประทับใจมากกว่าการเขียนอย่างธรรมดา” ในงานประพันธ์ที่มีภาษาภาพพจน์ปรากฏอยู่จะทำให้งานประพันธ์ชิ้นนั้นมีความสำคัญด้วยเหตุผลคือ การใช้ภาษาภาพพจน์ช่วยให้งานประพันธ์มีอรรถรส เพิ่มบรรยากาศ มีรสชาติ ไม่จืดจืด

เกิดความรู้สึกซาบซึ้งมากกว่าการเขียนบทประพันธ์แบบธรรมดา แบบตรงไปตรงมา และยังช่วยให้เกิดความสวยงามทางด้านภาษาทั้งในด้านเสียงและความหมาย

นักวิชาการชาวไทยด้านงานแปล อาทิเช่น ชำนาญ รอดเหตุภัย (2522) และยูวพาส์ ชัยศิลป์วัฒนา (2544) ได้มีแนวคิดไปในแนวทางเดียวกันคือ แนวการเขียนเปรียบเทียบเพื่อประกอบข้อความ โดยใช้คำที่ให้ความหมายและให้ความรู้สึกมากกว่าการใช้ถ้อยคำพูดแบบธรรมดา ซึ่งเป็นการใช้ภาษาที่ต่างไปจากภาษาปกติ โดยภาษาแบบตรงไปตรงมาที่มีข้อความนั้นมีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร เป็นภาษาที่มีความหมายแอบแฝงในรูปแบบภาษานี้เป็นกลวิธีที่ผู้ประพันธ์ทำภาษาจากรูปนามธรรมทำให้เป็นรูปธรรม หรือทำให้ผู้อ่านเห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยทำให้ผู้อ่านติดตามเกิดจินตนาการต่องานประพันธ์ส่งผลทำให้ผู้อ่านสะเทือนใจต่อภาษาจนมีผลกระทบต่อการใช้ข้อความหมายได้เป็นพิเศษ

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้ “ภาษาภาพพจน์” ตามความหมายของพจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม ภาพพจน์ โวหาร และกลการประพันธ์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2539) ซึ่งได้ให้คำนิยามความหมายของภาษาภาพพจน์ (Figurative language) ไว้ว่า

ภาษาที่ผิดแผกไปจากปกติหรือผิดไปจากภาษาตามตัวอักษร ในด้านการเรียบเรียงลำดับคำหรือความหมายของคำ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นสำนวนที่แปลกใหม่และมีพลัง เพื่อให้มองเห็นภาพเพื่อพรรณนาโดยการเปรียบเทียบ และเพื่อให้เห็นความคล้ายคลึงในสิ่งที่ไม่คล้ายคลึงกันภาษาภาพพจน์ คือ ข้อเขียนที่นำเอาภาพพจน์ (Figure of speech) อย่างเดียว หรือหลายอย่างมาใช้ (หน้า 108-110)

ภาพพจน์เป็นสำนวนภาษารูปแบบหนึ่งที่เกิดจากการใช้ถ้อยคำในการเรียบเรียงด้วยวิธีการแบบไม่ธรรมดา เพื่อให้เกิดความหมายพิเศษหรือเกิดภาพโดยการเรียงลำดับคำและความหมายของคำอย่างไม่ปกติ ภาพพจน์อาจแบ่งได้อย่างกว้าง ๆ เป็น 3 ประเภท คือ

1. ภาพพจน์วาทศิลป์ (Rhetorical figure) คือ การเรียบเรียงถ้อยคำที่ผิดแผกไปจากการใช้ภาษา ตามเดิมหรือไม่เป็นไปตามปกติ โดยไม่เปลี่ยนแปลงความหมายของคำ
2. ภาพพจน์เปรียบเทียบ (Trope) คือ การใช้ถ้อยคำเพื่อให้เกิดภาพโดยมีการเปลี่ยนแปลงความหมายพื้นฐานของคำ ซึ่งถ้อยคำชั่วล้อประชดประชัน (Irony) จัดเป็นส่วนหนึ่งของภาพพจน์เปรียบเทียบ
3. ภาพพจน์ทางเสียง (Scheme) คือ การใช้เสียงของคำเพื่อสร้างภาพและความหมายเป็นพิเศษ

แนวคิดการแปลภาษาภาพพจน์

มุมมองแนวคิดการแปลภาษาภาพพจน์ของนักวิชาการต่างประเทศ

นิวมาร์ค (Newmark, 1981) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการแปลภาษาภาพพจน์ไว้ดังนี้

1. ถ้าในกรณีที่ภาษาต้นฉบับปรากฏภาษาภาพพจน์ ผู้แปลจะต้องถ่ายทอดความหมายให้มีภาษาภาพพจน์ในภาษาฉบับแปลด้วย
2. ในการแปลภาษาภาพพจน์ของภาษาต้นฉบับนั้นจะต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมของทั้งสองภาษา คือภาษาแปลและภาษาต้นฉบับ
3. ในการใช้คำอุปมา (Simile) หรือการเปรียบเทียบแทนอุปลักษณ์ (Metaphor) ควรถ่ายทอดภาษาแปล ทำให้ผู้อ่านฉบับแปลสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้น เห็นภาพและสัมผัสถึงบรรยากาศของภาษาได้
4. ในการแปลภาษาภาพพจน์นั้น ควรมีการเพิ่มเติมคำที่มีความหมายโดยนัยในภาษาฉบับแปลเพื่อสร้างความรู้สึกรื่นเริงแก่ผู้อ่าน
5. ผู้แปลต้องหาคำศัพท์เทียบเคียงที่มีความหมายในรูปแบบภาษาภาพพจน์ให้เทียบเท่ากับภาษาภาพพจน์ในต้นฉบับ
6. ในกรณีที่ภาษาต้นฉบับเป็นภาษาภาพพจน์ แต่ไม่สามารถหาคำมาเทียบเคียงในภาษาแปลได้ อีกทั้งภาษาภาพพจน์นั้นไม่มีผลต่อเนื้อหาสาระสำคัญของเนื้อเรื่อง ให้ตัดประโยคหรือตัดคำที่มีภาษาภาพพจน์นั้นทิ้งได้
7. ถ้าภาษาต้นฉบับสื่อความหมายในรูปแบบของภาษาภาพพจน์ ให้ผู้แปลทำการแปลโดยนำคำศัพท์หรือสำนวนเดิมในภาษาภาพพจน์ของต้นฉบับมาใช้ในภาษาฉบับแปล จากนั้นถ่ายทอดความหมายในภาษาฉบับแปลโดยการเพิ่มเติมความหมายโดยนัยของรูปแบบภาษาภาพพจน์นั้นด้วย

มุมมองแนวคิดการแปลภาษาภาพพจน์ของนักวิชาการไทย

สัญญาวิ สายบัว (2540; 2550) ได้เสนอแนวคิดทางด้านการแปลภาษาภาพพจน์ไว้

กล่าวคือ ผู้แปลจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจทั้งสองภาษาเป็นอย่างดี โดยผู้แปลจะต้องสามารถถ่ายทอดความหมายโดยพยายามรักษารูปแบบวัฒนธรรม บรรยากาศ รวมทั้งอรรถรสของลีลาภาษาของต้นฉบับ เพื่อสนองตามเจตนารมณ์ของผู้เขียน อีกทั้งแนวคิดทางด้านการแปลภาษาภาพพจน์ว่าในการแปลภาษาภาพพจน์นั้น สิ่งแรกที่ต้องพิจารณาคือ จุดประสงค์หลักของผู้ประพันธ์ว่าต้องการสื่อความหมาย ในรูปแบบอย่างไร ดังนั้น ผู้แปลจะต้องศึกษาต้นฉบับให้เข้าใจเป็นอย่างดีเสียก่อน จึงจะสามารถถ่ายทอดเป็นภาษาแปลได้ ในการแปลในลักษณะรูปแบบที่มีภาษาภาพพจน์ที่ปรากฏอยู่ ผู้แปลต้องแปลเก็บความหมายภาษาภาพพจน์ของต้นฉบับ ให้ผู้อ่านเข้าใจเห็นภาพได้อย่างชัดเจน

ซึ่งสรุปแนวคิดในการแปลรูปแบบภาษาภาพพจน์ ต่อไปนี้

1. การแปลแบบตรงตัวคือ การเลือกสรรคำศัพท์จะต้องตรงตามความหมายของภาษาต้นฉบับเป็นที่รู้จักดีในภาษาของฉบับแปล ซึ่งเมื่อผู้อ่านได้อ่านภาษาภาพพจน์ในภาษาฉบับแปลแล้วนั้น สามารถเข้าใจได้ในภาษาฉบับแปล
2. การแปลแบบตีความ ผู้แปลจะต้องอ่านและตีความในสำนวนความหมายเปรียบเทียบของภาษาต้นฉบับด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง แล้วจึงถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปล ผู้แปลอาจจะใช้คำที่เทียบเคียงมาแทนกันได้ ทั้งนี้ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจถึงความหมายได้จากบริบท
3. การแปลตรงตัวประกอบการตีความ คือ ผู้แปลสามารถนำคำหรือสำนวนเดิมในภาษาต้นฉบับ มาใช้ในภาษาฉบับแปล จากนั้นถ่ายทอดความหมายในภาษาฉบับแปลโดยการตีความ โดยผู้แปลสามารถเลือกใช้คำศัพท์หรือสำนวนเปรียบเทียบในภาษาแปลมาแทนที่ในภาษาต้นฉบับ เพื่อให้คนอ่านเข้าใจและเห็นภาพชัดเจนมากขึ้น
4. การแปลด้วยโวหารเทียบเคียง คือ ผู้แปลตีความหมายของภาษาภาพพจน์จากภาษาต้นฉบับ แล้วจึงหาคำโวหารภาษาภาพพจน์มาแทนความหมายของภาษาฉบับแปล โดยผู้แปลจะใช้รูปแบบการแปลด้วยโวหารเทียบเคียง ในกรณีที่ผู้แปลแปลความหมายโดยการถ่ายทอดรูปแบบโวหารเดิมแบบตรงตัวแล้วไม่สื่อความต่อผู้อ่าน นอกจากนั้นแล้วยังทำให้เสียรรถรสในการรับสารของภาษาต้นฉบับ ซึ่งโวหารภาษาภาพพจน์ในฉบับแปลนั้นจะต้องเทียบเคียงเท่ากันกับภาษาต้นฉบับในด้านการสื่อความหมาย บรรยากาศ และคงรักษาบรรยากาศและรสชาติของลีลาทางภาษา

สรุปได้ว่า ผู้แปลจำเป็นต้องคำนึงถึงรูปแบบการแปลภาษาภาพพจน์ที่สื่อความหมายให้ตรงกับภาษาต้นฉบับให้มากที่สุด โดยแนวคิดของ นิวมาร์ค (Newmark, 1981) ได้สอดคล้องกับมุมมองแนวคิดการแปลภาษาภาพพจน์ของ สัจฉวิ สายบัว (2540; 2550) กล่าวคือ ในรูปแบบของการแปลแบบตรงตัว การเลือกใช้คำศัพท์ รวมทั้งใช้คำอุปมาหรือการเปรียบเทียบแทนอุปลักษณ์ จะต้องหาคำให้ตรงตามความหมายของภาษาต้นฉบับ ผู้แปลต้องถ่ายทอดภาษาแปลทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจ ได้ดีในภาษาฉบับแปล และคำนึงถึงวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับ ส่วนรูปแบบของการแปลแบบตีความผู้แปลจะตีความจากภาษาต้นฉบับ โดยหาคำศัพท์ที่มีความหมายในรูปแบบภาษาภาพพจน์ให้เทียบเท่ากับภาษาภาพพจน์ในต้นฉบับ ซึ่งผู้อ่านจะสามารถเข้าใจรายละเอียดการถ่ายทอดความหมายได้จากบริบทในลักษณะรูปแบบการแปลตรงตัวประกอบการตีความ ผู้แปลจะเลือกใช้คำศัพท์หรือภาษาภาพพจน์มาแทนที่ในภาษาต้นฉบับ โดยถ่ายทอดความหมายในภาษาฉบับแปลโดยการตีความ มีการเพิ่มเติมคำที่มีความหมายโดยนัยในภาษาฉบับแปลเพื่อสร้างความรู้สึกรู้สึกนึกคิดแก่ผู้อ่าน และเห็นภาพชัดเจนมากขึ้น สุดท้ายคือ รูปแบบของการแปลด้วยโวหารเทียบเคียงคือ

การที่ผู้แปลตีความหมายของภาษาภาพพจน์จากภาษาต้นฉบับ แล้วจึงหารูปแบบภาษาภาพพจน์มา แทนความหมายของภาษาฉบับแปล ซึ่งภาษาภาพพจน์ในฉบับแปลนั้น จะต้องเทียบเคียงกับ ภาษาต้นฉบับในด้านการถ่ายทอดสื่อความหมาย รักษาบรรยากาศ และรสชาติของลีลาทาง ภาษาต้นฉบับนั้นด้วย

ความหมายของถ้อยคำยั่วล้อประชดประชัน (Irony) ของไทย

กอบกุล อิงคุทานนท์ (2539) ได้เสนอความหมายของถ้อยคำยั่วล้อไว้ว่าเป็นภาพพจน์ที่ คำพูดมีนัย โดยมีทัศนคติที่ตรงกันข้ามกับคำที่แสดงออกมา ซึ่งอาจจะกล่าวในรูปแบบคำยกย่อง แต่ความหมายอาจจะเป็นคำเชิงตำหนิ หรืออาจจะมีนัยในการชื่นชม มักจะพบในคำพูดมากกว่า การเขียน เพราะน้ำเสียงของผู้พูดจะทำให้รู้ถึงความนัยได้ โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. การยั่วล้อที่น่าเศร้า (Dramatic irony) คือ การยั่วล้อประชดประชันในเรื่อง เหตุการณ์ สถานการณ์ ตัวละครอาจกล่าวคำที่มีความหมายสิ่งหนึ่ง แต่มีนัยไปอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจตรงกันข้าม กับสิ่งที่เกิดขึ้นได้

2. การยั่วล้อแห่งโชคชะตา (Irony of fate) คือเป็นงานเขียนที่เกี่ยวกับพระเจ้าเป็นผู้กำหนด โชคชะตาเย้ยหยันให้ตัวละครแล้ว

3. การยั่วล้อแบบ โรแมนติก (Romantic irony) คือ กลวิธีการเสียดสีและอารมณ์ขัน พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2553, หน้า 50) ได้อธิบายว่า ถ้อยคำยั่วล้อ (Irony) เป็นคำศัพท์กว้างหมายถึง รูปแบบของคำพูดที่มีนัย โดยผู้พูด มีทัศนคติที่ตรงข้าม มีความขัดแย้งกับคำที่แสดงออกมาเพื่อต้องการเสียดสี นักเขียนมักจะนำไปใช้ กับตัวละครที่มีลักษณะ ไร้เดียงสา เพื่อนำไปสู่การตีความที่บิดเบือน เป็นการสร้างความตลกขบขัน ทำให้ผู้อ่านเกิดรอยยิ้ม คำพูดหรือข้อความที่แสดงถึงถ้อยคำยั่วล้อ สามารถอยู่ในสถานการณ์ เหตุการณ์ และ โครงสร้างของเรื่อง ยกตัวอย่างเช่น ละครการยั่วล้อที่น่าเศร้า (Dramatic irony หรือ Tragic irony) เป็นรูปแบบละครที่ตัวละครกล่าวคำพูดที่มีความหมายสิ่งหนึ่ง แต่มีความหมายเป็น ลางบอกอีกอย่างหนึ่งเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจสถานการณ์หรือเป็นลักษณะการกระทำของตัวละคร ซึ่งมีความคาดหวังตรงกันข้ามกับความเป็นจริง ส่วนละครการยั่วล้อแห่งโชคชะตาเป็นรูปแบบละครที่มี ลักษณะพระเจ้าเป็นเจ้า หรือ โชคชะตากรรม เป็นผู้ควบคุมเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งโชคชะตาให้เกิด เหตุการณ์ที่โชคร้ายทำให้ละครตัวเอกตระหนกกลัว และละครการยั่วล้อแบบ โรแมนติก คือ เป็นรูปแบบละครที่ผู้เขียนสร้างขึ้นแล้วทำลายด้วยการบัญชาตัวละครและกำหนดการกระทำนั้น ๆ เพื่อสร้างการเสียดสีและอารมณ์ขัน

พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม: ภาพพจน์ โวหาร และกลการประพันธ์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2539, หน้า 128) ได้อธิบายว่าการแฝงนัย (Irony) เป็นส่วนหนึ่งของภาษาภาพพจน์ แสดงความคิดที่เจตนาที่ต้องการจะสื่อสารนั้นตรงข้ามกับความหมายตามตัวอักษรของคำที่ใช้ ซึ่งขัดกับความเป็นจริงกับสิ่งที่ปรากฏให้เห็น

ราชบัณฑิตยสถาน (2545, หน้า 128-188) ได้ให้ความหมาย “การประชดประชัน (Irony) เป็นส่วนหนึ่งของภาษาภาพพจน์ (Figure of speech) ซึ่งเป็นความคิดที่ต้องการพูดสื่อสารนั้นตรงกันข้ามกับความรู้สึกที่แท้จริง” อีกทั้งราชบัณฑิตยสถาน ยังเพิ่มเติมความหมายของคำว่าประชดประชัน คำเหน็บแนม คำพูดกระทบกระเทียบ เสียดแทง (Sarcasm) และการเสียดสี (Satire) คือ ศิลปะการเขียนที่ใช้เทคนิคการล้อเลียนความ โง่เขลาสร้างความรู้สึกละอายใจ โดนินดูถูกดูแคลน จึงเปรียบเสมือนการแสดงความไม่พอใจอย่างแนบเนียนโดยใช้ศิลปะในการพูด

สรุปได้ว่านักวิชาการไทย ได้บัญญัติศัพท์ที่หลากหลายของคำประชด แต่ต่างอธิบายความหมายของคำประชดไปในแนวทางเดียวกันคือ คำพูดหรือข้อความที่แสดงถึงคำพูดที่มีเจตนาที่จะสื่อความหมายนั้น ตรงข้ามกับความหมายตามตัวอักษรของคำที่สื่อสาร โดยผู้พูดมีความคิดที่อยู่ในใจนั้นตรงข้ามกับคำพูด อีกทั้งผู้พูดมีจุดประสงค์เพื่อต้องการประชดเป็นการขัดกันระหว่างความเป็นจริงกับสิ่งที่ปรากฏให้เห็นในคำพูด โดยนักเขียนจะนำคำประชดใช้กำหนดบทพูดกับตัวละครที่มีลักษณะไว้เคียงสาโดยให้ตัวละครพูดเพื่อนำไปสู่การตีความที่บิดเบือน เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศความตลกขบขันของเนื้อเรื่อง ซึ่งคำพูดหรือข้อความที่แสดงถึงประชดสามารถอยู่ในสถานการณ์ เหตุการณ์ และ โครงสร้างของเรื่องได้

ความหมายของถ้อยคำยั่วล้อประชดประชันของชาวต่างชาติ

เมคกา (Muecke, 1970; 1982) ได้อธิบายถึง การประชด คือ การที่ผู้พูดมุ่งเจตนาโดยมีจุดประสงค์เพื่อการเสียดสีในสถานการณ์ที่แสดงถึงเรื่องตลกขบขัน ในข้อคิดทางปรัชญา หรือ สถานการณ์ โศกนาฏกรรม โดยแบ่งการประชดเป็น 2 ประเภท คือ การพูดประชด (Verbal irony) เป็นคำพูดที่มีจุดประสงค์เพื่อการเสียดสี และการประชดในสถานการณ์ (Situation irony) เป็นการประชดในเรื่องตลกขบขันในแนวของละคร โศกนาฏกรรม ในการประชดนั้นสามารถสื่อถึงการประชดในรูปแบบการประชดที่ไม่มีตัวตน (Impersonal irony) การประชดดูถูกตนเอง (Self-disparaging irony) การประชดดูถูกตำแหน่งของตนเอง (Ingenu irony) การประชดความไม่ซื่อสัตย์ของตนเอง (Irony of self-betrayal) และการประชดความไม่ลงรอยกัน (Irony of simple incongruity) นอกจากนี้ได้เพิ่มเติมว่า การเสียดสี (Sarcasm) เป็นส่วนหนึ่งของวิธีการประชด โดยโทนเสียงของการพูดเสียดสีจะสามารถถ่ายทอดความหมายได้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังสามารถทราบถึงทัศนคติที่

ผู้พูดต้องการจะสื่อความในแง่บวกหรือแง่ลบได้

สามารถแบ่งเหตุที่ทำให้เกิดคำประชด ออกเป็น 5 รูปแบบ

1. เจตคติ (Attitude) เป็นส่วนที่ทำให้เกิดการประชด
2. พรหมลิขิตในโชคชะตา (Fate) ทำให้เกิดการประชด เมื่อได้รับความสมหวัง หรือ พ่ายแพ้ต่อโชคชะตา
3. สภาพความเป็นจริงในกระบวนการความคิดของมนุษย์ที่มีผลสะท้อนถึงคุณค่าของความเป็นมนุษย์
4. สภาพความเป็นจริงที่มีผลเกี่ยวข้องกับการประชดในเชิงตลกขบขัน (Comic irony) และการประชดเชิงเสียดสี (Satiric irony) เมื่อได้รับความพ่ายแพ้และไม่ได้รับความเห็นใจ
5. สภาพความเป็นจริงถึงคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ในเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ของมนุษย์ คือ การประชดเชิงสลดใจ (Tragic irony) และเมื่อมนุษย์เชื่อว่าไม่มีสิ่งใดมีคุณค่าในหลักของ ศีลธรรมและศาสนา (Nihilistic irony)

โคลบรูค (Colebrook, 2004) ได้เสนอมุมมองคำประชดเป็นส่วนหนึ่งของภาพพจน์ เปรียบเทียบเป็นกลวิธีหนึ่งของการใช้ภาษาภาพพจน์ในการสื่อสารความหมายในสิ่งที่ไม่ต้องการสื่อความหมายที่แท้จริงออกไป โดยใช้ถ้อยคำเพื่อให้เกิดภาพมีการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำที่พูดออกไป ซึ่งคำพูดนั้นยากต่อการเข้าใจในการสื่อความหมายผู้รับสารจะต้องทำความเข้าใจได้ว่า สิ่งที่ผู้พูดกล่าวคือ ไม่ใช่สิ่งที่คุณพูดหมายถึง แต่ถ้าผู้รับสารไม่เข้าใจในบริบทว่า ผู้พูดต้องการจะสื่อสารสิ่งใดที่แท้จริงออกมา แสดงว่าผู้รับสารยังไม่สามารถรับรู้ถึงความหมายที่ซ่อนอยู่ในคำนั้น อีกทั้งผู้รับสารยังไม่สามารถหยั่งถึงความรู้สึกที่แท้จริงของผู้พูดได้ แต่ถ้าเมื่อผู้รับสาร สามารถวิเคราะห์และตีความหมายได้จากบริบทจนเป็นที่เข้าใจของความหมาย ผู้รับสารจะมีความรู้สึกในแง่ลบกับผู้พูดได้

ออลัน (Allan, 2009, pp. 446-447) ได้เสนอว่าคำประชดนั้นเกี่ยวข้องกับรูปแบบด้าน ภาษาศาสตร์ ทั้งการพูดประชด และการประชดด้วยสถานการณ์ การแสดงการประชดนั้นจะ ไม่เป็นไปตามคาดหมาย ในขณะที่มีการประชดด้วยสถานการณ์ และการพูดประชด มีความ เชื่อมโยงกัน จะทำให้ไม่ปรากฏความหมายที่เป็นไปตามข้อความตามตัวอักษร โดยรูปแบบทาง ภาษาศาสตร์ในการพูดประชดนั้นสามารถใช้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับหลัก ปรัชญา และกรอบคำสอนทางศาสนา นอกจากนี้ได้ชี้ให้เห็นความแตกต่างระหว่างคำประชดกับ คำเสียดสี ซึ่งคำประชดจะมีความตั้งใจแต่คำเสียดสีไม่มีความตั้งใจ ซึ่งยังหาความกระจ่างใน ประเด็นนี้ไม่ได้ จนกระทั่งมีข้อเท็จจริงในการใช้ภาษาอังกฤษได้ระบุว่า ในรูปแบบการประชดจะ อยู่ภายใต้การเปลี่ยนแปลงทางด้านของความหมาย โดยความหมายนั้นอยู่ในภาษาที่สื่อถึงไม่เพียง

พอใจ ซึ่งการเสียดสีจึงถูกจัดอยู่ในรูปแบบของการประชด

บาสมานน์ (Bussmann, 1996) ได้อธิบายว่า การประชดเป็นภาษาภาพพจน์ในรูปแบบของการเปรียบเทียบ โดยทำหน้าที่สื่อถึงการแสดงออกในความหมายที่ตรงข้าม ลักษณะการพูดประชดจะมีโครงสร้างที่ไม่ชัดเจน หรือคำพูดที่มีโครงสร้างขัดแย้งกับการแสดงออก ซึ่งมีนัยแฝงโดยใช้จำพวกคำที่มีหลายความหมาย คำพ้องรูป และคำที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น What beautiful weather, when it is pouring with rain. การแสดงการพูดประชดจะปรากฏข้อความดังต่อไปนี้ คือ คำพูดที่ถ่ายทอดโดยการเน้นทางด้านอารมณ์หรือโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ผิดปกติ (Modal particles) การกล่าวเกินจริง (Hyperbole) ข้อความที่มีเครื่องหมายอุทาน (Exclamative sentences) และทำนองโทนเสียง (Intonation)

สรุปได้ว่าแนวคิดนักวิชาการของชาวต่างชาติ ต่างอธิบายคำประชดไปในแนวทางเดียวกัน คือ การประชดเป็นภาษาภาพพจน์ในรูปแบบของการเปรียบเทียบ โดยใช้เป็นกลยุทธ์ในการสื่อสารความหมายในสิ่งที่ไม่ต้องการถ่ายทอดความหมายที่แท้จริง ซึ่งนับเป็นปัญหาหนึ่งที่ผู้รับสารจะต้องตีความจากน้ำเสียงของผู้พูดถึงจะทำให้รู้ถึงความหมายแฝงนัยได้ ตามสำนวนที่ว่า The mind is a mirror. จะต้องหยั่งถึงความรู้สึกที่แท้จริงของผู้พูดภายใต้ความหมายที่ซ่อนอยู่ในคำนั้น ถ้าผู้พูดต้องการที่จะสื่อความหมายให้ผู้รับสารรู้สึกเจ็บปวดกับคำประชดจะเรียกว่า การพูดเสียดสี ซึ่งการเสียดสีเป็นส่วนหนึ่งของการประชด โดยถ้อยคำที่มีความหมายตรงกันข้ามกับเจตนารมณ์ของผู้พูด กระแทกอารมณ์ความรู้สึกโดยผ่านน้ำเสียงของผู้พูด ในสิ่งที่ผู้พูดแสดงถึงความไม่พอใจและไม่จริงใจ แฝงไปด้วยทัศนคติที่ผู้พูดอาจจะกล่าวชมหรือเชิงตำหนิจนทำให้มีอิทธิพลในการสื่อความหมายเปลี่ยนจากคำพูดที่สื่อออกมาได้ แต่ในขณะที่ผู้รับสารจะต้องสามารถรับรู้ถึงการสื่อความหมายที่ตรงกันข้ามที่อยู่ในความคิดของผู้พูดได้ เมื่อผู้รับสารสามารถตีความและวิเคราะห์จากคำประชดเสียดสี อาจทำให้ผู้รับสารรู้สึกเจ็บปวดที่มแทงใจจนทำให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีกับผู้พูดได้

ฉะนั้นจึงอธิบายได้ว่า ความแตกต่างระหว่างการประชดกับการเสียดสี การประชดคือคำพูดที่ผู้พูดมีความคิดที่ต้องการพูดสื่อสารตรงกันข้ามกับความรู้สึกที่แท้จริงในใจ โดยอาจพูดแสดงความชื่นชมและไม่มีเจตนาจะสื่อความหมายในเชิงตำหนิ ซึ่งไม่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกเจ็บปวดในคำพูด แต่มีผลลัพท์ที่ได้นั้น พลิกความคาดหมาย ส่วนการพูดเสียดสีนั้น คือสิ่งที่ผู้พูดมีความคิดที่ต้องการพูดสื่อสารตรงกันข้ามกับความรู้สึกที่แท้จริงเช่นกัน แต่เสียดสีโดยการพูดเหน็บแนมพูดกระทบกระทั่งจนทำให้ผู้ฟังรู้สึกเจ็บปวดต่อคำพูด และเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้พูด เมื่อผู้รับสารได้ฟังสามารถตีความได้ทันที เพราะมีข้อความที่ขัดแย้งและสื่อความหมายที่ไม่จริงใจต่อคำชม

รวมทั้งส่งผ่านทัศนคติที่ผู้พูดต้องการจะสื่อในแง่ลบจนสามารถทำให้ผู้ฟังรู้สึกเจ็บใจ และเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้พูด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฉัตรวรรณ อนุศาสนนันท์ (2544) ได้ศึกษากลวิธีการแปลเรื่อง โรมิโอและจูเลียต บทพระราชนิพนธ์แปลในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกลวิธีในการแปลภาษาภาพพจน์ที่พระองค์ทรงใช้ว่าในการแปลอุปมาและอุปลักษณ์นั้น พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงใช้กลวิธีการแปลสองประเภทคือ

1. การแปลตรงตัว ทรงใช้เมื่อสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบเป็นสิ่งที่เข้าใจกันดีอยู่แล้ว ในภาษาไทย เมื่อแปลแล้วสามารถเข้าใจความหมายได้ทันทีโดยไม่ต้องตีความ
2. การแปลปรับบทโดยทรงใช้ในกรณีที่ไม่สามารถแปลตรงตัวได้ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงใช้การแปลปรับบท 3 รูปแบบคือ

2.1 การแปลโดยตีความจากต้นฉบับในการแปลโดยเทียบเคียงสำนวนไทย

2.2 การแปลโดยเปลี่ยนอุปลักษณ์เป็นอุปมา

2.3 สำหรับการแปลบุคลาธิษฐานนั้น ทรงใช้การแปลแบบตรงตัว ส่วนการแปล

ปฏิรูปพจน์หรือการอ้างถึง ใช้การแปลแบบตรงตัวและการละไม่แปล และการแปลปฏิพจน์ ทรงใช้การแปลตรงตัว และการแปลแบบปรับบทเพื่อช่วยในการถ่ายทอดความหมายให้ตรงตามภาษาของต้นฉบับ

ศิริพรรณ สุวรรณาลัย (2546) ได้ศึกษาเรื่อง กลวิธีการแปลภาษาภาพพจน์ในพระราชนิพนธ์แปลเรื่อง เวนิสวานิช ได้ผลสรุปว่าพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวเป็นส่วนใหญ่ กลวิธีนี้ทำให้ภาษาภาพพจน์ที่ถ่ายทอดออกมาในฉบับแปลนั้นไม่เป็นที่เข้าใจของผู้อ่าน เนื่องจากความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมและศาสนาระหว่างสังคมไทยและสังคมตะวันตก พระองค์ทรงใช้กลวิธีการแปลแบบอื่น เนื่องจากภาษาดั้งเดิมมีภาษาภาพพจน์ซึ่งไม่เป็นที่รู้จักในภาษาไทย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงแปลแบบตีความทรงแปลตรงตัว ประกอบการตีความและทรงแปลโวหารหรือภาษาภาพพจน์ โดยที่พระองค์ทรงมุ่งเน้นความเข้าใจของผู้อ่านฉบับแปลเป็นสำคัญ

วิมลมาลย์ แก้ววิมล (2551) ได้ศึกษากลวิธีการแปลคำศัพท์และสำนวนที่ใช้บรรยายประเพณีไทยอันไม่มีคำเทียบเคียงในวัฒนธรรมของภาษาแปล: กรณีศึกษานวนิยายเรื่อง สี่แผ่นดิน ในการแปลคำศัพท์และสำนวนที่เรียกใช้และบรรยายประเพณีส่วนบุคคลหรือประเพณีเกี่ยวกับชีวิต อีกทั้งในการแปลคำศัพท์สำนวนที่เรียกใช้และบรรยายประเพณีส่วนรัฐบาล พบว่า ส่วนใหญ่กลวิธี

ที่ใช้มากที่สุดคือ กลวิธีการแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป และค้นพบว่า การแปลคำศัพท์ในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันนั้น เกิดจากการสะสมในวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมต่างกัน จึงใช้การแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปมากที่สุดในการแปล

พรชัย พรวิริยะกิจ (2555) ได้ศึกษากลวิธีการแปลวรรณกรรมเยาวชน: กรณีศึกษา ความสุขของกะทิ พบว่า โดยส่วนมากกลวิธีที่นำมาใช้ในการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมคือ กลวิธีการแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายกว้างเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป อีกทั้งยังพบว่า สิ่งสมทาง วัฒนธรรมทำให้เกิดการบัญญัติศัพท์ที่ใช้เรียกสิ่งของต่าง ๆ แตกต่างกันไป ทำให้มีปัจจัยส่งผลต่อการแปล นอกเหนือจากนี้แล้ว ผู้วิจัยยังค้นพบว่า กลวิธีการแปลโดยการใช้คำที่มีความหมาย เฉพาะเจาะจงจะช่วยทำให้ภาษาแปลมีความหมายใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับมากที่สุด

จากการศึกษาแนวคิด รูปแบบการแปล กลวิธีการแปล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ต่างมี จุดประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ ความหมายในการถ่ายทอดภาษาจากภาษาต้นฉบับ ซึ่งแปล โดยใช้รูปแบบการแปลและกลวิธีการแปลที่เหมาะสม เพื่อรังสรรค์ภาษาแปลให้มีรรถสรรวม ไปถึงคำศัพท์ของภาษาต้นฉบับที่ไม่สามารถถ่ายทอดเป็นภาษาแปลได้ อันเนื่องมาจากไม่มีอยู่ใน วัฒนธรรมของภาษาแปล ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการแปลและกลวิธีการแปลที่ได้ศึกษาในงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง นำมาประยุกต์เพื่อเป็นกรอบในการศึกษา เพื่อทราบถึงการวิเคราะห์รูปแบบและกลวิธี การแปลคำประชดเสียดสี: กรณีศึกษานวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน โดยผู้แปลใช้รูปแบบการแปลแบบใด มากที่สุด และวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำประชดเสียดสีแบบใดมากที่สุด โดยมีแก้ปัญหาด้วยกลวิธี การแปลใด ในการถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาแปลที่ทำให้ผู้อ่านชาวต่างชาติ เข้าใจในบริบทที่เป็นไปในทางเดียวกันกับผู้อ่านที่เป็นคนไทย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบและกลวิธีการแปลคำประชดเสียดสี: กรณีศึกษานวนิยายเรื่อง
สี่แผ่นดิน การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพแบบการวิเคราะห์สาร (Textual analysis) ผู้วิจัยได้
ค้นคว้า ศึกษาข้อมูล ขั้นตอน การเก็บรวบรวม และมีวิธีการดำเนินการวิจัยออกเป็นขั้นตอน
ดังต่อไปนี้

การกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาตามกรอบแนวคิดเพื่อใช้วิเคราะห์รูปแบบและกลวิธีการแปลคำประชดเสียดสี:
กรณีศึกษานวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน ดังต่อไปนี้

รูปแบบการแปลเพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์รูปแบบของการแปลคำประชดเสียด
สีจากภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาแปล โดยยึดกรอบแนวคิดประเภทของรูปแบบการแปลของนิวมาร์ค
(Newmark, 1981) ได้แบ่งรูปแบบการแปลออกเป็น 2 ประเภทใหญ่คือ

1. รูปแบบการแปลเชิงความหมายหรือเชิงอรรถศาสตร์ (Semantic translation) โดยแบ่ง
รูปแบบการแปลย่อยออกเป็น 4 รูปแบบดังต่อไปนี้

- 1.1 รูปแบบการแปลแบบคำต่อคำ (Word for word translation)
- 1.2 รูปแบบการแปลแบบตรงตัว (Literal translation)
- 1.3 รูปแบบการแปลแบบซื่อตรงต่อต้นฉบับ (Faithful translation)
- 1.4 รูปแบบการแปลตามหลักอรรถศาสตร์ (Semantic translation)

2. รูปแบบการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) โดยแบ่งรูปแบบการแปล
แบบย่อยออกเป็น 4 รูปแบบดังต่อไปนี้

- 2.1 รูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation)
- 2.2 รูปแบบการแปลแบบอิสระ (Free translation)
- 2.3 รูปแบบการแปลแบบใช้สำนวน (Idiomatic translation)
- 2.4 รูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation)

ในด้านของกลวิธีการแปลคำประชดเสียดสี เพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ โดย
จำแนกและจัดหมวดหมู่ตามประเภทของกลวิธีการแปล ตามกรอบแนวคิดของกลวิธีการแปลของ
เบเกอร์ (Baker, 1997) ซึ่งมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้วิเคราะห์กลวิธีการแปลคำศัพท์ที่สะท้อน

วัฒนธรรมอันไม่มีคำเทียบเคียงในภาษาอังกฤษที่ปรากฏในนวนิยายสี่แผ่นดิน เพราะคำประชดเสียดสีเป็นถ้อยคำหรือข้อความที่ผู้พูดแฝงความคิดในเจตนาที่จะสื่อสารนั้นตรงข้ามกับความหมายตามตัวอักษรของคำที่ใช้โดยผู้พูด พูดสื่อสารตรงกันข้ามกับความรู้สึกที่แท้จริงมีความคิดที่ตรงข้ามกับความในใจ อีกทั้งคำประชดเสียดสีเป็นส่วนหนึ่งของภาษาภาพพจน์ ซึ่งเป็นปัญหาสำหรับนักแปล ในด้านความแตกต่างของวัฒนธรรม เนื่องจากคำบางคำในภาษาต้นฉบับที่ดูเหมือนว่าจะเป็นคำที่มีความหมายเช่นเดียวกันกับภาษาแปล และสามารถใช้แทนที่กันได้ภาษาหนึ่ง แต่กลับไม่สามารถถ่ายทอดความหมายได้เป็นที่เข้าใจของผู้อ่านในภาษาแปล เพราะมีความหมายแฝงนัยของวัฒนธรรมนั้นสะท้อนอยู่ (สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2552)

กลวิธีการแปลของ เบเกอร์ (Baker, 1997) ใช้เพื่อวิเคราะห์คำประชดเสียดสี ตามกรอบการวิเคราะห์จำนวน 8 กลวิธี ดังต่อไปนี้คือ

กลวิธีการแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายกว้างหรือเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป (Translation by a more general word)

กลวิธีการแปลโดยใช้คำที่มีความหมายเป็นกลางหรือมีความหมายทางอารมณ์น้อยกว่าภาษาต้นฉบับ (Translation by a more neutral/Less expressive word)

กลวิธีการแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม (Translation by cultural substitution)

กลวิธีการแปลโดยใช้คำยืมหรือการแปลโดยใช้คำยืมพร้อมคำอธิบาย (Translation using a loan word or loan word plus explanation)

กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word)

กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยการใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using unrelated words)

กลวิธีการแปลโดยการละ (Translation by omission)

กลวิธีการแปลโดยการอธิบายความ (Translation by illustration)

แหล่งข้อมูล

1. อ่านหนังสือนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินภาคภาษาไทย จำนวน 2 เล่ม ซึ่งประกอบจำนวนหน้าทั้งหมดจำนวน 979 หน้า จนเป็นที่เข้าใจอย่างลึกซึ้ง จากนั้นผู้วิจัยคัดเลือกรวบรวมเฉพาะบทพูดสนทนาของตัวละคร เฉพาะคำพูดประชดเสียดสีที่อยู่ภายใต้เครื่องหมายอัฒภาคเพียงเท่านั้น ทั้งนี้ในส่วนของโครงเรื่องรวมถึงเนื้อหา คำบรรยายท้องเรื่อง ผู้วิจัยไม่นำมา

ประกอบการวิเคราะห์ โดยคัดเลือกเฉพาะเจาะจงข้อความที่แสดงถึงคำพูดการประชดเสียดสีที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินภาคภาษาไทย

2. อ่านหนังสือนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินภาคภาษาอังกฤษ จำนวน 1 เล่ม ซึ่งประกอบจำนวนหน้าทั้งหมดจำนวน 600 หน้า จนเป็นที่เข้าใจอย่างลึกซึ้ง จากนั้นผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะบทพูดสนทนาของตัวละครที่อยู่ภายใต้เครื่องหมายอัฒประกาศ ในส่วนของโครงเรื่องรวมถึงเนื้อหาคำบรรยายท้องเรื่อง ผู้วิจัยไม่นำมาประกอบการวิเคราะห์ คัดเลือกเฉพาะเจาะจงข้อความที่แปลคำพูดการประชดเสียดสีอันเทียบเคียงกับภาษาต้นฉบับที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินภาคภาษาอังกฤษ โดยไม่คำนึงถึงการถ่ายทอดความหมายในภาษาฉบับแปล ซึ่งผู้แปลได้แปลไว้อย่างไร จากนั้นผู้วิจัยนำมาศึกษาวิเคราะห์ตามรูปแบบและกลวิธีการแปลที่ได้กำหนดกรอบแนวคิดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อความบทคำพูดสนทนาของตัวละครที่ปรากฏอยู่ภายใต้เครื่องหมายอัฒประกาศที่แสดงถึงคำประชดเสียดสีอันปรากฏในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินภาคภาษาไทย จำนวน 979 หน้า จากนั้นเทียบเคียงกับข้อความที่แปลคำพูดการประชดเสียดสีอันเทียบเคียงกับภาษาต้นฉบับที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินภาคภาษาอังกฤษ จำนวน 600 หน้า โดยผู้วิจัยรวบรวมข้อความที่แสดงถึงคำพูดการประชดเสียดสีในภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลได้ทั้งหมดจำนวน 101 ข้อความ

การหาค่าความเที่ยงตรงของข้อมูล

ขั้นตอนในการหาค่าความเที่ยงตรงของข้อมูลมีดังต่อไปนี้

1. หลังจากผู้วิจัยรวบรวมข้อความที่แสดงถึงคำพูดการประชดเสียดสีในภาษาต้นฉบับและคำพูดการประชดเสียดสีอันเทียบเคียงในภาษาฉบับแปล ได้ทั้งหมดจำนวน 101 ข้อความ จากนั้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของการคัดเลือกรวบรวมคำพูดการประชดเสียดสีภาษาไทย โดยผู้เชี่ยวชาญคนแรกตรวจสอบความถูกต้องจำนวน 101 ข้อความ พบความถูกต้องจากการคัดเลือกของผู้วิจัยจำนวน 81 ข้อความ พบข้อความที่ไม่เป็นคำพูดเสียดสีจำนวน 20 ข้อความ ผู้เชี่ยวชาญคนที่สองตรวจสอบความถูกต้องของคำพูดการประชดเสียดสีจำนวน 81 ข้อความอีกครั้ง นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญคนที่สองตรวจสอบความถูกต้องของข้อความที่ไม่เป็นคำพูดเสียดสีจำนวน 20 ข้อความอีกครั้ง ซึ่งมีความคิดเห็นตรงกับผู้เชี่ยวชาญคนแรก

2. หลังจากนั้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษาอังกฤษตรวจสอบความเหมาะสมของกรอบแนวคิดว่าเป็นเกณฑ์ที่ถูกต้องชัดเจนเหมาะสม โดยสามารถนำไปใช้ประกอบการเป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้ จากนั้นผู้วิจัยนำประโยคพูดประชดเสียดสีที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องจำนวน 81 ข้อความทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบแนวคิดในรูปแบบการแปลของนิวมาร์ค (Newmark, 1981) และกลวิธีการแปลของ เบเกอร์ (Baker, 1997) เมื่อผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยนำผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ของรูปแบบการแปลและกลวิธีการแปลคำพูดประชดเสียดสี จำนวนทั้งหมด 81 ข้อความ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษาอังกฤษตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์อีกครั้ง โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบพร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลของการพูดประชดเสียดสี จำนวน 81 ข้อความตามกรอบแนวคิดในรูปแบบการแปลของนิวมาร์ค (Newmark, 1981) และกลวิธีการแปลของเบเกอร์ (Baker, 1997) อีกครั้ง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นตรงกับผู้วิจัย โดยพบว่าผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลข้อมูลถูกต้องตามกรอบแนวคิดในหลักเกณฑ์ทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ความเที่ยงตรงของผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ผ่านการพิจารณาแล้ว ผู้วิจัยนำผลที่ถูกต้องจากการวิเคราะห์รูปแบบการแปลคำพูดประชดเสียดสีตามกรอบแนวคิดของ (Newmark, 1981) และกลวิธีการแปลคำพูดประชดเสียดสีตามกรอบแนวคิดของ (Baker, 1997) จำนวน 81 ข้อความ จากนั้นนับจำนวนความถี่ที่ปรากฏข้อมูลของแต่ละรูปแบบของการแปลและนับจำนวนความถี่ที่ปรากฏข้อมูลของแต่ละกลวิธีการแปล เพื่อคำนวณเป็นค่าร้อยละ พร้อมทั้งแจกแจงผลในรูปแบบตารางและพรรณนาสรุปแต่ละรูปแบบการแปลและแต่ละกลวิธีการแปล โดยยกตัวอย่างประกอบในบทที่ 4 ต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์รูปแบบการแปลและกลวิธีการแปล

การศึกษารูปแบบการแปลและกลวิธีการแปลคำประชดเสียดสี จากนวนิยายสี่แผ่นดิน ฉบับภาษาไทยประพันธ์ โดย ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช และแปลฉบับภาษาอังกฤษโดย “ตุลจันทร์” อันเป็นนามปากกาของจันทร์แจ่ม บุนนาค โดยใช้กรอบแนวคิดของรูปแบบการแปลของนิวมาร์ค (Newmark, 1981) และกลวิธีการแปลที่ใช้เพื่อแก้ไขปัญหานั้นเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมตามกรอบทฤษฎีของเบเกอร์ (Baker, 1997) โดยมีคำถามในการวิจัยดังนี้

1. ผู้แปลใช้รูปแบบการแปล (Translation methods) แบบใดมากที่สุด ในการแปลคำประชดเสียดสีของการแปลนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน (Four reigns) จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ
 2. ผู้แปลใช้กลวิธีการแปล (Translation techniques) แบบใดมากที่สุด ในการแปลคำประชดเสียดสีที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน (Four Reigns) จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ
- เพื่อตอบคำถามในการวิจัยตามข้อที่ 1. ผู้วิจัยนำข้อความบทพูดคำประชดเสียดสีที่ปรากฏอยู่ภายใต้เครื่องหมายอัฒภาคทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว จากนั้นนำผลที่ถูกต้องจากการวิเคราะห์รูปแบบการแปล จำนวน 81 ข้อความวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดของนิวมาร์ค (Newmark, 1981) จำนวน 8 รูปแบบ ซึ่งปรากฏว่าผู้แปลใช้รูปแบบการแปล ตามรูปแบบการแปลที่ 1-8 นอกจากนี้ผู้แปลใช้รูปแบบการแปลที่ นอกเหนือไปจากรูปแบบโดยใช้รูปแบบการละไม่แปล ผู้วิจัยจึงจัดเป็นรูปแบบการแปลที่ 9 หลังจากนั้นนับจำนวนความถี่ของข้อมูลที่ได้ เพื่อคำนวณเป็นค่าร้อยละ พร้อมทั้งแจกแจงผลในรูปแบบตารางและพรรณนาสรุปแต่ละรูปแบบการแปลโดยยกตัวอย่างประกอบ ดังรายละเอียดผลการวิเคราะห์รูปแบบการแปลได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4-1 ผลการวิเคราะห์ความถี่ของรูปแบบการแปล (Translation methods) คำประชดเสียดสี

รูปแบบการแปล	ความถี่ (ครั้ง)	ค่าร้อยละ
1. รูปแบบการแปลแบบคำต่อคำ	5	6.17
2. รูปแบบการแปลแบบตรงตัว	20	24.70
3. รูปแบบการแปลแบบชื่อตรงต่อต้นฉบับ	3	3.70
4. รูปแบบการแปลตามหลักอรรถศาสตร์	2	2.47
5. รูปแบบการแปลแบบดัดแปลง	26	32.10
6. รูปแบบการแปลแบบอิสระ	5	6.17
7. รูปแบบการแปลแบบใช้สำนวน	5	6.17
8. รูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร	11	13.59
9. รูปแบบการแปลที่นอกเหนือไปจากรูปแบบการแปลโดยใช้รูปแบบการละไม่แปล	4	4.93
รวม	81	100

จากตารางที่ 4-1 แสดงผลการค่าความถี่ของการใช้รูปแบบการแปล (Translation methods) คำประชดเสียดสี ที่ผู้แปลใช้พบว่ารูปแบบการแปลแบบดัดแปลงใช้มากที่สุด โดยพบจำนวนความถี่ 26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.10 รูปแบบที่ใช้รองลงมาคือ รูปแบบการแปลแบบตรงตัว ปรากฏความถี่จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.70 ส่วนรูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสารพบจำนวนความถี่ 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.59 ส่วนรูปแบบการแปลแบบคำต่อคำ รูปแบบการแปลแบบอิสระ และรูปแบบการแปลแบบใช้สำนวน ปรากฏความถี่ที่เท่ากันจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.17 นอกจากนี้ พบรูปแบบการแปลที่นอกเหนือไปจากรูปแบบการแปลโดยใช้รูปแบบการละไม่แปล ปรากฏความถี่จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.93 รูปแบบการแปลแบบชื่อตรงต่อต้นฉบับ ปรากฏความถี่จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.70 รูปแบบการแปลตามหลักอรรถศาสตร์เป็นรูปแบบการแปลที่มีการใช้น้อยที่สุดพบจำนวนความถี่ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.47

ผลการวิเคราะห์รูปแบบการแปลแต่ละรูปแบบที่ใช้ในการแปลคำประชดเสียดสีสามารถสรุปได้ตามตัวอย่างต่อไปนี้

การแปลเชิงความหมายหรือเชิงอรรถศาสตร์ (Semantic translation) แบ่งย่อยได้เป็นรูปแบบการแปล จำนวน 4 รูปแบบ

ตัวอย่างที่ 1 แปลโดยใช้รูปแบบการแปลแบบคำต่อคำ (Word for word translation)

“พลอยมาอยู่นี่แล้วอย่าไปเอาอย่างแม่เจ้าประคุณช้อยอย่างฉันเข้านะ เด็กอะไรก็ไม่รู้ ดื้อก็เท่านั้น ชนก็เท่านั้น เพื่อนฝูงอะไรมันช่างมากมายเข้า โนนอกนี้ไปทุกหัวระแหง วันหนึ่ง ๆ ไม่ต้องเห็นหน้ากัน เลี้ยงเสียข้าวสุก นี่ถ้าไม่ใช่เป็นลูกเป็นหลานแท้ ๆ ฉันเลิกเลี้ยงเสียแล้ว”

“This Mae Choie here is my own niece, Phloi-daughter of my own brother, I’m sorry to say. It’s a waste of rice bringing her up”.

ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงความหมาย ในรูปแบบย่อยของรูปแบบการแปลแบบคำต่อคำ จากภาษาต้นฉบับ “เลี้ยงเสียข้าวสุก” ผู้แปลแปลแบบคำต่อคำ “It’s a waste of rice bringing her up” พยายามรักษาลำดับคำของภาษาต้นฉบับให้มากที่สุด โดยผู้แปลเลือกถอดคำศัพท์แล้วแปลตามตัวอักษร เพื่อรักษาคำประชดเสียดสีในภาษาต้นฉบับ ซึ่งการแปลในลักษณะรูปแบบนี้ จะเน้นที่ผู้เขียนเป็นหลัก

ตัวอย่างที่ 2 แปลโดยใช้รูปแบบการแปลแบบตรงตัว (Literal translation)

“ตาย ! เหมือนกับไม้ค้ำกปูนเดินได้”

“Heaven ! You look like a walking lime-stick, Phi Nuang.”

ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ โดยใช้ประเภทการแปลเชิงความหมาย ในรูปแบบย่อยของการแปลแบบตรงตัว ผู้แปลยึดมุ่งหมายที่สำคัญของงานแปลเป็นหลัก ซึ่งนวนิยายเป็นรูปแบบหนึ่งของการแปลงานประภทรจนาสาร (Newmark, 1981) ได้กล่าวคำแนะนำเพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักแปลว่าในงานแปลลักษณะจนาสาร ผู้แปลควรพยายามแปลในรูปแบบตรงตัว โดยโครงสร้างภาษาต้นฉบับจะถูกเปลี่ยนเป็นโครงสร้างภาษาแปล จากภาษาต้นฉบับ “ตาย ! เหมือนกับไม้ค้ำกปูนเดินได้” จะสังเกตได้ว่า ภาษาต้นฉบับไม่มีประธาน โดยละคำสรรพนามที่เป็นประธานของประโยค แต่ในภาษาฉบับแปลปรับโครงสร้าง โดยการใส่ประธานในประโยคคือ “You” พร้อมทั้งยังชี้เฉพาะจงใจโดยเพิ่ม “Phi Nuang” ลงไป เพื่อสื่อความว่ากำลังพูดประชดเสียดสีตัวละครที่ชื่อว่า “พี่น้อง”

ตัวอย่างที่ 3 แปลโดยใช้รูปแบบการแปลแบบซื่อตรงต่อต้นฉบับ (Faithful translation)

“ทำพูดดีไปเถอะ จะโดนมะพร้าวชดปาก”

“And if you don’t shut up you’ll get a coconut in your mouth to shut it for you.”

ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ โดยใช้ประเภทการแปลเชิงความหมาย ในรูปแบบย่อยของการแปลแบบซื่อตรงต่อต้นฉบับ โดยแปลตามรอยเจตนาของ ผู้เขียน ทำพูดดีไปเถอะ จะโดนมะพร้าวชดปาก แปลเป็น And if you don’t shut up you’ll get a coconut in your mouth to shut it for you. ซึ่งผู้แปลส่งอารมณ์ใน การแปลได้ดี เห็นภาพถึงว่าถ้า

ไม่หยุดพูด เธอจะได้รับมะพร้าวไปอยู่ในปากเพื่อหยุดพูด ผู้แปลสามารถเก็บความคิดของตัวละคร โดยการถ่ายทอดได้ตรงกับภาษาต้นฉบับได้

ตัวอย่างที่ 4 แปลโดยใช้รูปแบบการแปลตามหลักอรรถศาสตร์ (Semantic translation)

“ไป! ไปให้พ้น” “นั่งคนนี่ลูกแม่ ลูกเสือ ลูกตะเข้ เลี้ยงไม่ได้”

“Tiger and crocodiles can be nurtured in a house. Go-and good riddance!”

ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ โดยใช้ประเภทการแปลเชิงความหมาย ในรูปแบบย่อยของการแปลตามหลักอรรถศาสตร์ จะเห็นได้ว่าจากภาษาต้นฉบับไม่มีคำว่าบ้าน แต่ในภาษาแปลเพิ่ม in a house ลงไปในประโยคของภาษาฉบับแปล เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นทางภาษา ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งว่า ลูกเสือ ลูกตะเข้ นั้นไม่สามารถเลี้ยงในบ้านได้ เพราะโดยธรรมชาติแล้ว ลูกเสือ ลูกตะเข้ เป็นสัตว์ร้าย ไม่นิยมเลี้ยงไว้ในบ้านเพราะเมื่อเติบโตขึ้นจะเป็นอันตรายแก่คนในบ้านได้

การแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) แบ่งย่อยได้เป็นรูปแบบการแปล

จำนวน 4 รูปแบบ

ตัวอย่างที่ 5 แปลโดยใช้รูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation)

“ตื่นลูกสะกั้แต่เช้าทีวนะ”

“Excited, aren't you?” “Just couldn't wait to start coddling the new daughter-in-law!”

ผู้แปลใช้รูปแบบการแปล คือ เน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบย่อยของการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) จากภาษาต้นฉบับเป็นประโยคที่พูดประชดเสียดสี ตื่นลูกสะกั้แต่เช้าทีวนะ ผู้แปลใช้โครงสร้างทางภาษาฉบับเป็น ประโยค Question tag Excited, aren't you? พยายามรักษาความหมายเดิมไว้ อธิบายขยายความในเนื้อหาเพื่อเพิ่มความเข้าใจอย่างชัดเจนต่อไปอีกว่า “Just couldn't wait to start coddling the new daughter-in-law!” ทำให้ภาษาแปลมีความยาวของเนื้อหา มากกว่าในภาษาต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 6 แปลโดยใช้รูปแบบการแปลแบบอิสระ (Free translation)

“บ่าวมันขี้ข่าวสารแล้ว หรือผู้ลากมากดีก็ไม่เจียมตัว เทียมมองท่านให้เป็นเสนียดจัญไร คนอย่างนี้มันต้องโดนหวายโดยกรวนเสียบ้างแหละดี”

“That's why I annoy people, drive them mad, too. Maybe I ought to be chained, and whipped, so I'd know better.”

ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบย่อยของการแปลแบบอิสระ (Free translation)

จากภาษาต้นฉบับ บ่าวมันขี้ข้าสารเลว หรือผู้ลากมากดีก็ไม่เจียมตัว แปลเป็น That's why I annoy people, drive them mad, too จากภาษาต้นฉบับเป็นการประชดเสียดสีตัวเอง ผู้แปลทำความเข้าใจจากความหมายจากต้นฉบับ ไม่พิจารณาถึงการถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับ โดยแปลอิสระจนไม่เหลือร่องรอยโครงสร้างของภาษาต้นฉบับไว้

ตัวอย่างที่ 7 แปลโดยใช้รูปแบบการแปลแบบใช้สำนวน (Idiomatic translation)

“แกอย่ามาหาความฉันทินะยายช้อย” “ชาววังรุ่นฉันไม่เหมือนสมัยนี้หรือ ร้าคาญาติร้าคาใจจะตายเสียแล้ว ก็ฉันชอบกับอาเขามาก แล้วพอเปรมเขาก็เรียกฉันว่าอามาแต่เด็ก นาน ๆ พบกันที่เขาก็จำได้ไม่ทอดทิ้ง อุตส่าห์ไปตามเรือขนเงินมาให้กิน ฉันก็ต้องปลื้มตามประสาของฉัน ฉันไม่เหมือนหล่อน ๆ นี้ จะได้นั่งทำตัวแข็งราวกับคุณข้างใหญ่โตกันเสียจริงแม่เอ๊ย! จะออกปากเป็นไมตรีให้เขามีน้ำใจสักคำก็ไม่มี”

“He’s no stranger. I’ve known his family from way back, and him since he was a little boy. And why shouldn’t I be nice to him when he took the trouble to be so nice to me? I’m not like you people, with your noses up in the air and not a word of thanks to him! Since when have you become so uppish anyway? I was so ashamed of you. Really?”

ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร ในรูปแบบย่อยของการแปลแบบใช้สำนวน มีการแปลโดยปรับสำนวนของภาษาต้นฉบับเป็นสำนวนที่ใช้ในภาษาฉบับแปล “ทำตัวแข็งราวกับคุณข้างใหญ่โตกันเสียจริงแม่เอ๊ย!” เป็น “with your noses up in the air” ซึ่งภาษาแปล แปลว่า คนที่คิดว่าตัวเองนั้นสูงส่งกว่าใครและไม่ต้องการที่จะพูดเสวนากับผู้ที่มียศต่ำกว่าตน ผู้แปลปรับภาษาแปลทำให้มีความเป็นธรรมชาติทางด้านภาษาฉบับแปล โดยใช้สำนวนที่มีอยู่ในภาษาแปล ใช้การเปรียบเปรยเพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 8 แปลโดยใช้รูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation)

“อ้าวคูสิสาย” “นี่ก็จะช่วยกันห้ามเด็ก กลับมานั่งบิบน้ำตาร้องไห้เสียอีกคน ยังกะใครจะมาเอาตัวไปมีผัวด้วยงั้นแหละขวาง”

“It’s for you to cheer the girl up, Sai, not make her feel worse. And why should you be crying? It’s not your wedding.”

ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร ในรูปแบบย่อยของการแปลเพื่อการสื่อสารจากภาษาต้นฉบับ ยังกะใครจะมาเอาตัวไปมีผัวด้วยงั้นแหละขวาง เป็นคำประชดเสียดสี แปลเป็น It’s not your wedding ผู้แปลสื่อความหมายเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจแบบง่ายที่สุด โดยที่ผู้แปลพยายามเก็บความในเนื้อเรื่องให้ความหมายตรงกันตามบริบทในภาษาฉบับแปล โดยพยายามสื่อความหมายให้ไปในทางลักษณะความหมายเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 9 แปลโดยใช้รูปแบบการแปลที่นอกเหนือไปจากรูปแบบการแปล โดยใช้รูปแบบการละไม่แปล

“คุณั่งซ้อยสิ” “อยู่ๆลุกขึ้นเล่นไก่พระลอ พอปุ้ค่านึงถึงไก่ ไก่ก็มา ทีเดียว เข้ามาใกล้ๆ นี้คุยไป! วันนี้ใครไปเขียบปากนังพลอยเสียวก็ไมรู้”

“The only one willing to talk to me is Choi; the only trouble there is how to stop her. “Are you doing the cock in Phra lo, Choi?- ‘The old man thought of the cock/ And lo and behold the cock came to him. Now what have you got to regale us with tonight? Any interesting news I ought to hear about?”

จากภาษาต้นฉบับเป็นการพูดประชดเสียดสีตัวละครพลอยที่พลอยไม่พูดจาโดยเจียมพิศปกติ “วันนี้ใครไปเขียบปากนังพลอยเสียวก็ไมรู้” ผู้แปลละ ไม่แปลข้อความในภาษาต้นฉบับ อันเนื่องมาจากภาษาต้นฉบับมีความหมายซับซ้อน อีกทั้งในภาษาต้นฉบับมีความยาว ผู้แปลจึงตัดข้อความทิ้ง ทำให้ไม่มีผลกระทบต่อความหมายของต้นฉบับเปลี่ยนไป

เพื่อตอบคำถามในการวิจัยตามข้อที่ 2. ผู้วิจัยนำข้อความบทพูดคำประชดเสียดสีที่ปรากฏอยู่ภายใต้เครื่องหมายอัฒประกาศทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว จากนั้นนำผลที่ถูกต้องจากการวิเคราะห์กลวิธีการแปล จำนวน 81 ข้อความวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดของกลวิธีการแปลที่ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมตามกรอบทฤษฎีของเบเคอร์ (Baker,1997) จำนวน 8 กลวิธี หลังจากนั้นนับจำนวนความถี่ของข้อมูลที่ได้ เพื่อคำนวณเป็นค่าร้อยละ พร้อมทั้งแจกแจงผลในรูปแบบตารางและพรรณนาสรุปแต่ละกลวิธีการแปลโดยยกตัวอย่างประกอบ ดังรายละเอียดผลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4-2 ผลการวิเคราะห์ความถี่ของกลวิธีการแปล (Translation techniques) คำประชดเสียดสี

กลวิธีการแปล	ความถี่	ค่าร้อยละ
1. กลวิธีการแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายกว้างหรือเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป	7	8.64
2. กลวิธีการแปลโดยใช้คำที่มีความหมายเป็นกลางหรือมีความหมายทางอารมณ์น้อยกว่าภาษาต้นฉบับ	0	0
3. กลวิธีการแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม	9	11.11
4. กลวิธีการแปลโดยใช้คำยืมหรือการแปลโดยใช้คำยืมพร้อมคำอธิบาย	0	0
5. กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ	38	46.91
6. กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ	12	14.82
7. กลวิธีการแปลโดยการละ	3	3.69
8. กลวิธีการแปลโดยการอธิบายความ	12	14.82
รวม	81	100

จากตารางที่ 4-2 แสดงผลการค่าความถี่ของกลวิธีการแปลคำประชดเสียดสีที่ผู้แปลใช้ โดยพบว่า กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับใช้มากที่สุด โดยพบจำนวนความถี่ 38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.91 กลวิธีที่ใช้รองลงมาคือกลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับและกลวิธีการแปลโดยการอธิบายความปรากฏความถี่ที่เท่ากัน จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.82 กลวิธีที่ ผู้แปลใช้ต่อมาคือกลวิธีการแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม พบจำนวนความถี่ 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.11 ส่วนกลวิธีการแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายกว้างหรือเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป พบจำนวนความถี่ 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.64 และกลวิธีการแปลโดยการละการแปลเป็นกลวิธีการแปลที่ใช้บ่อยที่สุดพบจำนวนความถี่ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.69 นอกจากนี้ ผู้แปลไม่นิยมใช้กลวิธีการแปลโดยใช้คำที่มีความหมายเป็นกลางหรือมีความหมายทางอารมณ์น้อยกว่าภาษาต้นฉบับและกลวิธีการแปลโดยใช้

คำยืมหรือการแปลโดยใช้คำยืมพร้อมคำอธิบาย โดยผู้วิจัย ไม่พบการใช้กลวิธีการแปล 2 กลวิธีการแปลนี้

ผลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลแต่ละกลวิธีที่ใช้ในการแปลคำประชดเสียดสี ได้แบ่งกลวิธีการแปลไว้ 8 กลวิธี สามารถสรุปได้ตามตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 แปลโดยกลวิธีการใช้คำที่มีความหมายกว้างหรือเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป

(Translation by a more general word)

“ไปละก้อ ไปให้พ้นนยะ” “อย่าทำกลับไปกลับมา จะเสียรัศมีแม่ผู้ดีแปดสาแหรก”

“Just don’t change your mind and comeback, understand? We can’t have people coming and going as they please, especially people who set themselves up so high and mighty”

ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายกว้างหรือเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป ซึ่งในภาษาต้นฉบับนั้นรูปแบบทางภาษาเป็นสุภาษิตของภาษาไทย “รัศมีแม่ผู้ดีแปดสาแหรก” โดยแม่อุ้นพูดประชดต่อแม่พลอยด้วยสำนวนว่าทำตัวกริธาอย่างผู้ดี โดยวางตัวเป็นผู้ดี ผู้แปลปรับภาษาแปลใหม่เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น โดยใช้คำที่มีความหมายกว้างเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปในภาษาลับแปล โดยใช้คำว่า “people” มาถ่ายทอดความหมายและขยายความในประโยค “people who set themselves up so high and mighty” เพื่อต้องการแก้ไขปัญหาการแปลในสำนวนของภาษาต้นฉบับนั้น ไม่สามารถหาคำในภาษาแปลมาแทนที่หรือเทียบเคียงได้ อันเนื่องมาจากความหมายที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ที่ไม่ปรากฏในวัฒนธรรม สังคมของภาษาแปล

ตัวอย่างที่ 2 แปลโดยกลวิธีการแปลโดยใช้คำที่มีความหมายเป็นกลางหรือมีความหมายทางอารมณ์น้อยกว่าภาษาต้นฉบับ (Translation by a more neutral/Less expressive word) ไม่พบผู้แปลใช้กลวิธีนี้

ตัวอย่างที่ 3 แปลโดยกลวิธีการแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม (Translation by cultural substitution)

“ไหนเงยหน้าขึ้นซิพลอย” “มาหมอบก้มหน้าเป็นลิงลมอยู่ได้”

“Do raise your head, Phloi, and let me see what you look like. Don’t hide your face like a slow Loris.”

ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม จากภาษาต้นฉบับเป็นประโยคที่พูดประชดเสียดสีโดยใช้ภาษาเปรียบเทียบ ซ่อนความหมายแฝงนัยอยู่ จากภาษาต้นฉบับ คำว่า “มาหมอบก้มหน้าเป็นลิงลมอยู่ได้” คำพูดนี้ ผู้ประพันธ์ใช้คำว่า “ลิงลม” เพื่อเปรียบแม่พลอยเป็นนางอายจนหมอบก้มหน้า ซึ่งธรรมชาติของลิงลมนั้น มักจะขี้อาย เมื่อตกใจ หรือตื่นผู้คนจะนำแขนมาซุกที่ใบหน้าไว้ ผู้แปลพยายามแปลเพื่อรักษาความหมายเดิมไว้ ผู้แปลเลือกคำศัพท์ที่ปรากฏใน

ภาษาแปล คำว่า “a slow Loris” มาถ่ายทอดความหมาย แทนที่จากภาษาต้นฉบับ ทำให้เกิดความเทียบเท่าของภาษา

ตัวอย่างที่ 4 แปลโดยกลวิธีการแปลโดยใช้คำยืมหรือการแปลโดยใช้คำยืมพร้อมคำอธิบาย (Translation Using a loan word or loan word plus explanation) ไม่พบผู้แปลใช้กลวิธีนี้

ตัวอย่างที่ 5 แปลโดยกลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word)

“อ้อ!” “สายก็เคยมีผัวกับเขาเหมือนกันรี”

“How wise and experienced you sound, Sai! As if you had a husband of your own”

ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ โดยใช้รูปแบบการแปลแบบตรงตัว ปรับเปลี่ยนวิธีการทางไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับ โดยการใช้ As if ซึ่งมีความหมายเชิงประชดเสียดสี ผู้แปลต้องการสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น โดยจากภาษาต้นฉบับ “สายก็เคยมีผัวกับเขาเหมือนกันรี” ซึ่งคำว่า “ผัว” ผู้แปลเลือกใช้คำศัพท์ของภาษาฉบับแปล “a husband” ซึ่งถอดความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาต้นฉบับมากที่สุด จึงแปลได้เก็บความหมายเดิมโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับเหมือนกันมากที่สุด

ตัวอย่างที่ 6 แปลโดยกลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using unrelated words)

“ดีจริงแม่คุณ!” “เดี๋ยวนี้แม่ช่างใหญ่โตเสียเหลือเกิน นึกจะทำอะไรก็ทำตามใจตัว ผู้หลักผู้ใหญ่กลายเป็นหัวหลักหัวตอ พุดจาอะไร ก็ไม่ต้องฟังกันอีกต่อไป หล่อนหายหน้ากัน ไปหมด เสด็จท่านก็มากริ้วอาฉันทูทุกที มีธุระปะปังจะไหว้วานกันก็ไม่ได้เสียแล้ว มีอย่างรี บอกให้ขึ้นไปอยู่กับเสด็จ กลับไปดูผ้าตัดเสื้อเสียที่แถวเต็ง!”

“Don’t you raise your voice with me ! You’re getting worse and worse every day. Why didn’t you go up and wait on Sadet, May I ask? Meaning you can do as you please and never mind what your elders say? I’m like a tree stump you can pass over and ignore, is that it? ”

ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ ในรูปแบบการแปลแบบอิสระ จากภาษาต้นฉบับ เดี๋ยวนี้แม่ช่างใหญ่โตเสียเหลือเกิน แปลเป็น You’re getting worse and worse every day. ซึ่งในภาษาต้นฉบับ คุณอาสายพุดประชดเสียดสีซ้อย ผู้แปลทำความเข้าใจความหมายจากต้นฉบับ ไม่คำนึงถึงการถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับ โดยแปลอิสระจนไม่เหลือร่องรอยโครงสร้างของภาษาต้นฉบับไว้ เพราะภาษาต้นฉบับซับซ้อนโดยต้องตีความต่อว่า ผู้แปลต้องการจะสื่อความถึงอะไร “แม่ช่างใหญ่โตเสีย

เหลือเกิน” ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน ผู้แปลจึงมุ่งเฉพาะใจความ ไม่รักษาโครงสร้างภาษาเดิม ไม่เก็บคำของภาษาเดิม โดยใช้วิธีการเลือกใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับเลย

ตัวอย่างที่ 7 แปลโดยกลวิธีการแปลโดยการละ (Translation by omission)

“ถ้ารู้เสียก่อน ฉันจะได้เสียจะได้รักมานานแล้ว คุณเปรมมัวแต่ปีคอยู่เลยเสียเวลาไปเป็นกอง ฉันเสียตายเท่าที่เดียว คุณเปรมเห็นฉันเป็นคนใจไม้ไ้ระกำไปได้ ลูกของคุณก็เหมือนลูกของฉัน ใครจะไปเกลียดลง ”

“Why didn’t you tell me before? Why should I be? Because you have a son? He’s your son, and that makes him my son too. Did you think I was going to hate him or what?”

ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการละ (Translation by Omission) ตัดคำ “คนใจไม้ไ้ระกำ” ออกไปเนื่องมาจากคำศัพท์คำนี้ มีการใช้ภาษาสำนวน และยากต่อการหาภาษาแปลมาแทนที่ ผู้แปลจึงละการแปล

ตัวอย่างที่ 8 แปลโดยกลวิธีการแปลโดยการอธิบายความ (Translation by illustration)

“เด็กเวร!” “ทำพุดดีไปเถอะ จะโดนมะพร้าวช้ดปาก”

“And if you don’t shut up you’ll get a coconut in your mouth to shut it for you.”

ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการอธิบายความ โดยต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ ใช้รูปแบบการแปลแบบช้ตรงต่อต้นฉบับ โดยแปลตามรอยความคิดของผู้เขียน “ทำพุดดีไปเถอะจะโดนมะพร้าวช้ดปาก” แปลเป็น “And if you don’t shut up you’ll get a coconut in your mouth to shut it for you.” โดยอธิบายความต่อในประโยค “to shut it for you” เพื่อทำความเข้าใจถึงความหมายในการแปล ให้เห็นภาพถึงว่า ถ้าไม่หยุดพูด เธอจะได้รับมะพร้าวไปอยู่ในปากเพื่อหยุดพูด ผู้แปลสามารถอธิบายเพื่อขยายความเข้าใจเพื่อ เก็บความคิดของตัวละคร โดยการถ่ายทอดความหมายได้ตรงกับภาษาต้นฉบับได้ชัดเจน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษารูปแบบการแปลและกลวิธีการแปลคำประชดเสียดสีจากนวนิยายสี่แผ่นดินฉบับภาษาไทย โดยมีคำถามในการวิจัยจำนวน 2 ข้อ ดังนี้ ผู้แปลใช้รูปแบบการแปล (Translation methods) แบบใดมากที่สุดในการแปลคำประชดเสียดสี (Sarcastic irony) ของการแปลนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน (Four reigns) จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ และผู้แปลใช้กลวิธีการแปล (Translation techniques) แบบใดมากที่สุด ในการแปลคำประชดเสียดสีที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน (Four reigns) จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏและสรุปผลได้ดังนี้

จากผลการศึกษาพบว่าผู้แปลใช้รูปแบบการแปลมากที่สุดคือ รูปแบบการแปลแบบดัดแปลง รูปแบบการแปลที่ใช้รองลงมาคือการแปลแบบตรงตัว ส่วนรูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสารเป็นลำดับต่อมา พบรูปแบบการแปลแบบคำต่อคำ รูปแบบการแปลแบบอิสระ และรูปแบบการแปลแบบใช้สำนวน ปรากฏความถี่ที่เท่ากัน นอกจากนี้พบรูปแบบการแปลที่นอกเหนือไปจากรูปแบบการแปลโดย ใช้รูปแบบการละไม่แปล พบรูปแบบการแปลแบบชื่อตรงต่อต้นฉบับเป็นรองลำดับสุดท้าย และรูปแบบการแปลตามหลักอรรถศาสตร์เป็นรูปแบบการแปลที่มีการใช้น้อยที่สุด

ส่วนกลวิธีการแปลพบว่ากลวิธีการแปลโดยการถอดความ โดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับใช้มากที่สุด กลวิธีการแปลที่ใช้รองลงมาคือ กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับและกลวิธีการแปลโดยการอธิบายความปรากฏความถี่ที่เท่ากัน ส่วนกลวิธีที่ผู้แปลใช้ลำดับต่อมาคือกลวิธีการแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม กลวิธีการแปลโดยใช้คำที่มีความหมายกว้างหรือเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปเป็นลำดับรองสุดท้าย และกลวิธีการแปลโดยการละการแปลคือกลวิธีการแปลที่ใช้น้อยที่สุด นอกจากนี้ผู้แปลไม่นิยมใช้กลวิธีการแปลโดยใช้คำที่มีความหมายเป็นกลางหรือมีความหมายทางอารมณ์น้อยกว่าภาษาต้นฉบับและการแปลโดยใช้คำยืมหรือการแปลโดยใช้คำยืมพร้อมคำอธิบาย ซึ่งผู้วิจัยไม่พบการใช้กลวิธีการแปล 2 ประเภทนี้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้แปลใช้รูปแบบการแปลและกลวิธีการแปลที่หลากหลายเพื่อนำมาแก้ไขปัญหาการแปล โดยใช้หลักการแปลให้มีความหมายเทียบเคียงกับภาษาต้นฉบับให้ได้มากที่สุด ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าผู้แปลใช้รูปแบบการแปลมากที่สุดคือรูปแบบการแปลแบบตัดแปลง รองลงมาคือรูปแบบการแปลแบบตรงตัว ลำดับต่อไปคือรูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร โดยผลการศึกษานี้ใช้รูปแบบการแปลแบบตัดแปลงมากที่สุด โดยรูปแบบการแปลประเภทนี้จัดอยู่ในประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้แปลพยายามเน้นความเข้าใจของผู้อ่านภาษาแปลเป็นหลัก (Target language emphasis) ผู้แปลจะตัดแปลงรูปแบบภาษาแปลให้ง่ายต่อความเข้าใจของภาษาผู้อ่าน ในกรณีที่ผู้แปลคิดปัญหาด้านวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับและวัฒนธรรมของภาษาแปลต่างกัน ผู้แปลจะหาคำศัพท์ที่มีวัฒนธรรมความคล้ายคลึงในภาษาต้นฉบับมาเทียบเคียงโดยการแทนที่ในภาษาต้นฉบับ เพื่อเพิ่มความเข้าใจของผู้อ่านมากขึ้น แต่อันเนื่องจากผู้แปลเป็นคนไทย จึงมีเจตนาที่ความต้องการเก็บรักษาความหมายของภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาต้นฉบับไว้ โดยมุ่งเน้นการแปลตามรอยความคิดเดิมของผู้ประพันธ์ อีกทั้งผู้แปลพยายามแปลความหมายให้คงอยู่ซึ่งวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับ แสดงให้เห็นว่าผู้แปลเลือกใช้รูปแบบการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) โดยคำนึงถึงความเข้าใจของผู้อ่านภาษาแปล (Target language emphasis) ควบคู่ไปกับการแปลเชิงความหมายหรือเชิงอรรถศาสตร์ (Semantic translation) โดยเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ แปลตามรอยความคิดเจตนาของผู้ประพันธ์โดยเน้นผู้เขียนเป็นหลัก (Source language emphasis)

ส่วนกลวิธีการแปลนั้น ใช้กลวิธีการแปลที่ผู้แปลใช้มากที่สุดคือ การถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับภาษาต้นฉบับ รองลงมาคือ กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ และกลวิธีการแปลโดยการอธิบายความ ลำดับต่อไปคือกลวิธีการแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม โดยผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้แปลพยายามเลือกใช้คำศัพท์ (Lexical item) ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปลโดยผู้แปลพยายามแปลความหมายของคำในภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลให้มีความหมายเหมือนกันก่อน แต่ในกรณีที่ผู้แปลติดปัญหาไม่สามารถหาคำศัพท์มาแทนที่ได้เนื่องจากภาษาต้นฉบับซับซ้อนไม่ปรากฏในภาษาแปล ผู้แปลใช้วิธีการโดยการถอดความในการแปลโดยใช้คำจากกลุ่มมาขยายคำและขยายความ อีกทั้งใช้วิธีการอธิบายความหมายเพื่อทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความหมายในบริบทมากขึ้น และในกรณีที่มีความแตกต่างทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ผู้แปลจะนำคำศัพท์ จำนวนที่ใช้ในภาษาฉบับแปลที่มีความหมายคล้ายคลึงตามวัฒนธรรมของภาษาฉบับแปลมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์วิจัยพบค่าความถี่ของกลวิธีการแปลโดยใช้คำที่มีความหมายเป็นกลางหรือมี

ความหมายทางอารมณ์น้อยกว่าภาษาต้นฉบับและกลวิธีการแปลโดยใช้คำยืมหรือการแปลโดยใช้คำยืมพร้อมคำอธิบาย มีค่าความถี่เป็นศูนย์ อันเนื่องมาจากผู้แปลไม่นิยมใช้กลวิธีการแปลทั้งสองนี้ เพราะผู้แปลมีความสามารถในการแปลได้อย่างแยบยลจนเข้าถึงอรรถรสที่อารมณ์ได้เท่าเทียมกับภาษาต้นฉบับ และเก็บความหมายเดิมได้เท่าเทียมกับภาษาต้นฉบับ โดยไม่จำเป็นต้องใช้คำยืมหรือทับศัพท์ ซึ่งเป็นไปตามที่นักประพันธ์ (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช) ได้กล่าวยกย่องชื่นชม ในความสามารถของการแปลของ “ตุลจันทร์” ที่ได้แปลนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินภาคภาษาอังกฤษได้จนเป็นที่ประทับใจ อันเนื่องมาจากตุลจันทร์ได้แปลโดยนำความคิดจิตวิญญาณของความเป็นคนไทยโดยนำเสนอในบริบทได้อย่างกระจ่างแจ้ง จนเป็นที่เข้าใจอย่างลึกซึ้ง (Pramoj, 1981, p. 5)

ผู้วิจัยพบข้อสังเกตในรูปแบบและกลวิธีการแปลคำประชดเสียดสี ผู้แปลพยายามยึดรักษาความหมายของคำประชดเสียดสี ในภาษาต้นฉบับให้คงอยู่ไว้ให้ได้มากที่สุดก่อน เพราะงานแปลฉบับนี้เป็นงานแปลด้านนวนิยาย ซึ่งนวนิยายเป็นรูปแบบหนึ่งของการแปลงานประเภทจินตนาการ จุดมุ่งหมายที่สำคัญของงานแปลลักษณะนี้ (Newmark, 1981) ได้ให้คำแนะนำเพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักแปลว่า ผู้แปลควรพยายามแปลในรูปแบบการแปลตรงตัวเป็นหลัก ผู้แปลจึงต้องการรักษาอรรถรส นำเสียงของคำประชดเสียดสี ดังนั้นผู้แปลพยายามที่จะใช้รูปแบบการแปลแบบ ตรงตัวและใช้กลวิธีการถอดความ โดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ แต่เนื่องจากผู้แปลคำนึงถึงความเข้าใจของผู้อ่านจึงพยายามแปลเก็บความหมายเดิมไว้ให้ได้มากที่สุด และด้วยปัญหาความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม ผู้แปลจึงต้องปรับเปลี่ยนการแปลโดยการขยายความเพิ่มเติมในภาษาแปล ทำให้ภาษาแปลมีความยาวของเนื้อเรื่องเพิ่มขึ้นกว่าภาษาต้นฉบับ จึงเป็นผลให้ผู้แปลใช้รูปแบบการแปลมากที่สุดคือการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) ในบางครั้งพบกรณีที่ความต่างวัฒนธรรมของภาษาแปลไม่ปรากฏ ผู้แปลต้องคำนึงถึงความเข้าใจของผู้อ่าน ผู้แปลจำเป็นต้องปรับบทแปลเพื่อความเข้าใจของผู้อ่าน ด้วยเหตุนี้ จึงแสดงให้เห็นว่าความแตกต่างทางด้านสังคมและวัฒนธรรม มีผลกระทบกับปัญหาทางการแปลเป็นสำคัญ

ผู้วิจัยพบว่า กรอบแนวคิดของรูปแบบการแปลของนิวมาร์ค (Newmark, 1981) และกรอบแนวคิดของกลวิธีการแปลของเบเกอร์ (Baker, 1997) มีหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้คล้ายกันดังต่อไปนี้

รูปแบบการแปลแบบคำต่อคำ (Word for word translation) และรูปแบบการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) ของ (Newmark, 1981) มีรูปแบบในการแปลที่ใช้วิธีการคล้ายคลึงกันกับกลวิธีการแปลโดยการถอดความ โดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ของเบเกอร์ (Baker, 1997)

ตัวอย่างเช่น แปลโดยใช้รูปแบบการแปลแบบคำต่อคำ

ภาษาต้นฉบับ

“พลอยมาอยู่ในนี้แล้วอย่าไปเอาอย่างแม่เจ้าประคุณช้อยอย่างฉันเข้านะ เด็กอะไรก็ไม่รู้
คือก็เท่านั้น ชนก็เท่านั้น เพื่อนฝูงอะไรมันช่างมากมายเข้า โน่นออกไปทุกหัวระแหง วันหนึ่ง ๆ
ไม่ต้องเห็นหน้ากัน เลี้ยงเสียดข้าวสุก นี่ถ้าไม่ใช่เป็นลูกเป็นหลานแท้ ๆ ฉันเลิกเลี้ยงเสียดนานแล้ว”

ภาษาฉบับแปล

“This Mae Choie here is my own niece, Phloi-daughter of my own brother, I’m sorry
to say. It’s a waste of rice bringing her up”.

ตัวอย่างเช่น แปลโดยใช้รูปแบบการแปลแบบตรงตัว

ภาษาต้นฉบับ

“ดี๊ย ! เหมือนกับไม้ควักปูนเดินได้”

ภาษาฉบับแปล

“Heaven ! You look like a walking lime-stick, Phi Nuang.”

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการแปลแบบคำต่อคำ จากข้อความภาษาไทย
เลี้ยงเสียดข้าวสุก แปลเป็น “It’s a waste of rice bringing her up.” ผู้แปลถอดคำแปล แปลคำต่อคำ
โดยแปลตามตัวอักษรแทบจะทุกคำ จากคำว่า เลี้ยง แปลเป็น bringing her up เสียด แปลเป็น waste
ข้าวสุก แปลเป็น rice ในส่วนของรูปแบบการแปลแบบตรงตัว จากข้อความภาษาไทย “ดี๊ย !
เหมือนกับไม้ควักปูนเดินได้” แปลเป็น “You look like a walking lime-stick, Phi Nuang.”
สังเกตได้ว่าผู้แปลพยายามถอดคำแปลตามตัวอักษรแบบคำต่อคำเช่นเดียวกัน เหมือนกับ แปลเป็น
look like ไม้ แปลเป็น stick ปูน แปลเป็น lime เดินได้แปลเป็น walking แต่มีปรับโครงสร้างใน
ภาษาฉบับแปลโดยการเติม Phi Nuang เพื่อชี้เฉพาะจงใจของการใช้ประธานของคำว่า You ซึ่ง
ใช้วิธีการที่มีหลักการใช้คล้ายกันกับกลวิธีการแปลโดยการถอดความ โดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับ
กับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) โดยถอดความ เลือกลงใช้คำศัพท์ที่มี
ความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปลที่สามารถแปลความหมายของคำในภาษาต้นฉบับกับ
ภาษาฉบับแปลให้ได้ความหมายเหมือนกัน

ส่วนรูปแบบการแปลแบบชื่อตรงต่อต้นฉบับ (Faithful translation) และรูปแบบการ
แปลตามหลักอรรถศาสตร์ (Semantic translation) ของ (Newmark, 1981) มีรูปแบบในการแปลที่
ใช้วิธีการคล้ายกันกับกลวิธีการแปลโดยการอธิบายความ (Translation by illustration) ของ เบเกอร์
(Baker, 1997)

ตัวอย่างเช่น แปลโดยใช้รูปแบบการแปลแบบชื่อตรงต่อต้นฉบับ

ภาษาต้นฉบับ

“ทำพุดดีไปเถอะ จะ โคนมะพร้าวยัดปาก”

ภาษาฉบับแปล

“And if you don't shut up you'll get a coconut in your mouth to shut it for you.”

ตัวอย่างเช่น แปลโดยใช้รูปแบบการแปลตามหลักอรรถศาสตร์

ภาษาต้นฉบับ

“ไป! ไปให้พ้น” “นั่งคนนี่ลูกแม่ ลูกเสื่อ ลูกตะเข้ เลี้ยงไม่ได้”

ภาษาฉบับแปล

“Tiger and crocodiles can be nurtured in a house. Go-and good riddance!”

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการแปลแบบชื่อตรงต่อต้นฉบับ และการแปลตามหลักอรรถศาสตร์ (Semantic translation) จากข้อความภาษาไทย “ทำพุดดีไปเถอะ จะ โคนมะพร้าว ยัดปาก” แปลเป็น “And if you don't shut up you'll get a coconut in your mouth to shut it for you.” สังเกตได้ว่าผู้แปลเก็บความคิดเดิม แปลแบบชื่อตรงต่อต้นฉบับ ส่วนรูปแบบการแปลตามหลักอรรถศาสตร์จากข้อความภาษาไทย “ไป! ไปให้พ้น” “นั่งคนนี่ลูกแม่ ลูกเสื่อ ลูกตะเข้ เลี้ยงไม่ได้” แปลเป็น “Tiger and crocodiles can be nurtured in a house. ผู้แปลยังคงใช้หลักการแปลในแนวทางเดียวกันคือแปลตามตามรอยเจตนาของผู้เขียน ที่ต้องการจะเก็บวัตถุประสงค์เดิมของผู้แปลไว้ แต่เพิ่มการปรับความยืดหยุ่นทางภาษาโดยไม่เคร่งครัดต่อรูปแบบของโครงสร้างภาษาเดิมโดยเพิ่ม in a house ในภาษาฉบับแปล ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งว่า ลูกเสื่อ ลูกตะเข้ นั้นไม่สามารถเลี้ยงในบ้านได้ เพราะโดยธรรมชาติแล้ว ลูกเสื่อ ลูกตะเข้ เป็นสัตว์ร้าย ไม่นิยมเลี้ยงไว้ในบ้าน เพราะเมื่อลูกเสื่อ ลูกตะเข้เจริญเติบโตขึ้นจะเป็นภัยอันตรายแก่คนในบ้านได้ รูปแบบการแปลทั้งสองนี้มีหลักการที่สอดคล้องกับกลวิธีการแปลโดยการอธิบายความ (Translation by illustration) ใช้วิธีการที่มีหลักการใช้เหมือนกัน ในกรณีที่ผู้แปลไม่สามารถหาคำศัพท์เทียบเคียงได้เท่ากับภาษาต้นฉบับ ผู้แปลจะอธิบายความหมายในประโยคโดยการเติมคำว่า in a house ในภาษาฉบับแปล เพื่อทำความเข้าใจถึงความหมาย อันเนื่องมาจากความต่างของวัฒนธรรม โดยการปรับภาษาเพิ่มความยืดหยุ่นทางภาษา

รูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) และรูปแบบการแปลแบบอิสระ (Free translation) ของ นิวมาร์ค (Newmark, 1981) มีรูปแบบในการแปลที่ใช้วิธีการคล้ายกันกับกลวิธีการแปล โดยการถอดความโดยการใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using unrelated words) ของ เบเกอร์ (Baker, 1997)

ตัวอย่างเช่น แปลโดยใช้รูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation)

ภาษาต้นฉบับ

“ตื่นลูกสะใภ้แต่เช้าทีวนะ”

ภาษาฉบับแปล

“Excited, aren't you?” “Just couldn't wait to start coddling the new daughter-in-law!”

ตัวอย่างเช่น แปลโดยใช้รูปแบบการแปลแบบอิสระ (Free translation)

ภาษาต้นฉบับ

“ปาวมันจี๋ซ้าสารเลว หรือผู้ลากมากดีก็ไม่เจียมตัว เทียมองท่านให้เป็นเสนียดจัญไร
คนอย่างนี้มันต้อง โคนหวายโดยกรวนเสียบ้างแหละดี”

ภาษาฉบับแปล

“That's why I annoy people, drive them mad, too. Maybe I ought to be chained, and whipped, so I'd know better.”

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการแปลแบบดัดแปลง จากข้อความภาษาไทย “ตื่นลูกสะใภ้แต่เช้าทีวนะ” แปลเป็น “Excited, aren't you?” “Just couldn't wait to start coddling the new daughter-in-law!” ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่านโดยใช้รูปแบบโครงสร้างทางภาษา แปล พยายามรักษาความหมายของแก่นเรื่องในภาษาต้นฉบับไว้และปรับภาษาแปลจากโครงสร้างภาษารูปแบบเดิม โดยทำให้ภาษาแปลมีความยาวจากเนื้อเรื่องเดิมของต้นฉบับ ส่วนรูปแบบการแปลแบบอิสระ จากข้อความภาษาไทย “ปาวมันจี๋ซ้าสารเลว หรือผู้ลากมากดีก็ไม่เจียมตัว เทียมองท่านให้เป็นเสนียดจัญไร คนอย่างนี้มันต้อง โคนหวายโดยกรวนเสียบ้างแหละดี” แปลเป็น “That's why I annoy people, drive them mad, too. Maybe I ought to be chained, and whipped, so I'd know better.” จากคำว่า ปาวมันจี๋ซ้าสารเลว แปลเป็น “That's why I annoy people, drive them mad, too.” ซึ่งผู้แปลเน้นผู้อ่านเป็นหลักเช่นเดียวกัน ไม่คำนึงถึงเนื้อหาของต้นฉบับเดิมเพราะภาษาฉบับเดิมมีความซับซ้อน ยากต่อการเข้าใจของภาษาของผู้อ่าน ผู้แปลจึงปรับภาษาแปลอิสระจนไม่เหลือเค้าโครงเดิม อีกทั้งยังทำให้เนื้อเรื่องมีความยาวเพิ่มขึ้นอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของกลวิธีการแปล โดยการถอดความ โดยการใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ (Translation by Paraphrase Using Unrelated Words) จากข้อความภาษาไทย ปาวมันจี๋ซ้าสารเลว แปลเป็น “That's why I annoy people, drive them mad, too.” ผู้แปลเลือกใช้คำศัพท์ที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ และแปลได้ไกลจากความหมายเดิมจนไม่ทิ้งเค้าโครงของภาษาต้นฉบับเดิมไว้

รูปแบบการแปลแบบใช้สำนวน (Idiomatic translation) ของ (Newmark, 1981)

มีหลักการใช้เช่นเดียวกับกลวิธีการแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม (Translation by cultural

substitution) ของเบเกอร์ (Baker, 1997)

ตัวอย่างเช่น แปลโดยใช้รูปแบบใช้สำนวน

ภาษาดั้งเดิม

“แกอย่ามาหาความฉันทินะขอย” “ชาววังรุ่นฉันไม่เหมือนสมัยนี้หรือ รำคาญดารำคาญใจจะตายเสียแล้ว ก็ฉันชอบกับอาเขามาก แล้วพ่อเปรมเขาก็เรียกฉันว่าอามาแต่เด็ก นาน ๆ พบกันที่เขาก็จำได้ไม่ทอดทิ้ง อุตส่าห์ไปตามเรือขนมเงินมาให้กิน ฉันก็ต้องปลื้มตามประสาของฉัน ฉันไม่เหมือน หล่อน ๆ นี่ จะได้นั่งทำตัวแข็งราวกับคุณข้างใหญ่โตกันเสียจริงแม่เอ๊ย! จะออกปากเป็นไมตรีให้เขามีน้ำใจสักคำก็ไม่มี ”

ภาษาฉบับแปล

“He’s no stranger. I’ve known his family from way back, and him since he was a little boy. And why shouldn’t I be nice to him when he took the trouble to be so nice to me? I’m not like you people, with your noses up in the air and not a word of thanks to him! Since when have you become so uppish anyway? I was so ashamed of you. Really?”

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าการแปลรูปแบบใช้สำนวน จากข้อความภาษาไทย “แกอย่ามาหาความฉันทินะขอย” “ชาววังรุ่นฉันไม่เหมือนสมัยนี้หรือ รำคาญดารำคาญใจจะตายเสียแล้ว ก็ฉันชอบกับอาเขามาก แล้วพ่อเปรมเขาก็เรียกฉันว่าอามาแต่เด็ก นาน ๆ พบกันที่เขาก็จำได้ไม่ทอดทิ้ง อุตส่าห์ไปตามเรือขนมเงินมาให้กิน ฉันก็ต้องปลื้มตามประสาของฉัน ฉันไม่เหมือน หล่อน ๆ นี่ จะได้นั่งทำตัวแข็งราวกับคุณข้างใหญ่โตกันเสียจริงแม่เอ๊ย! จะออกปากเป็นไมตรีให้เขามีน้ำใจสักคำก็ไม่มี ” แปลเป็น “He’s no stranger. I’ve known his family from way back, and him since he was a little boy. And why shouldn’t I be nice to him when he took the trouble to be so nice to me? I’m not like you people, with your noses up in the air and not a word of thanks to him! Since when have you become so uppish anyway? I was so ashamed of you. Really?”

จากคำประชดเสียดสี นั่งทำตัวแข็งราวกับคุณข้างใหญ่โตกันเสียจริงแม่เอ๊ย! แปลเป็น I’m not like you people, with your noses up in the air. ผู้แปลปรับภาษาแปล โดยการเพิ่มสำนวนในการเปรียบเทียบ เปรียบเปรยที่มีอยู่ในภาษาฉบับแปล ให้ผู้อ่านได้เห็นภาพชัดเจน ซึ่งมีรูปแบบในการแปลที่ใช้วิธีการคล้ายกันกลวิธีการแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม (Translation by cultural substitution) โดยการถ่ายทอดความหมายโดยนำคำ สำนวน ที่ใช้ในภาษาฉบับแปลที่มีความหมายคล้ายคลึงตามวัฒนธรรมของภาษาฉบับแปลมาแทนที่คำในภาษาดั้งเดิม

รูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation) ของ (Newmark, 1981) มีรูปแบบในการแปลที่ใช้วิธีการคล้ายกันกลวิธีการแปลโดยการใช้นำที่มีความหมายกว้าง หรือเป็น

ที่รู้จักโดยทั่วไป (Translation by a more general word) ของเบเกอร์ (Baker, 1997)

ตัวอย่างเช่น แปลโดยใช้รูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร

ภาษาต้นฉบับ

“ไปละก้อไปให้พั้นนะยะ” คุณอุ้นพูดต่อ “อย่าทำกลับไปกลับมาจะเสียรัศมีแม่

ผู้ดีแปดสาแหรก”

ภาษาฉบับแปล

“Just don’t change your mind and comeback, understand? We can’t have people

coming and going as they please, especially people who set themselves up so high and mighty”

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าการแปลรูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร จากข้อความ

ภาษาไทย “ไปละก้อไปให้พั้นนะยะ” คุณอุ้นพูดต่อ “อย่าทำกลับไปกลับมาจะเสียรัศมีแม่

ผู้ดีแปดสาแหรก” แปลเป็น “Just don’t change your mind and comeback, understand? We can’t

have people coming and going as they please, especially people who set themselves up so high

and mighty” ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่านเป็นสิ่งสำคัญ โดยถ่ายทอดความหมายของการสื่อภาษา

ให้ผู้อ่านเข้าใจอย่างง่าย สืบเนื่องจาก แม่ผู้ดี ผู้แปล แปลเป็น people ซึ่งผู้แปลใช้คำศัพท์ที่มีความ

ความหมายกว้างเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปในภาษาฉบับแปล เพื่อนำมาแทนคำในภาษาต้นฉบับ เพื่อ

ต้องการแก้ไขปัญหาการแปลในกรณีคำหรือสำนวนของภาษาต้นฉบับนั้น ไม่สามารถหาคำใน

ภาษาแปลมาแทนที่หรือเทียบเคียงได้ อันเนื่องมาจากความหมายที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่ไม่

ปรากฏในวัฒนธรรมของภาษาแปล โดยสอดคล้องกับกลวิธีการแปลโดยการใช้คำที่มีความหมาย

กว้างหรือเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป

รูปแบบการแปลที่นอกเหนือไปจากรูปแบบการแปลโดยใช้รูปแบบการละไม่แปล

มีรูปแบบในการแปลที่ใช้วิธีการคล้ายกันกลวิธีการแปลโดยการละ ของเบเกอร์ (Baker, 1997)

ตัวอย่างเช่น แปลโดยใช้รูปแบบการแปลที่นอกเหนือไปจากรูปแบบการแปลโดยใช้

รูปแบบการละไม่แปล

ภาษาต้นฉบับ

“เด็กนั้นนะรีลูกสาว” “ข้าเคยเห็นเจ้าวิ่งเล่นอยู่แถว ๆ นี้ตั้งแต่ตัวเล็ก ๆ แล้วก็หายไป

กลับมาอีกทีก็หอบลูกมาให้ข้าเลี้ยง พวกเจ้านี้เลี้ยงไม่รู้จักโตสักที ตัวหายไปแล้วลูกก็มาแทน ”

ภาษาฉบับแปล

“So the little girl is your daughter. It seems only yesterday that the mother was a little

girl herself. I brought her up, then she disappeared. Now she’s brought me a daughter to bring up

in her place.”

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าการแปลรูปแบบการแปลที่นอกเหนือไปจากรูปแบบการแปล โดยใช้รูปแบบการละไม่แปล จากข้อความภาษาไทย “เด็กนั้นนะริลูกสาว” “ข้าเคยเห็นเจ้าวิ่งเล่นอยู่แถว ๆ นี้ตั้งแต่ตัวเล็ก ๆ แล้วก็หายไป กลับมาอีกทีก็หอบลูกมาให้ข้าเลี้ยง พวกเจ้านี่เลี้ยงไม่รู้จักโตสักที ตัวหายไปแล้วลูกก็มาแทน ” แปลเป็น “So the little girl is your daughter. It seems only yesterday that the mother was a little girl herself. I brought her up, then she disappeared. Now she’s brought me a daughter to bring up in her place.”

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยจะเริ่มจากการวิเคราะห์รูปแบบของการแปล โดยผู้วิจัยยึดกรอบแนวคิดรูปแบบการแปลของนิวมาร์ค (Newmark, 1981) ก่อน จากนั้นเมื่อวิเคราะห์รูปแบบการแปลคำพูดประชดเสียดสีเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำพูดประชดเสียดสี ผลปรากฏว่าผู้วิจัยพบรูปแบบการแปลที่นอกเหนือไปจากรูปแบบการแปลของนิวมาร์ค (Newmark, 1981) โดยใช้รูปแบบการละไม่แปล ซึ่งรูปแบบการแปลการละไม่แปลนี้ มีหลักการที่สอดคล้องกับกลวิธีการแปลโดยการละ ของเบเกอร์ (Baker, 1997) ซึ่งผู้แปลได้ใช้รูปแบบการแปลนี้ โดยการตัดข้อความ พวกเจ้านี่เลี้ยงไม่รู้จักโตสักที ออกไป เพราะจากภาษาต้นฉบับไม่ใช่ส่วนสำคัญของเนื้อหา อีกทั้งมีความยาวมากเกินไป ไม่มีสาระสำคัญที่จะทำให้ความหมายของต้นฉบับเดิมเปลี่ยนไป เนื่องจากรูปแบบการแปลที่นอกเหนือไปจากรูปแบบการแปลโดยใช้การละ ไม่แปลนี้ ไม่อยู่ในภายใต้กรอบแนวคิดของ นิวมาร์ค (Newmark, 1981) ผู้วิจัยจึงได้ตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านกรแปลจำนวน 2 ท่าน เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของรูปแบบการแปลการละไม่แปลนี้ โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านกรแปลจำนวน 2 ท่าน มีความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกันคือสามารถนำรูปแบบการแปลนี้มาประกอบการวิเคราะห์ผลการวิจัยได้

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นที่น่าสนใจในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของวิมลมาลย์ แก้ววิมล (2551) ที่ได้ศึกษากลวิธีการแปลคำศัพท์และสำนวนที่ใช้บรรยายประเพณีไทยอันไม่มีคำเทียบเคียงในวัฒนธรรมของภาษาแปล: กรณีศึกษานวนิยายเรื่อง “สี่แผ่นดิน” และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของพรชัย พรวิริยะกิจ (2555) ได้ศึกษากลวิธีการแปลวรรณกรรมเยาวชน: กรณีศึกษา ความสุขของกะทิ โดยงานวิจัยทั้งสองนี้ ได้ใช้แนวคิดกลวิธีการแปลของเบเกอร์ (Baker, 1997) เป็นกลวิธีที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมที่ปรากฏในภาษาฉบับแปล เพราะภาษาต้นฉบับมีความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม วิมลมาลย์ แก้ววิมล (2551) พบว่า ในการแปลคำศัพท์และสำนวนที่เรียกใช้และบรรยายประเพณีส่วนบุคคลหรือประเพณีเกี่ยวกับชีวิต อีกทั้งในการแปลคำศัพท์สำนวนที่เรียกใช้และบรรยายประเพณีส่วนรัฐบาล ส่วนใหญ่กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือ กลวิธีการแปลโดยการใช้น้ำคำที่มีความหมายเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป และค้นพบว่า การแปลคำศัพท์ในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันนั้น เกิดจากการสะสมในวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมต่างกัน จึงใช้การแปล

โดยการใช้คำที่มีความหมายเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปมากที่สุดในการแปล ส่วนในด้านงานวิจัยของ พรชัย พรวิริยะกิจ (2555) พบว่า โดยส่วนมากกลวิธีที่นำมาใช้ในการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมคือ กลวิธีการแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายกว้างเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป อีกทั้งยังพบว่า สิ่งสมทาง วัฒนธรรมทำให้เกิดการบัญญัติศัพท์ที่ใช้เรียกสิ่งของต่าง ๆ แตกต่างกันไป ทำให้มีปัจจัยส่งผลต่อการแปล นอกเหนือจากนี้แล้ว ผู้วิจัยยังค้นพบว่า กลวิธีการแปลโดยการใช้คำที่มีความหมาย เฉพาะเจาะจงจะช่วยทำให้ภาษาแปลมีความหมายใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับมากที่สุด โดยผู้วิจัย ทั้งสองค้นพบผลการวิจัยที่เหมือนกันคือ ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายกว้าง เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปมากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยชิ้นนี้ คือผู้แปลใช้กลวิธีการแปลมากที่สุด คือการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับภาษาต้นฉบับ อาจเป็นเหตุมาจาก ผู้วิจัยทั้งสอง ศึกษาในด้านการแปลคำศัพท์ ซึ่งมีการบัญญัติศัพท์กำหนดไว้เพื่อเป็นมาตรฐานในการใช้คำศัพท์ โดยวัตถุประสงค์ใช้เกี่ยวกับคน ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม จึงแสดงผลให้เห็นว่า ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายกว้างเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปมากที่สุด เพราะผู้แปลต้องการ แก้ไขปัญหาการแปลในกรณีที่คำหรือสำนวนของภาษาต้นฉบับนั้น ไม่สามารถหาคำในภาษาแปล มาแทนที่หรือเทียบเคียงได้ อันเนื่องมาจากความหมายที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ที่ไม่ปรากฏใน วัฒนธรรมของภาษาแปล แต่งานวิจัยในการศึกษารูปแบบและกลวิธีการแปลคำประชดเสียดสี: กรณีศึกษานวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน โดยศึกษาคำพูดประชดเสียดสี ศึกษาข้อความตามตัวอักษร (Text) ของนวนิยาย ที่ไม่ได้ยินโทนเสียงจากบทพูดของตัวละคร จึงยากที่จะหยั่งรู้ถึงการตีความ บทพูดของตัวละคร ในแง่ของการซ่อนความรู้สึกที่แท้จริง โดยผลการวิจัย ผู้วิจัยพบว่าผู้แปลใช้ กลวิธีการแปลมากที่สุดคือการถอดความ โดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับภาษาต้นฉบับ โดยถอด ความจากคำพูดประชดเสียดสีจากภาษาต้นฉบับ แล้วเลือกใช้คำศัพท์ (Lexical item) ที่มีความหมาย สัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล โดยแปลความหมายของคำในภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลให้ได้ ความหมายเหมือนกัน นอกจากนั้นแล้ว ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรมมีผลกระทบต่อการแปลอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นปัจจัยที่ผู้วิจัยทั้งสามค้นพบปัญหาจากการทำวิจัยเช่นเดียวกัน จึงกล่าวได้ว่าปัจจัยที่มี ผลกระทบต่อการแปลคือ ปัญหาทางด้านวัฒนธรรม

การวิจัยเกี่ยวกับการแปลการพูดประชดเสียดสีในประเทศไทยนั้น ผู้วิจัยสังเกตว่าไม่ค่อย ปรากฏงานแปลการพูดประชดเสียดสี การวิจัยในครั้งนี้จะนำไปสู่แนวทางของการศึกษาการแปล ในการพูดประชดเสียดสี ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาใน ครั้งต่อไป โดยผู้วิจัยได้ ค้นพบความรู้ใหม่ในการแปลคำประชดเสียดสีภายใต้การแผ่ด้วยวัฒนธรรมทางด้านภาษาในการ พูดประชดเสียดสี อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อนักวิชาการหรือนักแปลที่สนใจต่อการแปลการพูด ประชดเสียดสี การทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจเป็นอย่างยิ่งว่าเพราะเหตุใด ม.ร.ว. คึกฤทธิ์

ปราโมช จึงได้ชื่นชมต่อการแปลของตุลจันทร์ ที่ได้แปลในรูปแบบใด ใช้กลวิธีการแบบใดจึงแปลเป็นที่เข้าใจได้กระจ่าง ซึ่งหลังจากที่ได้ศึกษาพบว่าผู้แปลนั้นเป็นคนไทยเช่นเดียวกับผู้ประพันธ์ ผู้แปลจึงมีความรอบรู้เข้าใจถึงวัฒนธรรม ภูมิหลังของภาษาต้นฉบับเป็นอย่างดี จึงสามารถถ่ายทอดรูปแบบและกลวิธีการแปลต่อภาษาแปลและส่งผ่านความรู้สึกนึกคิด สภาพบรรยากาศได้เท่าเทียมกับภาษาต้นฉบับ นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า สถานภาพทางสังคม ระดับชนชั้น ความสนิทความคุ้นเคย ความรู้สึกทางด้านทัศนคติระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังมีผลต่อการพูดประชดเสียดสีอย่างยิ่ง ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลจะพบในบทพูดของตัวละคร ระดับชนชั้นสูงชั้นเจ้านายพูดประชดลูกน้อง วัยอาวุโสกว่าจะพูดประชดผู้มีวัยเยาว์กว่า เพื่อนพูดประชดเพื่อน ยิ่งผู้พูดมีทัศนคติทางด้านลบต่อผู้ฟัง จะทำให้พบความถี่ในการเกิดการพูดประชดเสียดสียิ่งขึ้น มากกว่านั้นผู้วิจัยพบว่า บุคลิกภาพ ลักษณะของตัวละคร มีผลต่อการพูดประชดอีกด้วย

นอกจากนี้ ผู้แปลพบปัญหาและอุปสรรคต่อการทำวิจัยในครั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตงานวิจัยในการวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยวิเคราะห์เฉพาะคำพูดการประชดเสียดสีอันปรากฏอยู่ในเครื่องหมายอัญประกาศเพียงเท่านั้น จึงพบข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์น้อยต่อการวิจัย เพราะจะต้องคัดเลือกรูปคำพูดประชดจาก บทพูดเพียงเท่านั้น อีกทั้งในการสืบค้นหนังสือประกอบการศึกษาด้านการพูดประชดไม่ค่อยปรากฏในประเทศไทย จึงเป็นปัญหาต่อการสืบค้นข้อมูลเพื่อนำมาอ้างอิงในการทบทวนวรรณกรรม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษารูปแบบและกลวิธีการแปลคำประชด: กรณีศึกษานวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน ผู้วิจัยพบว่ายังมีประเด็นอื่น ๆ ที่น่าสนใจอันจะเป็นแนวทางการทำวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. รูปแบบการแปลคำกล่าวเกินจริง (Hyperbole): กรณีศึกษานวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน
2. วิเคราะห์กลวิธีการแปลคำบุคลาธิษฐาน (Personification): กรณีศึกษานวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน
3. วิเคราะห์กลวิธีการแปลคำอุทาน (Interjection): กรณีศึกษานวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน

จากการอภิปรายผล ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญว่า กรอบแนวคิดของรูปแบบการแปลของนิวมาร์ค (Newmark, 1981) และกรอบแนวคิดของกลวิธีการแปลของเบเกอร์ (Baker, 1997)

มีหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้สอดคล้องกันในการวิเคราะห์รูปแบบการแปลและกลวิธีการแปลคำพูดประชดนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน ผู้วิจัยจึงเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำบุคลาธิษฐาน (Personification): กรณีศึกษานวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน โดยใช้กรอบแนวคิดของรูปแบบการแปลของนิวมาร์ค (Newmark, 1981) และกรอบแนวคิดของกลวิธี

การแปลของเบเกอร์ (Baker, 1997) หรือผู้วิจัยสามารถศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำบุคลาธิษฐาน (Personification) กับนวนิยายที่ไม่เกี่ยวข้องกับด้านวัฒนธรรม โดยเป็นนวนิยายสมัยใหม่ ซึ่งใช้กรอบแนวคิดของรูปแบบการแปลของนิวมาร์ค (Newmark, 1981) และกรอบแนวคิดของกลวิธีการแปลของเบเกอร์ (Baker, 1997) เช่นเดียวกัน ผู้วิจัยสามารถศึกษาถึงความเหมือนหรือความแตกต่างของกรอบแนวคิดของรูปแบบการแปลของนิวมาร์ค (Newmark, 1981) กับกรอบแนวคิดของกลวิธีการแปลของเบเกอร์ (Baker, 1997) อันจะเป็นแนวทางในการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยรุ่นใหม่ต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครู จึงเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนของวิชาภาษาอังกฤษว่าสามารถนำรูปแบบการแปลและกลวิธีการแปล เป็นแนวทางในการจัดการสอนการแปลในชั้นเรียนของการแปลคำประชดได้
2. ในการจัดทำกรเลื้อนวิทยฐานะของครู สามารถศึกษารูปแบบการแปลและกลวิธีการแปล ในกรณีที่พบปัญหาทางด้านวัฒนธรรม โดยสามารถดูแนวทางกลวิธีการแปลที่ใช้เพื่อแก้ไขปัญหานั้นเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมที่ปรากฏในบทแปล เช่น การพูดประชด ไปใช้เป็นเอกสารประกอบหรืออ้างอิงได้

บรรณานุกรม

- กอบกุล อิงคุทานนท์. (2539). *ศัพท์บัญญัติวรรณกรรม*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. (2557). *สี่แผ่นดิน* (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า 2000.
- ชำนาญ รอดเหตุภัย. (2522). *สัมมนาการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- ณัฐวรรณ อนุศาสนนันท์. (2544). *กลวิธีการแปลเรื่องโรมิโอและจูเลียต บทพระราชนิพนธ์แปลในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ดวงตา สุพล. (2541). *ทฤษฎีและกลวิธีการแปล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนพล (ลำดวน) จากใจดี. (2550). *เทคนิคการแปลไทยเป็นอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: ไทยเจริญการพิมพ์.
- ทิพา เทพอักษรพงศ์. (2540). *การแปลเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปฐมา อักษรจรุง. (2545). *ศิลปะการแปลไทยเป็นอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาสน์.
- ประชา คลยธรรม. (2518). *ศึกษาศึกฎกฤษฎีและวรรณกรรม*. กรุงเทพฯ: โพธิ์สามต้นการพิมพ์.
- พรชัย พรวิริยะกิจ. (2555). *กลวิธีการแปลวรรณกรรมเยาวชน: กรณีศึกษาความสุขของกะทิ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มณีรัตน์ สวัสดิวัฒน์ ณ อยุธยา. (2548). *การแปล: หลักการและการวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุวพาส์ ชัยศิลป์วัฒนา. (2542). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดี* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัชนิโรจน์ กุลธำรง. (2552). *ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษาเพื่อการแปล จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม: ภาพพจน์ โวหาร และกลการประพันธ์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: คอมพิวเตอร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชัน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2553). *พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- วรรณถ วิมลเฉลา (2539). *คู่มือสอนแปล (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณถ แสงอร่ามเรือง. (2552). *ทฤษฎีและหลักการแปล*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิมลมาลย์ แก้ววิมล. (2551). *กลวิธีการแปลคำศัพท์และสำนวนที่ใช้บรรยายประเพณีไทย อันไม่มีคำเทียบเคียงในวัฒนธรรมของภาษาแปล: กรณีศึกษานวนิยายเรื่อง “สี่แผ่นดิน”* วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพรรณ สุวรรณาลัย. (2546). *กลวิธีการแปลภาษาภาพพจน์ในพระราชนิพนธ์แปลเรื่อง เวนิสวาทิน*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สัญญาวิ สายบัว. (2540). *หลักการแปล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สัญญาวิ สายบัว. (2550). *หลักการแปล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2529). *เรื่องศิลป์แห่งชาติสาขาคำนวณวรรณศิลป์*. เข้าถึงได้จาก http://art.culture.go.th/art_Literature.php
- สิทธิ พิณีภูวดล. (2543). *คู่มือนักแปลอาชีพ*. กรุงเทพฯ: นานามีบุกส์.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. (2552). *การแปลชั้นสูง (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. (2555). *แปลผิด แปลถูก คัมภีร์การแปลยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Abrams, M. H. (1999). *A glossary of literary terms* (7 th ed.). Fort Worth: Harcourt Brace College Publishers.
- Baker, M. (1997). *In other words; A coursebook on translation*. New York: Routledge.
- Barnwell, K. (1980). *Introduction to semantics and translation*. Horseleys Green: Summer Institute of Linguistics.
- Bussmann, H. (1996). *Routledge dictionary of language and linguistic*. New York: Routledge.
- Catford, J. G. (1974). *A linguistic theory of translation*. London: Oxford University Press.

- Catford, J. G. (1980). *Language and language learning: A linguistic theory of translation*. London: Oxford University Press.
- Chamaipak Tayjasanant. (2013). *Principles of translation textbook for English-Thai/Thai-English translation students*. Bangkok: KasetsartUniversity Press
- Chancham Bunnag. (1988). *Four reigns*. Chiang Mai: Silkworm Books.
- Colebrook, C. (2004). *Irony*. London: Routledge.
- Muecke, D. C. (1970). *The critical idiom 13 irony and the ironic*. London: Methuen & Co.
- Muecke, D. C. (1982). *Irony and the ironic*. New York: Methyen.
- Bussmann, H. (1996). *Routledge dictionary of language and linguistic*. New York: TJ Press.
- Fahnestock, J. (2011). *Rhetorical style*. New York: Oxford University Press.
- Allan, K. (2009). *Concise encyclopedia of semantics*. Oxford: Elsevier's.
- Larson, M. L. (1998). *Meaning-based translation: A guide to cross-language equivalence*. New York: The University Press of America.
- Lieberman, M. M., & Foster, E. E. (1968). *A modern lexicon of literary terms*. Glenview, III: Scott Foresman.
- Martha, K. (1991) . *Rhetorical grammar grammatical choice, rhetorical effect*. Needham Heights: Viacom.
- Newmark, P. (1981). *Approaches to translation*. Oxford: Pergamon.
- Newmark, P. (1988). *A textbook of translation*. Singapore: Prentice Hall.
- Nida, E. A. (1964). *Toward a science of translating*. Leiden: E. J. Brill.
- Nida, E., & Taber, C. R. (1969). *The theory and practice of translation*. Leiden: Koninklijke Brill NV.
- Pramoj, K., (1981). *Four Reigns*. Chiang Mai: Silkworm Books.

ภาคผนวก

ผลวิเคราะห์รูปแบบการแปลและกลวิธีการแปล

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“ไปละก้อไปให้พินนะยะ” คุณอุ้นพูดต่อ“อย่าทำกลับไป กลับมาจะเสี่ยรัศมีแม่ ผู้ดีแปดสาแหรก” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 10)</p>	<p>“Just don’t change your mind and comeback, understand? We can’t have people coming and going as they please, <u>especially people who set themselves up so high and mighty</u>” (Tulachandra, 1998, p. 12)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation) เรียบเรียง จากภาษาต้นฉบับให้เป็นภาษาแปล ที่เข้าใจง่าย โดยผู้แปลพยายามรักษา ความหมายของภาษาต้นฉบับที่เป็น รูปแบบสุภาษิตของภาษาไทย “<u>รัศมี แม่ผู้ดีแปดสาแหรก</u>” ซึ่งในภาษา ต้นฉบับนั้น แม่อุ้นพูดประชดเสียดสี ต่อแม่พลอยด้วยสำนวนว่าทำตัวกริด กรายอย่างผู้ดี โดยวางตัวเป็นผู้ดี ผู้ แปลปรับภาษาแปลใหม่เพื่อให้ผู้อ่าน เข้าใจง่ายขึ้น</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการใช้คำ ที่มีความหมายกว้างหรือเป็นที่รู้จัก โดยทั่วไป (Translation by a more general word) ซึ่งในภาษาต้นฉบับ เป็นรูปแบบภาษาทางสุภาษิต “<u>รัศมี แม่ผู้ดีแปดสาแหรก</u>” โดยแม่อุ้นพูด ประชดเสียดสีต่อแม่พลอยด้วย สำนวนว่าทำตัวกริดกรายอย่างผู้ดีโดย วางตัวเป็นผู้ดี ผู้แปลปรับภาษาแปล ใหม่เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น โดยใช้ คำที่มีความหมายกว้างเป็นที่รู้จัก โดยทั่วไปในภาษาฉบับแปล โดย ผู้แปลใช้คำว่า “people” มาถ่ายทอด ความหมายและขยายความในประโยค “<u>people who set themselves up so high and mighty</u>” เพื่อต้องการแก้ไข</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
			<p>ปัญหาการแปลในสำนวนของภาษาต้นฉบับนั้น ไม่สามารถหาคำในภาษาแปลมาแทนที่หรือเทียบเคียงได้ อันเนื่องมาจากความหมายที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ที่ไม่ปรากฏในวัฒนธรรมของภาษาแปล</p>
<p>“ไป! ไปให้พ้น” “<u>นั่งคนนี่ลูกแม่ ลูกเสือ ลูกตะเข้ เลี้ยงไม่ได้</u>” (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 10)</p>	<p>“<u>Tiger and crocodiles can be natured in a house. Go-and good riddance!</u>” (Tulachandra, 1998, p. 13)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงความหมาย (Semantic translation) ในรูปแบบการแปลตามหลักอรรถศาสตร์ (Semantic translation) จะเห็นได้ว่าจากภาษาต้นฉบับไม่มีคำว่าบ้าน แต่ในภาษาแปลเพิ่ม <u>in a house</u> ลงไปในประโยคเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งว่า ลูกเสือ ลูกตะเข้</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลการอธิบายความ (Translation by illustration) จะเห็นได้ว่าจากภาษาต้นฉบับไม่มีคำว่าบ้าน แต่ในภาษาแปลเพิ่ม <u>in a house</u> ลงไปในประโยคเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งว่า ลูกเสือ ลูกตะเข้ นั้น ไม่สามารถเลี้ยงในบ้านได้ โดยการอธิบายความต่อ <u>in a house</u> เพื่อขยายความถึงลูกเสือ ลูกตะเข้ นั้น ไม่สามารถเลี้ยงในบ้านได้</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		<p>นั้น ไม่สามารถเลี้ยงในบ้านได้ เพราะโดยธรรมชาติแล้ว ลูกเสือ ลูกตะเข้ เป็นสัตว์ดุร้าย ไม่นิยมเลี้ยงไว้ในบ้าน เพราะเมื่อเติบโตขึ้นจะเป็นภัยอันตรายแก่คนในบ้านได้ โดยการปรับความยืดหยุ่นทางภาษา</p>	
<p>“เฮ้อ! นั่นอะไรกัน” “ถามทีกราบที เป็นยังไงแหม่หายไปถึงปีแล้วไม่รู้ เพิ่งจะโผล่หน้ามา ข้านี้กว่าเจ้าตายเสียแล้ว” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 25)</p>	<p>“What’s this? Am I going to get one <i>krap</i> for every questions? Well, how are you? Chaem? How long has it been since I last saw you-how many years? <u>Sometimes I thought you must have died</u>” (Tulachandra, 1998, p. 23)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงความหมาย (Semantic translation) ในรูปแบบการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) ซึ่งผู้แปลปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับให้เทียบเคียงกับโครงสร้างของภาษาแปล</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ผู้แปลปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับให้เทียบเคียงกับโครงสร้างของภาษาแปล ผู้แปลเลือกใช้คำศัพท์ (Lexical item) ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล โดยแปลความหมายของคำในภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลให้ได้</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
			ความหมายเหมือนกัน แต่รูปแบบตามโครงสร้างภาษาแตกต่างกัน
<p>“เด็กนั้นนะริลูกสาว” “ข้าเคยเห็นเจ้าวิ่งเล่นอยู่แถว ๆ นี้ตั้งแต่ตัวเล็ก ๆ แล้วก็หายไป กลับมาอีกทีก็หอบลูกมาให้ข้าเลี้ยง พวกเจ้านี้เลี้ยงไม่รู้จักโตสักที ตัวหายไป แล้วลูกก็มาแทน ”</p> <p>(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 26)</p>	<p>“So the little girl is your daughter. It seems only yesterday that the mother was a little girl herself. I brought her up, then she disappeared. Now she’s brought me a daughter to bring up in her place.”</p> <p>(Tulachandra, 1998, p. 23)</p>	<p>***ผู้แปล ไม่แปลข้อความในภาษาต้นฉบับ***</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการละ (Translation by omission) อันเนื่องมาจากผู้แปลตัดสำนวน “เลี้ยงไม่รู้จักโตสักที” และละการแปล เมื่อพิจารณาในกลวิธีการละการแปลนั้น ไม่ทำให้การสื่อความหมายของต้นฉบับเดิมเปลี่ยนไป</p>
<p>“ไหนเงยหน้าขึ้นซิพลอย” “มาหมอบก้มหน้าเป็นลิงลมอยู่ได้”</p> <p>(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 26)</p>	<p>“Do raise your head, Phloi, and let me see what you look like. Don’t hide your face like a slow loris.”</p> <p>(Tulachandra, 1998, p. 23)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) จากภาษาต้นฉบับเป็น</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม (Translation by cultural substitution) ผู้ประพันธ์ใช้คำว่า “ลิงลม” เพื่อเปรียบแม่พลอยเป็นนางอายจนหมอบก้มหน้า ซึ่งธรรมชาติของลิงลมนั้น มักจะขี้อาย</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		ประโยคที่พูดเชิงประชดโดยมีการเปรียบเทียบ โดยซ่อนความหมายแฝงน้อยอยู่ แต่ผู้แปลปรับโครงสร้าง	เมื่อตกใจ หรือตื่นผู้คนจะนำแขนมาชุกที่ใบหน้าไว้ ผู้แปลพยายามแปลเพื่อรักษาความหมายเดิมไว้ ผู้แปล
		ทางภาษา โดยพยายามรักษาความหมายเดิมไว้หาคำศัพท์ <u>a slow loris</u> ที่เทียบเคียงกันมาแทนที่ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจมากขึ้น	เลือกคำศัพท์ที่ปรากฏในภาษาแปล คำว่า <u>“a slow Loris”</u> มาถ่ายทอดความหมาย แทนที่จากภาษาต้นฉบับ ทำให้เกิดความเทียบเท่าของภาษา
<p>“อ้อ!” “<u>สาวยก้เคยมีฟัวกับเขาเหมือนกันรี</u>” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 29)</p>	<p>“How wise and experienced you sound, <u>Sai! As if you had a husband of your own</u>” (Tulachandra, 1998, p. 24)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) โดยปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับเป็นการใช้ <u>As if</u> ซึ่งมีความหมายประชดเสียดสี โดยผู้แปลต้องการสื่อความหมาย ให้ผู้อ่านเข้าใจมากยิ่งขึ้น โดยปรับโครงสร้างประโยค</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลการถอดความ โดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ ต้องการที่จะเปรียบเทียบเปรย ให้ผู้อ่านเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น โดยเลือกใช้คำศัพท์ <u>a husband of your own</u> ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาต้นฉบับเพื่อแปลความหมายให้</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		ให้เทียบเคียงกับภาษาต้นฉบับ ซึ่ง คำว่า “พี่ว” ผู้แปลเลือกใช้คำศัพท์ ของภาษาฉบับแปล “ <u>a husband</u> ” ผู้แปล แปลแบบตรงตัวเพื่อเก็บ ความหมายเดิม	ได้ความหมายเหมือนกันมากที่สุด
“พลอยมาอยู่ในนี้แล้วอย่าไปเอา อย่างแม่เจ้าประคุณช้อยอย่างฉัน เข้านะ เด็กอะไรก็ไม่รู้ คือก็ เท่านั้น ชนก็เท่านั้น เพื่อนฝูง อะไรมันช่างมากมายเข้าโน้น ออกนี่ไปทุกหัวระแหง วันหนึ่งๆ ไม่ต้องเห็นหน้ากัน <u>เลี้ยงเสียข้าว</u> <u>สุก</u> นี่ถ้าไม่ใช่เป็นลูกเป็นหลาน แท้ๆ ฉันเลิกเลี้ยงเสียนานแล้ว” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 33)	“This Mae Choie here is my own niece, Phloi-daughter of my own brother, I’m sorry to say. <u>It’s a waste of rice</u> <u>bringing her up</u> ” (Tulachandra, 1998, p. 27)	ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมาย ของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปล แบบคำต่อคำ (Word for word translation) ผู้แปลพยายามรักษา ลำดับคำของภาษาต้นฉบับให้มาก ที่สุด โดยผู้แปลเลือกถอดคำศัพท์ แล้วแปลตามตัวอักษร เพื่อรักษา คำประชดเสียดสีในภาษาต้นฉบับ ซึ่งการแปลในลักษณะรูปแบบนี้ จะ เน้นที่ผู้เขียนเป็นหลัก	ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลการถอดความ โดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ด้วยการเลือกใช้คำศัพท์ ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษา ฉบับแปล เพื่อแปลความหมายใน ภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลให้ได้ ความหมายเหมือนกันมากที่สุด โดย รักษาระดับคำของภาษาต้นฉบับให้มาก ที่สุด ผู้แปลถอดคำแปล แปล คำต่อคำโดยแปลตามตัวอักษรแทบจะ ทุกคำ

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
			จากคำว่า <u>เลี้ยง</u> แปลเป็น <u>bringing her up</u> <u>เสีย</u> แปลเป็น <u>waste</u> <u>ข้าวสุก</u> แปลเป็น <u>rice</u>
<p>“นี่เขาซื้อพลอย ลูกแม่แหม่คนที่นอนหลับเป็นทศกรรฐ์ลุ่มอยู่นั้นแหละ เพิ่งมาถวายตัววันนี้ นี่ซ้อย หลานป่าเิงพลอย รุ่งเดียวกัน แล้วก็ต้องอยู่ด้วยกันต่อไป ซ้อย คอยดูพลอยให้อาด้วยนะ บอกให้รู้จักที่ทางแต่ไม่ต้องพาไปชนจำไวันะ!”</p> <p>(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 33)</p>	<p>“And this is Phlio. She has come to live here. <u>That person stretched out like a sleeping Ravna</u> is her mother.”</p> <p>(Tulachandra, 1998, p. 27)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบคำต่อคำ (Word for word translation) ผู้แปลพยายามรักษาระดับคำของภาษาต้นฉบับให้มากที่สุด จากภาษาต้นฉบับ คนที่นอนหลับเป็นทศกรรฐ์ลุ่ม แปลเป็น <u>That person stretched out like a sleeping Ravna</u></p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ โดยแปลแบบคำต่อคำ ผู้แปลพยายามรักษาระดับคำของภาษาต้นฉบับให้มากที่สุด “ทศกรรฐ์” โดยแปลเป็น <u>“Ravna”</u> ผู้แปลเลือกใช้คำศัพท์ <u>Ravna</u> ที่มีความหมายสัมพันธ์กับภาษาต้นฉบับแปล เพื่อแปลความหมายให้ได้ความหมายเหมือนกันมากที่สุด</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“ดูซิ! มันเล็กลงของฉันทั้งนั้นแหละ” “ก็เสด็จทรงได้งามจริง ๆ นี่มันกะ” คุณสายทูลและพูดต่อไปว่า “หม่อมฉันทำอะไรเสียแล้ว หูตามองไม่ค่อยจะเห็นเหมือนก่อน ทำผักหยาบไปเป็นกอง” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 56)</p>	<p>“I’m not surprised, <u>Your Highness</u>, what with <u>mine looking so crude and rough</u> beside yours. I used to do better, but my eyesight is so poor these days.” (Tulachandra, 1998, p. 43)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลดัดแปลง (Adaptation) ผู้แปลรักษาแก่นเนื้อหาไว้แต่ปรับเปลี่ยนโครงสร้างภาษาฉบับแปล มีการขยายความเพิ่มเติมในภาษาแปล <u>I used to do better</u> ทำให้ภาษาแปลมีความยาวของเนื้อเรื่องเพิ่มขึ้น</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่ไม่มี ความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using unrelated words) เป็นการถอดความในการแปลโดยการขยายความเพิ่มเติม ทำให้ผู้อ่านเข้าใจภาษาต้นฉบับได้ง่าย เกิดจาก ผู้แปลรักษาแก่นเนื้อหาไว้แต่ปรับเปลี่ยนโครงสร้างภาษาฉบับแปล มีการขยายความเพิ่มเติมในภาษาแปล “<u>I used to do better</u>” เพื่อต้องการสื่อความให้ผู้อ่านรู้ว่า “แต่ก่อนนี้เคยทำได้เป็นอย่างดี” ทำให้ภาษาแปลมีความยาวของเนื้อเรื่องเพิ่มขึ้น แปลโดยใช้คำที่ไม่สัมพันธ์กันกับคำในภาษาต้นฉบับ</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“โง่ คัดจริต! “เด็กเมื่อวานซืน! อ่อนกว่าข้าเป็นหลายปี ยังมาอ้าง ว่าแก่ จี้เกียจทำนะไม่ว่า” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 56)</p>	<p>“Don’t be silly,” “You’re several <u>years younger than I am.</u> It’s not age but laziness.” (Tulachandra, 1998, p. 43)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบอิสระ (Free translation) ในภาษา ต้นฉบับ โง่ คัดจริต! แปลเป็น <u>Don’t be silly และเด็กเมื่อวานซืน!</u> <u>แปลเป็น You’re several years</u> <u>younger than I am</u> ผู้แปลทำความเข้าใจ ใจความหมายจากภาษาต้นฉบับ โดยต้องการสื่อความให้ผู้อ่าน เข้าใจ ภาษาต้นฉบับเป็นการพูด ประชดเสียดสีที่มีความหมายนัย แฝงอยู่ ผู้แปลจึงแปลอิสระจน ไม่เหลือเค้าโครงเดิม</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการแทนที่ ทางวัฒนธรรม (Translation by cultural substitution) โดยนำสำนวน ที่เทียบเคียงและปรากฏในภาษาฉบับ แปล “Don’t be silly.” มาแทนที่คำใน ภาษาต้นฉบับ โดยผู้แปลเน้นความ เข้าใจของผู้อ่าน ใช้รูปแบบการแปล แบบอิสระ ในภาษาต้นฉบับ “โง่ คัดจริต!” แปลเป็น “Don’t be silly.” ผู้แปลทำความเข้าใจความหมายจาก ภาษาต้นฉบับ โดยต้องการสื่อความ ให้ผู้อ่านเข้าใจ</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“พอที่เถอะพลอย เล็กร้องไห้เสีย เถิด ดูซิไม่สวยคอกยิ่งรื่องนานๆ เดี่ยวตาบวมแดงไปหลายวัน สวยตายละ” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 59)</p>	<p>“You see?” “That’s what we look like from crying too much. <u>Not pretty, is it?</u>” (Tulachandra, 1998, p. 43)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดย ใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) ผู้แปลปรับ โครงสร้างทางภาษาฉบับแปลเป็น Question tag โดยผู้แปลพยายาม รักษาความหมายเดิมไว้ไม่ให้ สูญเสียคำประชดเสียคติ</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลการถอดความ โดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับ ต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ด้วยการเลือกใช้ คำศัพท์ ที่มีความหมายสัมพันธ์กัน กับภาษาฉบับแปล “<u>Not pretty, is it?</u> ”เพื่อแปลความหมายในภาษาต้นฉบับ กับภาษาฉบับแปลให้ได้ความหมาย เหมือนกันมากที่สุด โดยผู้แปลเน้น ความเข้าใจของผู้อ่าน โดยแปลเชิง สื่อสารในรูปแบบการแปลแบบ ดัดแปลง ผู้แปลปรับโครงสร้างทาง ภาษาฉบับแปลเป็น Question tag โดย ผู้แปลพยายามรักษาความหมายเดิมไว้ ไม่ให้สูญเสียคำประชดเสียคติ</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>เมื่อล่าถอยแล้ว ซ้อยกับพลอยก็หันหลังจะเดินกลับเข้าวัง แต่พลอยเดินคล้อยมาไม่ทันก็ก้าวก็ได้ยินเสียงพี่เนื่องพูดแกมหัวเราะว่า “ระวังอย่าขี้แยให้มันมากนะ” “พี่เนื่องเดี๋ยวนี้ฉันเกลียดเสียจริง ๆ ตั้งแต่โกนจุกแล้วไม่เหมือนเมื่อก่อน ทำหนุ่มอะไรก็ไม่รู้ ขวาง!”</p> <p>(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 63)</p>	<p>“<u>Are you a cry-baby?</u> You look like one. Cry-baby yourself. Don’t you talk to Phoil look like again, you hear? Cry-baby yourself! “Suit yourself” ”</p> <p>(Tulachandra, 1998, p. 43)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) ผู้แปลปรับโครงสร้างภาษาฉบับแปลเป็นประโยคคำถาม ผู้แปลพยายามแปลเพื่อรักษาความหมายเดิมไว้ และมีการขยายประโยค <u>You look like one. Cry-baby yourself.</u> ทำให้ภาษาแปลมีความยาวเนื้อเรื่องมากขึ้นอีกด้วย</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ด้วยการเลือกใช้คำศัพท์ <u>a cry-baby</u> ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล โดยให้ความหมาย <u>a cry-baby</u> หมายถึง เด็กขี้แย เด็กเจ้าน้ำตา เพื่อแปลความหมายในภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลให้ได้ความหมายเหมือนกันมากที่สุด</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“โอย ! วงศ์วานว่านเครือมากเกินไป จริง ๆ!” “ไม่ต้องเอามาขู่ฉัน หรอก ฉันกลัวแล้วละ แล้วมา ขู่อะไร” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 91)</p>	<p>“Oh, you have so many relatives! You don’t have to threaten me with them. I’m already frightened.....” (Tulachandra, 1998, p. 63)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษา ความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดย ใช้ประเภทการแปลแบบคำต่อคำ (Word for word translation) ผู้แปลพยายามรักษาระดับคำของ ภาษาต้นฉบับให้มากที่สุด</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลการถอดความ โดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับ ต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ด้วยการเลือกใช้ คำศัพท์ “Oh, you have so many relatives! ให้ได้ความหมายเหมือนกัน ของภาษาต้นฉบับ “วงศ์วานว่าน เครือ” โดยใช้คำศัพท์ “many relatives” โดยผู้แปลต้องการเก็บรักษา ความหมายของต้นฉบับไว้ พยายาม รักษาระดับคำของภาษาต้นฉบับให้ มากที่สุด</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“เจ้านายใหญ่โตโกนจุกประทาน จึงสมกับคนใหญ่คนโตอย่าง หล่อน <u>บ้านฉันมันเล็กไป</u> ไม่พอ รับญาติพี่น้องข้างแม่ของหล่อน หรอก” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 91)</p>	<p>“<u>A high-ranking person like you</u> <u>must have a high-ranking princess</u> <u>to arrange these thing-</u>sure, sure, sure. <u>My house is too small to</u> <u>hold all your mother’s relatives</u> who will want to attend the grand ceremony.” (Tulachandra, 1998, p. 63)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ ใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลคัดแปลง (Adaptation) ผู้แปลรักษาแก่น เนื้อหาไว้ แต่ปรับเปลี่ยน โครงสร้างภาษาฉบับแปล โดย เพิ่มเติมประโยคในภาษาแปล ทำ ให้ภาษาแปลมีความยาวของเนื้อ เรื่องเพิ่มขึ้น <u>who will want to</u> <u>attend the grand ceremony</u></p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยใช้คำ ที่มีความหมายกว้างหรือเป็นที่รู้จัก โดยทั่วไป (Translation by a more general word) ใช้คำที่มีความหมาย กว้างเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปในภาษา ฉบับแปล “<u>person</u>” เพื่อนำมาแทนคำ ว่า “<u>คน</u>” ในภาษาต้นฉบับ เพื่อแก้ไข ปัญหาการแปลในกรณีที่คำของ ภาษาต้นฉบับนั้น ไม่สามารถหาคำใน ภาษาแปลมาแทนที่หรือเทียบเคียงได้ อันเนื่องมาจากความหมายที่เกี่ยวข้อง กับวัฒนธรรมที่ไม่ปรากฏใน วัฒนธรรมของภาษาแปล แล้วอธิบาย ความหมาย “<u>คนใหญ่คนโตอย่าง</u> <u>หล่อน</u>” แปลเป็น “<u>A high-ranking</u> <u>person like you must have a high-</u> <u>ranking princess to arrange these</u></p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
			thing.” เพื่อทำความเข้าใจถึงความหมายได้เห็นภาพยิ่งขึ้น
<p>“ตาย ! เหมือนกับไม้ค้ำปูนเดินได้” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 126)</p>	<p>“Heaven ! <u>You look like a walking lime-stick</u>, Phi Nuang.” (Tulachandra, 1998, p. 81)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) โดยปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับ ซึ่งเป็นการใช้ภาษาเปรียบเทียบให้เห็นภาพ โดยมีความหมายประชดเสียดสี ปรับโครงสร้างภาษาแปล โดยการเติม <u>Phi Nuang</u> เพื่อชี้เฉพาะเจาะจงของการใช้ประธานของคำว่า You</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) เลือกใช้คำศัพท์ “<u>a walking lime-stick</u>” ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาต้นฉบับ “<u>ไม้ค้ำปูนเดินได้</u>” โดยแปลความหมายของคำในภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลให้ได้ความหมายเหมือนกัน ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ แปลแบบตรงตัวปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับเป็นการใช้ภาษาเปรียบเทียบให้เห็นภาพ</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“แม่พลอย ไม่ได้พบกันนานแทบ จำไม่ได้ แม่พลอยสบายดีหรือ?” “ก็ไม่ได้เจ็บไข้อะไร...” พลอย ตอบด้วยเสียงเบาผิดปกติ ส่วน ซ้อยก็ซัดคอกันว่า “คนบ้า ! ถ้าไม่สบายจะออก มาถึงนี้ได้เที่ยวหรือ” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 138)</p>	<p>“Really, Phi Nuang ! <u>If she were not well</u> would she be here? You must be mad to ask such a foolish question. ” (Tulachandra, 1998, p. 87)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษา ความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบ ตรงตัว (Literal translation) โดยปรับเปลี่ยนโครงสร้างทาง ไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับ ซึ่งมี ความหมายประชดเสียดสี <u>ถ้าไม่ สบายจะออกมาถึงนี้ได้เที่ยวหรือ</u> แปลเป็น <u>If she were not well would she be here?</u> โดยปรับ โครงสร้างประโยคภาษาแปลเป็น ประโยคคำถามให้เทียบเคียงกับ ภาษาต้นฉบับ</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอด ความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับ ต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) เลือกใช้คำศัพท์ “<u>not well</u>” ที่มีความหมายสัมพันธ์กัน กับภาษาฉบับแปล “<u>ไม่สบาย</u>” โดยแปลความหมายของคำใน ภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลให้ได้ ความหมายเหมือนกัน ผู้แปลต้องการ เก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ โดยใช้ประเภทการแปลแบบตรงตัว</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“อยู่ดี ๆ นะแม่พลอย <u>อย่าจี้แค้น</u> แล้วช่วยดู ๆ ขายช้อยให้ฉันด้วย อย่าปล่อยให้คึดมคลั่งนัก ฉันกลัวจะขายหน้าเขา” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 141)</p>	<p>“Take care of yourself, Phloi, and <u>don’t be such a cry-baby.</u>” (Tulachandra, 1998, p. 89)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษา ความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดย ใช้ประเภทการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) โดย ปรับเปลี่ยนโครงสร้างทาง ไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับ ซึ่งมี ความหมายสื่อถึงการประชดเสียด สี จากภาษาต้นฉบับ <u>อย่าจี้แค้น</u> ปรับภาษาแปลให้เทียบเคียงกับ ภาษาต้นฉบับ แปลเป็น <u>a cry- baby</u> โดยผู้แปลเลือกคำศัพท์เพื่อ รักษาความหมายประชดเสียดสี ต้นฉบับไว้</p>	<p>ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการ ถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับ ต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) เลือกใช้คำศัพท์ที่มีความหมาย สัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล โดย แปลความหมายของคำใน ภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลให้ได้ ความหมายเหมือนกัน ผู้แปลต้องการ เก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ ภาษาต้นฉบับมีความหมายสื่อถึงการ ประชดเสียดสี “<u>อย่าจี้แค้น</u>” โดย ปรับโครงสร้างประโยคภาษาแปลให้ เทียบเคียงกับภาษาต้นฉบับ โดยแปล เป็น <u>a cry-baby</u></p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“นั่งพลอยมันกินอะไรเข้าไป ก็ไม่รู้ วันนี้หน้าตาผิวพรรณดีกว่าทุกวัน” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 148)</p>	<p>“<u>What kind of heavenly food have you been eating, Phloi ? I’ve never seen you look so radiant.</u>” (Tulachandra, 1998, p. 89)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) โดยปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับ ซึ่งมีความหมายสื่อถึงการประชดเสียดสี <u>นั่งพลอยมันกินอะไรเข้าไปก็ไม่รู้</u> เป็นประโยคคำถามในภาษาแปล <u>What kind of heavenly food have you been eating, Phloi ?</u> โดยผู้แปลพยายามหาคำศัพท์ที่เทียบเคียงกัน เพื่อรักษาความหมายของคำประชดเสียดสีในภาษาต้นฉบับไว้</p>	<p>ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) เลือกใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล โดยแปลถอดความหมายของคำในภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลให้ได้ความหมายเหมือนกัน <u>“นั่งพลอยมันกินอะไรเข้าไปก็ไม่รู้”</u> เป็นภาษาแปล <u>“What kind of heavenly food have you been eating, Phloi ?”</u></p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“เด็กเวอร์!” “ทำพุดดีไปเถอะ จะ โคนมะพร้าวยัดปาก” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 157)</p>	<p>“<u>And if you don’t shut up you’ll get a coconut in your mouth to shut it for you.</u>” (Tulachandra, 1998, p. 95)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงความหมาย (Semantic translation) ในรูปแบบการแปลแบบชื่อตรงต่อต้นฉบับ (Faithful Translation) โดยแปลตามรอยเจตนารมณ์ของผู้เขียน ทำพุดดีไปเถอะ จะ โคนมะพร้าวยัดปาก แปลเป็น <u>And if you don’t shut up you’ll get a coconut in your mouth to shut it for you.</u> ซึ่งผู้แปลส่งอารมณ์ในการแปลได้ดี เห็นภาพถึงว่าถ้าไม่หยุดพุด เธอจะได้รับการมะพร้าวไปอยู่ในปากเพื่อหยุดพุด ผู้แปลสามารถเก็บความคิดของตัวเอง โดยการถ่ายทอดได้ตรงกับภาษาต้นฉบับได้</p>	<p>ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการอธิบายความ (Translation by illustration) โดยการอธิบายความต่อ “<u>to shut it for you</u>” เพื่อทำความเข้าใจถึงความหมายในการแปลได้ดี เห็นภาพถึงว่าถ้าไม่หยุดพุด เธอจะได้รับการมะพร้าวไปอยู่ในปากเพื่อหยุดพุด ผู้แปลสามารถเก็บความคิดของตัวเอง โดยการถ่ายทอดได้ตรงกับภาษาต้นฉบับได้</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“เดี๋ยวนี้เป็นชาววังไปแล้วสินะ” “สันดาลบ่าวมันเป็นชาววังไม่ได้ หอรอกคุณเซย คุณพลอยของบ่าว อยู่ในวัง คุณพลอยออกจากวัง ก็ออกตาม ชาตินี้คุณพลอยไป ทางไหนพิศก็ไปด้วยทั้งนั้น” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 163)</p>	<p>“So you’ve become quite a palace person, eh, Phit?” “ Me? Never! They can’t mark a palace kind out of me-I’m too old to learn. I’m in the palace because Khun Phloi is here. When she leaves, I leave. Where she goes I go. ” (Tulachandra, 1998, p. 102)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมาย ของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปล แบบตรงตัว (Literal translation) ผู้แปลปรับเปลี่ยนโครงสร้างทาง ไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับ ซึ่งมีความ หมายสื่อถึงการประชดเสียดสี <u>เดี๋ยวนี้เป็นชาววังไปแล้วสินะ</u> แปลเป็น <u>So you’ve become quite a palace person, eh, Phit?</u> ผู้แปล พยายามหาคำศัพท์ที่เทียบเคียงกัน เพื่อรักษาความหมายของต้นฉบับ ไว้</p>	<p>ผู้แปลพยายามหาคำศัพท์ที่เทียบเคียง กัน เพื่อรักษาความหมายของ ต้นฉบับไว้ ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการ แปลโดยการใช้คำที่มีความหมาย กว้างหรือเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป (Translation by a more general word) ใช้คำที่มีความหมายกว้างเป็น ที่รู้จักโดยทั่วไปในภาษาฉบับแปล <u>“a person”</u> แล้วขยายคำ <u>“a palace person”</u> เพื่อนำมาแทนที่ <u>“ชาววัง”</u> ในภาษาต้นฉบับ เพื่อแก้ไขปัญหา การแปลคำของภาษาต้นฉบับนั้น ไม่สามารถหาคำในภาษาแปลมา แทนที่หรือเทียบเคียงได้ อัน เนื่องมาจากความหมายที่เกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรมที่ไม่ปรากฏในวัฒนธรรม ของภาษาแปล</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“บ่าวมันจี้ข้าสารเลว หรือผู้ลากมากดีก็ไม่เจียมตัว เทียวมองท่านให้เป็นเสนียดจัญไร คนอย่างนี้มันต้องโดนหวายโดยกรวนเสียบ้างแหละดี” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 170)</p>	<p>“<u>That’s why I annoy people, drive them mad, too.</u> Maybe I ought to be chained, and whipped, so I’d know better.” (Tulachandra, 1998, p. 104)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบอิสระ (Free translation) จากภาษาต้นฉบับ <u>บ่าวมันจี้ข้าสารเลว หรือผู้ลากมากดีก็ไม่เจียมตัว</u> แปลเป็น <u>That’s why I annoy people, drive them mad, too</u> จากภาษาต้นฉบับเป็นการประชดเสียดสีตัวเอง ผู้แปลทำความเข้าใจจากความหมายจากต้นฉบับ แปลอิสระจนไม่เหลือร่องรอยโครงสร้างของภาษาต้นฉบับไว้</p>	<p>ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using unrelated words) โดยถ่ายทอดภาษาต้นฉบับ <u>“บ่าวมันจี้ข้าสารเลว หรือผู้ลากมากดีก็ไม่เจียมตัว”</u> แปลเป็น <u>“That’s why I annoy people, drive them mad, too.”</u> ซึ่งคำศัพท์ไม่มีความสัมพันธ์กัน <u>บ่าวมันจี้ข้าสารเลว</u> แปลเป็น <u>annoy people</u> ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์ทางด้านความหมาย ผู้แปลใช้คำศัพท์ที่ผู้อ่านเข้าใจภาษาต้นฉบับได้ง่าย กลวิธีนี้ผู้แปลไม่สามารถหาคำเทียบเคียงมาแปลจากภาษาต้นฉบับ เพราะภาษาต้นฉบับซับซ้อนไม่ปรากฏ</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“ญาติโยมของเขามันมาก เดี่ยว คนโน้นจะเอา นี้ คนนี้จะเอานั้น นางสายทำทำเป็นคุณในวัง เทียว เป็นหัวเรือใหญ่ไปทั่ว ตามเรื่อง ของมัน ข้าไม่อยากเอาใจใส่” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 209-210)</p>	<p>“Sai has more relatives than anybody I know, and <u>how she</u> <u>likes to play the Great Counsellor</u> <u>to them all !”</u> (Tulachandra, 1998, p. 121)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation) จาก ภาษาต้นฉบับ <u>นางสายทำทำเป็น</u> <u>คุณในวัง เทียวเป็นหัวเรือใหญ่</u> <u>ไปทั่ว</u> เป็นคำประชดเสียดสีที่มี ความหมายแฝงต้องตีความหมาย แปลเป็น <u>how she likes to play the</u> <u>Great Counsellor to them all !</u> ผู้แปลสื่อความหมายแบบง่าย โดยพยายามแปลยึดความหมาย ภาษาต้นฉบับเดิมไว้</p>	<p>ในภาษาแปล ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการละ (Translation by omission) โดยละ การแปล “<u>เทียวเป็นหัวเรือใหญ่</u> <u>ไปทั่ว</u>” จึง โดยละข้อความบางคำ ออกไป อันเนื่องมาจากผู้แปล ไม่สามารถหาคำศัพท์ สำนวนที่ เทียบเท่ากับคำในภาษาต้นฉบับได้</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“ดีจริงแม่คุณ!” “เดี๋ยวนี้แม่ช่างใหญ่โตเสียเหลือเกิน นี่จะทำอะไรก็ตามใจตัว ผู้หลักผู้ใหญ่กลายเป็นหัวหลักหัวตอ พุดจาอะไร ก็ไม่ต้องฟังกันอีกต่อไป หล่อนหายหน้ากันไปหมด เสด็จท่านก็มากริ้วเอาฉันทุกที มีธุระปะปังจะไหว้วานกันก็ไม่ได้เสียแล้ว มีอย่างรี บอกให้จั้นไปอยู่กับเสด็จ กลับไปดูผ้าตัดเสื้อเสียที่แถวเต็ง!”</p> <p>(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 211)</p>	<p>“Don’t you raise your voice with me !” <u>You’re getting worse and worse every day.</u> Why didn’t you go up and wait on Sadet, May I ask? Meaning you can do as you please and never mind what your elders say? I’m like a tree stump you can pass over and ignore, is that it? ”</p> <p>(Tulachandra, 1998, p. 121)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบอิสระ (Free translation) จากภาษาต้นฉบับ <u>เดี๋ยวนี้แม่ช่างใหญ่โตเสียเหลือเกิน</u> แปลเป็น <u>You’re getting worse and worse every day.</u> จากภาษาต้นฉบับ คุณอาสาหยุดประชดเสียดสีข้อย ผู้แปลทำความเข้าใจความหมายจากต้นฉบับ ไม่พิจารณาถึงการถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับ โดยแปลอิสระจนไม่เหลือร่องรอยโครงสร้างของภาษาต้นฉบับไว้</p>	<p>ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยการใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using unrelated words) จากภาษาต้นฉบับ <u>“แม่ช่างใหญ่โตเสียเหลือเกิน”</u> แปลเป็น <u>You’re getting worse and worse every day.</u> ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์ทางด้านความหมาย กลวิธีนี้ผู้แปลไม่สามารถหาคำเทียบเคียงมาแปลจากภาษาต้นฉบับ เพราะภาษาต้นฉบับซับซ้อนไม่ปรากฏในภาษาแปล</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“เจ้าก็เหมือนกับคนอื่นๆ แหละ” “ถามอะไรก็เล่าทุกที <u>ไปไหนต่อไหนกันมาเจ็ดร้อย ยี่สิบห้า</u>! พอข้าออกปากถามเข้าที่ ก็ ‘เล่า’ เป็นเสียงเดียวกันหมด” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 225)</p>	<p>“I don’t believe it . You girls are all alike, <u>never want to tell me anything.</u>” (Tulachandra, 1998, p. 128)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation) จากภาษาต้นฉบับ <u>ถามอะไรก็เล่า ทุกที ไปไหนต่อไหนกันมาเจ็ดร้อย ยี่สิบห้า</u> เป็นคำประชดเสียดสีที่มี ความหมายแฝง แปลเป็น <u>never want to tell me anything</u> ผู้แปล สื่อความหมายเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ แบบง่าย โดยพยายามแปลยึด ภาษาต้นฉบับไว้</p>	<p>ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการ ถอดความโดยการใช้คำที่ไม่มี ความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using unrelated words) เพราะภาษา ต้นฉบับซับซ้อน ต้องตีความ <u>“เจ็ดร้อยยี่สิบห้า”</u> ซึ่งคำนี้ไม่พบใน ภาษาแปล</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“‘คุณั่งซ้อยสิ” “อยู่ๆลุกขึ้นเล่น ไก่อะลอ พอ ‘ปุ่ค่านึงถึงไก่อ ไก่อี้มา’ ทีเดียว เข้ามาใกล้ ๆ นี้ คุยไป! <u>วันนี้ใครไปเขียบปากนัง พลอยเสียวก็ไมรู้”</u> (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 225-226)</p>	<p>“The only one willing to talk to me is Choi; the only trouble there is how to stop her. “Are you doing the cock in Phra lo, Choi?- ‘The old man thought of the cock / And lo and behold the cock came to him’.....Now what have you got to regale us with tonight? Any interesting news I ought to hear about? (Tulachandra, 1998, p. 128)</p>	<p>***ผู้แปล ไม่แปลข้อความใน ภาษาต้นฉบับ***</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการละ (Translation by omission) ผู้แปลละ การแปล “<u>วันนี้ใครไปเขียบปากนัง พลอยเสียวก็ไมรู้”</u> แต่การละการแปล นั้นไม่ทำให้การสื่อความหมายของ ต้นฉบับเดิมเปลี่ยน เพราะข้อความ ที่ละไม่มีสาระสำคัญที่จะทำให้ ความหมายของต้นฉบับเดิม เปลี่ยนไป</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“นี่หมายความว่าฉันไม่มีอำนาจควบคุมอะไรล่วงหน้าได้ยังงั้นหรือแม่ช้อย?” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 231)</p>	<p>“<u>Meaning I have no power to stop you from having fun?</u>” (Tulachandra, 1998, p. 132)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) โดยปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับ ซึ่งมีความหมายสื่อถึงการประชดเสียดสี <u>นี่หมายความว่าฉันไม่มีอำนาจควบคุมอะไรล่วงหน้าได้ยังงั้นหรือแม่ช้อย</u> แปลเป็น <u>Meaning I have no power to stop you from having fun?</u> โดยผู้แปลพยายามหาคำศัพท์ที่เทียบเคียงกัน เพื่อรักษาความหมายของต้นฉบับไว้</p>	<p>ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) เลือกใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กัน “<u>no power to stop you</u>” กับภาษาต้นฉบับ “<u>ไม่มีอำนาจควบคุมอะไรล่วงหน้าได้</u>” โดยพยายามแปลความหมายของคำในภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลให้มีความหมายเหมือนกัน</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“เบา ๆ หน่อยซีแม่พวกเหล่านี้ อะไร! เสียงยังกับนกกระจอกเข้า รัง! กำลังจะเสด็จเร็ดท่ง ชุนน้ำ ชุนนางออกเต็มไป ระวังกัน หน่อยซี” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 236)</p>	<p>“Keep quiet, all of you. I’m ashamed of you. With all those important people out there, and <u>you making this racket like sparrows returning to their nest!</u>” (Tulachandra, 1998, p. 135)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมาย ของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปล แบบตรงตัว (Literal translation) ผู้แปลปรับโครงสร้างทางไวยากรณ์ ของภาษาต้นฉบับ ซึ่งมีความหมาย ประชดเสียดสี ในแนวเปรียบเทียบ <u>เสียงยังกับนกกระจอกเข้ารัง</u> แปลเป็น <u>you making this racket like sparrows returning to their nest</u> โดยผู้แปลหาคำศัพท์ที่เทียบเคียงกัน เพื่อรักษาความหมายของต้นฉบับ ไว้ได้มากที่สุด แต่มีการปรับเปลี่ยน โครงสร้างประโยคโครงสร้างของ ภาษาแปล</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการ แทนที่ทางวัฒนธรรม (Translation by cultural substitution) ในการแปล <u>“นกกระจอก”</u> เป็น <u>“sparrows”</u> ผู้แปลใช้คำศัพท์ที่มีอยู่ในภาษาฉบับ แปลที่มีความหมายใกล้เคียงของ ภาษาต้นฉบับมาแทนที่ตาม ความหมายของภาษาต้นฉบับ</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“ยายแจ่ม! แก่จนหกสิบแล้ว เพิ่งจะมีตัวคราวนี้เอง” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 240)</p>	<p>“Well, well, taking a husband for the first time at the age of sixty. What made you do it, Grandma Jaem?” (Tulachandra, 1998, p. 139)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) จากภาษาต้นฉบับเป็นประโยคที่พูดประชดเสียดสี ผู้แปลปรับโครงสร้างทางภาษาฉบับแปล โดยพยายามรักษาความหมายเดิมไว้ โดยหาคำศัพท์ที่เทียบเคียงกันมา แทนที่เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจมากขึ้น มีการขยายความเพิ่มเติมในภาษาแปล What made you do it, Grandma Jaem? ทำให้ภาษาแปลมีความยาวของเนื้อเรื่องเพิ่มขึ้นกว่าภาษาต้นฉบับ</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ “taking a husband” ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับต้นฉบับ “เพิ่งจะมีตัว” โดยพยายามแปลความหมายของคำในภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลให้ได้ความหมายเหมือนกัน</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“ช้อยนี้เมื่อไรจะโตเสียสักทีนะ” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 241)</p>	<p>“When are you going to grow up?” (Tulachandra, 1998, p. 139)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) ผู้แปลปรับโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับ ซึ่งมีความหมายประชดเสียดสี เป็นประโยคคำถามในภาษาฉบับแปล</p>	<p>ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล โดยพยายามแปลความหมายของคำในภาษาต้นฉบับ “โต” กับภาษาฉบับแปล “grow up” ให้ได้ความหมายเหมือนกัน</p>
<p>“แกอย่ามาหาความฉันทินะยายช้อย” “ชาววังรุ่นฉันไม่เหมือนสมัยนี้หรือ ร้าคาญตาร้าคาญใจจะตายเสียแล้ว ก็ฉันชอบกับอาเขามาก แล้วพ่อเปรมเขาก็เรียกฉันว่าอามาแต่เด็ก นาน ๆ พบกันทีเขาก็จำได้ไม่ทอดทิ้ง อุตส่าห์ไปตามเรือขนมจีนมาให้กิน ฉัน</p>	<p>“He’s no stranger. I’ve known his family from way back, and him since he was a little boy. And why shouldn’t I be nice to him when he took the trouble to be so nice to me? I’m not like you people, with your noses up in the air and not a word of thanks to him! Since</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบใช้สำนวน (Idiomatic translation) ผู้แปลคงความหมายไว้ของภาษาต้นฉบับอย่างครบถ้วน แต่มีการปรับสำนวน</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน แปลเชิงสื่อสาร ในรูปแบบการแปลแบบใช้สำนวน ผู้แปลคงความหมายไว้ของภาษาต้นฉบับอย่างครบถ้วน โดยใช้กลวิธีการแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม (Translation by cultural substitution) ปรับสำนวน “ทำตัวแข็งราวกับคุณช้างใหญ่โตกัน</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>ก็ต้องปลื้มตามประสาของฉัน ฉันไม่เหมือนหล่อน ๆ นี้ จะได้นั่ง นั่งทำตัวแข็งราวกับคุณข้างใหญ่โตกัน เสียจริงแม่เอ๊ย! จะออกปากเป็น ไมตรีให้เขามีน้ำใจสักคำก็ไม่มี ” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 253)</p>	<p>when have you become so uppish anyway? I was so ashamed of you. Really?” (Tulachandra, 1998, p. 139)</p>	<p>ทำตัวแข็งราวกับคุณข้างใหญ่โตกัน เสียจริงแม่เอ๊ย! เป็น with your noses up in the air ผู้แปลปรับภาษา ทำให้มีความเป็นธรรมชาติทางด้านภาษาฉบับแปล เปรียบเทียบให้ผู้อ่านได้เห็นภาพชัดเจน</p>	<p>เสียจริง” เป็น “with your noses up in the air.” ผู้แปลปรับภาษาทำให้มีความเป็นธรรมชาติ เปรียบเทียบโดยนำภาษาที่มีอยู่ในภาษาฉบับแปล ทำให้ผู้อ่านได้เห็นภาพชัดเจน</p>
<p>“ “เฮ้อ! ขายซ้อย เอ๊ย ขายซ้อย” “คนอย่างแกใครเขาได้ไปฉันก็ขายหน้าเขา เลิกพูดบ้า ๆ บอ ๆ เสียทีเถิด โธเป็นสาวแล้ว แกไม่อายเขาบ้าง ฉันก็อาย” ” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 254)</p>	<p>“ “Ha!” “My goodness! ” “What are you saying? ” “Just as well we’re among ourselves.” <u>Crazy girl.</u> ” (Tulachandra, 1998, p. 139)</p>	<p>ผู้แปลใช้หลักการแปลรูปแบบดัดแปลง (Adaptation) จากภาษาต้นฉบับ “คนอย่างแกใครเขาได้ไปฉันก็ขายหน้าเขา” แปลเป็น <u>Crazy girl</u> แล้วขยายความเพิ่มเติมในภาษาแปล Just as well we’re among ourselves. ทำให้เพิ่มความยาวของเรื่อง อีกทั้งมีวัฒนธรรมทางภาษาเปรียบเทียบของภาษาต้นฉบับ</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายกว้างหรือเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป (Translation by a more general word) ใช้คำที่มีความหมายกว้างเป็นที่รู้จัก โดยทั่วไปในภาษาฉบับแปล “<u>Crazy girl</u>” เพื่อนำมาแทนคำ “คนอย่างแก” ในภาษาต้นฉบับ เพราะ ผู้แปลรู้ว่าซ้อยคือ ผู้หญิง จึงใช้ girl มาแทนที่ อีกทั้ง</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		และวัฒนธรรมของภาษาแปล ต่างกัน	ต้องการแก้ไขปัญหาการแปลในกรณี ที่สำนวนของภาษาต้นฉบับนั้นเป็น การประชดเสียดสี
<p>“พ่อเพิ่มนี้เศรษฐีจริงแฮะ ชื้อรด แจกน้องสาวคันขนาดนี้เทียวรีนี่ ทำไมไม่เอามาเผื่อฉันอีกสักคัน ล่ะ” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 262)</p>	<p>“I had no idea you were so rich. Why didn't you buy me one too?” (Tulachandra, 1998, p. 151)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) จากภาษาต้นฉบับเป็น ประโยคที่พูดเชิงประชด พ่อเพิ่มนี้ เศรษฐีจริงแฮะ ผู้แปลปรับโครงสร้าง ทางภาษาฉบับแปลเป็นรูปปฏิเสธ I had no idea you were so rich. โดย พยายามรักษาความหมายสื่อถึง การประชดเสียดสี เดิมไว้ ใช้ คำศัพท์ที่เทียบเคียงกัน ทำให้ผู้อ่าน เข้าใจยิ่งขึ้น</p>	<p>ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปล การแปลโดยการถอดความโดยการ ใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับ ต้นฉบับ (Translation by paraphrase using unrelated words) ผู้แปลถอด ความโดยใช้คำศัพท์ “so rich” แทนที่ คำว่า “เศรษฐี” ซึ่งตามความเป็นจริง แล้ว คำว่า “เศรษฐี” ตรงกับ ภาษาอังกฤษว่า “Millionaire”</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“นางพลอยก็อวดดีเสียเหลือเกิน”</p> <p>“อยากได้อะไรจะออกปากเองก็ไม่มี ต้องมีนางซ้อยเป็นนายหน้า นางซ้อยก็กำเร็บ พอเข้าไปให้รถเข้า คันหนึ่งก็จะเอาไปให้นางพลอยอีกคัน อีกหน่อยขำก็ต้องซื้อแจกทุกคนหรือ”</p> <p>(ม.ร.ว.ลี้กฤษดิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 264)</p>	<p>“Ah-ha, so that’s it ! <u>Here we have Phlio the Great Tongue-tied</u> Bicyclist aided and abetted by Choi the Number One Self-appointed Intermediary. And soon everybody in this house will be demanding a bicycle of their own and making a pauper out of me. And we shall be known as the Bicycle Corps of the Inner Court. Well, well! ”</p> <p>(Tulachandra, 1998, p. 153)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบใช้สำนวน (Idiomatic translation) ผู้แปลพยายามคงความหมายของภาษาต้นฉบับ แต่มีการปรับการพูดประชดเสียดสี <u>นางพลอยก็อวดดีเสียเหลือเกิน</u> เป็น <u>Here we have Phlio the Great Tongue-tied</u> ผู้แปลปรับภาษาแปลเป็น <u>Tongue-tied</u> คือ คนที่ไม่พูดมาก ไม่มีปากพูด ผู้แปลใช้สำนวนที่มีอยู่ในภาษาฉบับแปล ทำให้ภาษาเป็นธรรมชาติง่ายต่อการเข้าใจ และยังเปรียบเทียบให้เห็นภาพชัดเจน</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม (Translation by cultural substitution) “<u>นางพลอยก็อวดดีเสียเหลือเกิน</u>” เป็น “<u>Here we have Phlio the Great Tongue-tied</u>” ผู้แปลแปลภาษาแปลเป็น <u>Tongue-tied</u> คือ คนที่ไม่พูดมาก ไม่มีปากพูด ผู้แปลใช้สำนวนที่มีอยู่ในภาษาฉบับแปล มาแทนที่</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“เดี๋ยวเถอะยายซ้อย!” พุดอะไรก็ <u>เป็นเล่นไปหมดทีเดียว</u> ช่างไม่ <u>รู้จักเด็กรู้จักผู้ใหญ่กันเสียบ้าง</u> <u>เลย”</u> (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 269)</p>	<p>“That’s enough from you, Choi, I must warm you, Mae Nui, you tangle with this niece of mine at your own peril” (Tulachandra, 1998, p. 154)</p>	<p>***ผู้แปล ไม่แปลข้อความใน ภาษาต้นฉบับ***</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการละ (Translation by omission) ตัดคำ <u>“พุดอะไรก็</u>เป็นเล่นไปหมดทีเดียว <u>ช่างไม่รู้จักเด็กรู้จักผู้ใหญ่กันเสียบ้าง</u> <u>เลย”</u> ออกไป อันเนื่องมาจาก คำศัพท์คำนั้นไม่มีสาระสำคัญที่จะ ทำให้ความหมายของต้นฉบับเดิม เปลี่ยนไป</p>
<p>“แม่เอ๊ย!” “<u>แม่ที่ปรึกษาใหญ่</u>” “แล้วหล่อนให้คำปรึกษาหารือว่า อย่างไรบ้าง ถ้าจะดี ๆ ทั้งนั้นละ ซี ผู้ใหญ่จะเห็นดีอย่างไรก็ต้อง ชัดเจนไว้ก่อนกระมัง?” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 297)</p>	<p>“Doing what <u>the elders think best</u>” Well well, will wonders never cease! But what about yourself, Phloi? What is your answer? (Tulachandra, 1998, p. 173)</p>	<p>ผู้แปลใช้หลักการแปลรูปแบบ ดัดแปลง (Adaptation) จาก ภาษาต้นฉบับ “<u>แม่ที่ปรึกษาใหญ่</u>” แปลเป็น “<u>the elders think best</u>” ผู้แปลคงรักษาความหมายสื่อถึง การประชดเสียดสี ผู้แปลคงแก่น เรื่องไว้ โดยเพิ่มเติมประโยคทำให้ เนื้อเรื่องยาวขึ้นจากเดิม “Doing what <u>the elders think best</u>”</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยใช้คำ ที่มีความหมายกว้างหรือเป็นที่รู้จัก โดยทั่วไป (Translation by a more general word) ใช้คำศัพท์ “the elders” ที่มีความหมายกว้างเป็นที่ รู้จักโดยทั่วไปในภาษาฉบับแปล เพื่อ นำมาแทนคำ “แม่” ในภาษาต้นฉบับ เพราะคำว่า elder แปลว่าผู้อาวุโส ใน ที่นี้ตีความได้ว่าช้อยมีอายุมากกว่า</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
			<p>พลอย เพราะในเนื้อหาของละคร บรรดาลูก ๆ ของพลอย จะเรียกช้อยว่า ป้าช้อย อีกทั้งในสังคมไทยสมัยอดีตจะเรียกสรรพนามผู้หญิงนำหน้าว่า แม่แล้วตามด้วยชื่อ (แม่ช้อย) และด้วยความที่ช้อยมีอายุมากกว่าจึงรู้ดีกว่าใคร ซึ่งสื่อความได้ว่า ช้อยคือ พี่สาวใหญ่ที่ให้คำปรึกษา</p>
<p>“ตายจริง” “ทำไมเอาของมาให้กันมากมายอย่างนี้ละ ข้ามิต้องตั้งห้างขายเครื่องแก้วหรือนี้” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 310)</p>	<p>“<u>You want me to set up shop selling crystalware, is that it?</u>” (Tulachandra, 1998, p. 179)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบใช้สำนวน (Idiomatic translation) ผู้แปลคงความหมายไว้ของภาษาต้นฉบับอย่างครบถ้วน แต่มีการปรับคำเปรียบเปรย ข้ามิต้องตั้งห้างขาย</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม (Translation by cultural substitution) “<u>ข้ามิต้องตั้งห้างขายเครื่องแก้วหรือนี้</u> เป็น” แปลเป็น “<u>You want me to set up shop selling crystalware, is that it?</u>” ผู้แปลหาสำนวนที่มีอยู่ในภาษาแปลมาแทนที่ โดยแปลเป็น <u>set up shop</u> ทำให้ผู้อ่านรับรู้ถึงภาษาได้อย่างชัดเจน</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		<p>เครื่องแก้วหรือนี้ เป็น “<u>You want me to set up shop selling crystalware, is that it?</u>” ผู้แปลหาสำนวน ในภาษาแปล <u>set up shop</u> มาแทนที่ทำให้ผู้อ่านรับรู้ถึงภาษาได้อย่างชัดเจน เปรียบเปรยให้ผู้อ่านได้เห็นภาพชัดเจน</p>	<p>เพราะเป็นคำศัพท์ที่ปรากฏอยู่ในภาษาฉบับแปล</p>
<p>“<u>ฉันพุดมาเสียดายเหมือนว่าฉันเคยมีผัวมาแล้วสักห้าคน!</u>” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 317)</p>	<p>“<u>My oh my! Listen to me spouting advice as though I’d been married five times already!</u>” (Tulachandra, 1998, p. 183)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) ผู้แปลปรับโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับ ซึ่งมีความหมายเชิงประชดในแนวเปรียบเทียบ <u>ฉันพุดมาเสียดายเหมือนว่าฉันเคยมีผัวมาแล้วสักห้าคน</u> แปลเป็น <u>Listen to me spouting advice as though</u></p>	<p>ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล โดยพยายามแปลความหมายของคำในภาษาต้นฉบับกับภาษาฉบับแปลให้ได้ความหมายเหมือนกัน “<u>ฉันพุดมาเสียดายเหมือนว่าฉันเคยมีผัวมาแล้วสักห้า</u></p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		<p><u>I'd been married five times already</u> โดยผู้แปล โครงสร้างของการ เปรียบเปรย โดยใช้ as เพื่อรักษา ความหมายของต้นฉบับไว้ได้มาก ที่สุด</p>	<p>คน” แปลเป็น “Listen to me spouting advice as though I'd been <u>married five times already</u>”</p>
<p>“<u>คุณนางพลอยดี จะไปแต่งงาน</u> <u>กลับมาร้องไห้เหมือนใครเขาจะ</u> <u>เอาไปฆ่า</u>” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 320)</p>	<p>“<u>One would think she's being</u> <u>taken away to be executed</u>” (Tulachandra, 1998, p. 186)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) จากภาษาต้นฉบับเป็น ประโยคที่พูดถึงถึงการประชด เสียดสี ผู้แปลปรับโครงสร้างทาง ภาษาฉบับแปล โดยพยายามรักษา ความหมายเดิมไว้ โดยหาคำศัพท์ที่ เทียบเคียงกันมาแทนที่เพื่อให้เข้าใจ มากขึ้นของผู้อ่าน มีการขยายความ</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการ อธิบายความ (Translation by illustration) อธิบายความหมาย โดยขยายความเพิ่มเติมในภาษาแปล เพื่อขยายความเข้าใจในเนื้อหา “<u>One would think she's being taken</u> <u>away</u>”</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		เพิ่มเติมในภาษาแปลเพื่อขยายความ เข้าใจในเนื้อหา One would think she's being taken away	
<p>“อ้าวคูสิสาย” “นี่กว่าจะช่วยกัน ห้ามเด็ก กลับมานั่งบิบน้ำตา ร้องไห้เสียอีกคน <u>ยังกะใครจะมา เอาตัวไปมีผัวด้วยนั่นแหละ ขวาง</u>” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 321)</p>	<p>“It's for you to cheer the girl up, Sai, not make her feel worse. And why should you be crying? <u>It's not your wedding.</u>” (Tulachandra, 1998, p. 186)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation) จากภาษาต้นฉบับ <u>ยังกะใครจะมา เอาตัวไปมีผัวด้วยนั่นแหละขวาง</u> เป็นคำสื่อถึงการประชดเสียดสี แปลเป็น <u>It's not your wedding</u> ผู้แปลสื่อความหมายเพื่อให้ผู้อ่าน เข้าใจแบบง่ายที่สุด โดยที่ผู้แปล พยายามเก็บความในเนื้อเรื่อง</p>	<p>ผู้แปลโดยใช้กลวิธีการแปลโดยการ ถอดความโดยใช้คำที่ไม่มี ความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using unrelated words) ในภาษาต้นฉบับ “<u>ยังกะใครจะมาเอาตัวไปมีผัวด้วย นั่นแหละขวาง</u>” แปลเป็น <u>It's not your wedding.</u> ซึ่งผู้แปลถ่ายทอด ความหมาย ที่สื่อความไม่สัมพันธ์กัน</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		พยายามสื่อความหมายให้ไปในทางลักษณะความหมายเดียวกัน	
<p>“<u>อย่างนี้หรือเรียกว่าระมัดระวังแล้ว</u> เคียวแม่ไปที่เรือนคุณอา นุ้ยกะฉันทก่อนเกิด ฉันทจะช่วยตรึงแพรให้ เคียวจะหลุดขายหน้าเขา”</p> <p>(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 328)</p>	<p>“<u>Is that why your sash keeps falling down, Mother?</u> I must fix it when we get back to Khun Aunt Nui’s. But don’t get tangled in it now.”</p> <p>(Tulachandra, 1998, p. 192)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation) จากภาษาต้นฉบับ <u>อย่างนี้หรือเรียกว่าระมัดระวังแล้ว</u> เป็นคำสื่อถึงการประชดเสียดสี แปลเป็น <u>Is that why your sash keeps falling down, Mother?</u> ผู้แปลสื่อความหมายเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจแบบง่ายที่สุด โดยที่ผู้แปลพยายามเก็บความในเนื้อเรื่อง พยายามสื่อความหมาย</p>	<p>ผู้แปลโดยใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยการใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using unrelated words) จากภาษาต้นฉบับ <u>อย่างนี้หรือเรียกว่าระมัดระวังแล้ว</u> แปลเป็น <u>“Is that why your sash keeps falling down, Mother?”</u> ซึ่งในภาษาแปลมีคำว่า <u>sash</u> แต่ภาษาต้นฉบับไม่มี ผู้แปลใช้คำศัพท์ที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		ให้ไปในทางลักษณะความหมายเดียวกัน	
<p>“ก็น่ากลัวจริงคนอย่างยายซ้อยใครต้องมาเป็นลูกเป็นพี่ก็มีกรรม” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 331)</p>	<p>“Too true” “<u>It would be frightening having you as a wife.</u>” (Tulachandra, 1998, p. 195)</p>	<p>ผู้แปลใช้รูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) เป็นการแปลที่อิสระจากภาษาต้นฉบับโดยผู้แปลคงรักษาแก่นเรื่องไว้แต่ไม่คำนึงถึงการแปลในรูปแบบโครงสร้างของภาษาต้นฉบับ ไม่คงรักษาโครงสร้างรูปแบบเดิม มีการปรับเปลี่ยนจากภาษาต้นฉบับ “ใครต้องมาเป็นลูกเป็นพี่ก็มีกรรม” ผู้แปลเปลี่ยนเป็น “<u>having you as a wife</u>”</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่ไม่มีมีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using unrelated words) จากภาษาต้นฉบับ “ใครต้องมาเป็นลูกเป็นพี่ก็มีกรรม” ผู้แปลเปลี่ยนเป็น “<u>having you as a wife</u>” ซึ่งคำศัพท์ที่นำมาถ่ายทอดไม่มีมีความสัมพันธ์กับความหมายของภาษาฉบับเดิม</p>
<p>“ถ้ารู้เสียก่อน ฉันจะได้เลี้ยงจะไ้รักมานานแล้ว คุณปรทมัวแต่ปิดอยู่เลยเสียเวลาไปเป็นกองฉันเสียตายเท่าที่เดียว คุณปรทมเห็นฉันเป็นคนใจไม่ไ้ระกำไป</p>	<p>“Why didn’t you tell me before? Why should I be? Because you have a son? He’s your son, and that makes him my son too. Did you think I was going to hate him</p>	<p>***ผู้แปล ไม่แปลข้อความในภาษาต้นฉบับ***</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการละ (Translation by omission) ตัดคำ “คนใจไม่ไ้ระกำ” ออกไป อันเนื่องมาจากคำศัพท์คำนั้น มีการใช้ภาษาสำนวน และยากต่อการหา</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>ได้ ลูกของคุณก็เหมือนลูกของ ฉัน ใครจะไปเกลียดลง” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 351-352)</p>	<p>or what?” (Tulachandra, 1998, p. 210)</p>		<p>ภาษาแปลมาแทนที่ ผู้แปลจึงละ การแปล</p>
<p>“เจ้าข้าเอ๊ย!” “ใครมาดูแลแม่พลอยซี แต่งงานได้เดือนกว่ามีลูกโตวัง ได้แล้ว” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 359)</p>	<p>“Well!” “<u>Married yesterday and today you have a son who can walk</u>” (Tulachandra, 1998, p. 214)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) จากภาษาต้นฉบับเป็น ประโยคที่พูดสื่อถึงการประชด เสียดสี <u>แต่งงานได้เดือนกว่ามีลูกโตวังได้ แล้ว</u> ผู้แปลปรับโครงสร้างทางภาษา ฉบับแปลเป็น <u>Married yesterday and today you have a son who can walk.</u> โดยเปลี่ยนจาก<u>เดือนกว่า</u> เป็น <u>yesterday</u> ผู้แปลปรับเปลี่ยนคำศัพท์ที่</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปล โดยการถอด ความโดยการใช้คำที่ไม่มี ความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using unrelated words) “<u>แต่งงานได้เดือน กว่ามีลูกโตวังได้แล้ว</u>” จากภาษา ต้นฉบับ ผู้แปลจึงถอดความ โดยแปล ความจาก<u>แต่งงานได้เดือนกว่า</u> เป็น “<u>Married yesterday</u> โดยการใช้คำที่ ไม่มีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับเพื่อ ต้องการให้ผู้อ่านเข้าใจถึงเจตนา ของผู้ประพันธ์ให้เห็นภาพได้ชัดเจน</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		นำมาแทนที่เป็นความหมายใหม่ เพราะผู้แปลต้องการรักษาความหมาย ประชดเสียดสีไว้	
<p>“ไอ้โง่!” “คุณเนื่องคุณหายไป ไหนมา ไม่ได้พบได้เห็นกันมา ตั้งแต่ปีมะโว้” (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 371)</p>	<p>“My dear Khun Nuang! So where have you been burying yourself all this time?” (Tulachandra, 1998, p. 222)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation) จากภาษาต้นฉบับ เป็นคำสื่อถึงการ ประชดเสียดสี หายไปไหนมา ไม่ได้ พบได้เห็นกันมาตั้งแต่ปีมะโว้ แปล เป็น where have you been burying yourself all this time? ซึ่งคำว่า ปีมะโว้ เป็นภาษาปาก หมายถึง เป็นเวลานานมาก ผู้แปลจึงสื่อ ความหมายเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจแบบ</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการผู้แปลจึงใช้กลวิธี การแปลโดยการถอดความโดยใช้คำ ที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มี ความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับ แปล โดยนำคำศัพท์ burying ซึ่งมี ความหมายว่า “ซ่อนตัว” มาถ่ายทอด ถอดความโดยใช้คำที่มีความ เกี่ยวข้องกับต้นฉบับ</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		ง่าย โดยที่ผู้แปลพยายามเก็บความ ในเนื้อเรื่อง แล้วสื่อความหมายให้ ไปในทางลักษณะความหมาย เดียวกัน จึงนำคำว่า <u>burying</u> มาสื่อ ความเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและเข้าถึง ความเป็นธรรมชาติของภาษา	
<p>“ปานนี้ ลูกพี่นี่เองมิโตแล้วหรือ” “โตกว่านี้หน่อย วิ่งแข็งแล้ว <u>พูด</u> <u>เป็นต๋อยหอยเหมือนยายซ้อย</u>” “เสียแต่มันจี้โรคเจ็บไม่ได้หยุด” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 372)</p>	<p>“Mine is a little older but not as robust. Oh but how <u>he talks-a real</u> <u>chatter-box just like his Aunt</u> <u>Choi</u>” (Tulachandra, 1998, p. 222)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบใช้สำนวน (Idiomatic translation) ผู้แปลคง ความหมายของภาษาต้นฉบับไว้อย่าง ครบถ้วน แต่มีการแปลคำเปรียบเทียบ <u>พูดเป็นต๋อยหอยเหมือนยายซ้อย</u> เป็น <u>he talks-a real chatter-box just like his</u> <u>Aunt Choi</u> ผู้แปลหาสำนวนจากภาษา</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการ แทนที่ทางวัฒนธรรม (Translation by cultural substitution) ภาษา ต้นฉบับ “<u>พูดเป็นต๋อยหอยเหมือน</u> <u>ยายซ้อย</u>” เป็น “<u>he talks-a real</u> <u>chatter-box just like his Aunt Choi</u>” ผู้แปลหาสำนวนจากภาษาแปลมาใช้ <u>a real chatter-box</u> แทนที่ เพราะ <u>a real chatter-box</u> มีปรากฏในภาษา แปล</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		แปลมาใช้ a real chatter-box แทนที่ทำให้ผู้อ่านรับรู้ถึงความหมายได้อย่างชัดเจน เปรียบเปรยให้ผู้อ่านได้เห็นภาพชัดเจนเพราะ a real chatter-box มีปรากฏในภาษาแปล	
<p>“ขวาง!” “หมั่นไ้แม่พลอยเสียวจริงเทียว ยังกะว่าตัวมีฝวอยู่คนเดียวในโลก คนอื่นไม่มีใครหาได้” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 374)</p>	<p>“Oh, it’s olny Khun Perm. And you’re smirking, Phloi. <u>Why, one would think you’re the only woman here with a husband to show off!</u>” (Tulachandra, 1998, p. 224)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation) จากภาษาต้นฉบับ เป็นคำสื่อถึงการประชดเสียดสี หมั่นไ้แม่พลอยเสียวจริงเทียว ยังกะว่าตัวมีฝวอยู่คนเดียวในโลก คนอื่นไม่มีใครหาได้ แปลเป็น Why, one would think you’re</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการลดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล จากภาษาต้นฉบับ เป็นคำประชดเสียดสี หมั่นไ้แม่พลอยเสียวจริงเทียว ยังกะว่าตัวมีฝวอยู่คนเดียวในโลก คนอื่นไม่มีใครหาได้ แปลเป็น Why, one would think you’re the only woman here with a husband</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		<p><u>the only woman here with a husband to show off!</u> ซึ่งผู้แปลสื่อความหมาย เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจแบบง่าย โดยที่ผู้แปลพยายามเก็บความในเนื้อเรื่อง แล้วสื่อความหมายให้ไปในทาง ลักษณะความหมายเดียวกัน</p>	<p><u>to show off!</u> ซึ่งมีการถ่ายทอดความหมายโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ</p>
<p>“เทียบเอ๊ย” “อย่างแกมันดีแต่จะ ทำครัว เรื่องออกลูกออกเต้านมัน ไม่ใช่่ง่าย ๆ เหมือนขูดมะพร้าว ตำน้ำพริก แกอย่าคุยดีไปเลย” “แม่พิศ นี่หล่อนหาว่าฉันตอแหล ยังงั้นเรอะ” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 384)</p>	<p>“My dear woman” “I’ll admit you can cook but having a baby is not as simple as <u>scraping a coconut or pounding a chili paste.</u>” “Are you by any chance, calling me a damn liar?” (Tulachandra, 1998, p. 230)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมาย ของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปล แบบตรงตัว (Literal translation) โดยปรับเปลี่ยนโครงสร้างทาง ไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับ ซึ่งมีความ หมายเชิงประชด อย่างแกมันดี แต่จะทำครัว เรื่องออกลูกออกเต้าน มันไม่ใช่่ง่าย ๆ เหมือนขูดมะพร้าว ตำน้ำพริก แกอย่าคุยดีไปเลย แปล</p>	<p>ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการ ถอดความ โดยใช้คำที่มีความ เกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ “<u>scraping a coconut or pounding a chili paste</u>” ที่ถ่ายทอด ความหมายสัมพันธ์กันกับ ภาษาต้นฉบับ “<u>ขูดมะพร้าวตำ น้ำพริก</u>”</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		<p>เป็น I'll admit you can cook but <u>having a baby is not as simple as scraping a coconut or pounding a chili paste.</u> โดยผู้แปลพยายามหาคำศัพท์ที่เทียบเคียงได้ใกล้เคียงกันเกือบที่สุด เพื่อรักษาความหมายของการประชดเสียดสีไว้</p>	
<p>“ใครเขาจะเห็นฉันแก่ก็ช่างเถิด ดีเสียอีก แต่มีคนคนหนึ่งที่ฉันอยากให้เห็นว่า ฉันยังหนุ่มอยู่เสมอ คนคนนั้นคือแม่พลอย เพราะฉะนั้น แม่พลอยอย่าได้เรียกรับฉันว่าคุณพระตามคนอื่นเขาไปเป็นอันขาดทีเดียว เคยเรียกว่าอย่างไรก็ขอให้เรียกอย่างนั้น ถ้าฉันไม่ฟังฉันจะทิ้งเสียไปหาเมียเอาใหม่”</p>	<p>“But I don't mind being looked upon as an old fogey as long as you, Mae Phloi, will disregard all evidence to the contrary and go on treating me as a young man always. So for a start, I forbid you to call me 'Khun Phra' and <u>if you disobey I'll leave you and find myself a new wife.</u>” (Tulachandra, 1998, p. 260)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบคำต่อคำ (Word for word translation) ผู้แปลพยายามรักษาระดับคำศัพท์ของภาษาต้นฉบับไว้ได้ใกล้เคียงกับภาษาฉบับแปลมากที่สุด ถ้าฉันไม่ฟังฉันจะทิ้งเสียไปหาเมียเอาใหม่ แปลเป็น <u>if you disobey I'll leave you and find</u></p>	<p>ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ “<u>a new wife</u>” ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาต้นฉบับ “<u>เมียเอาใหม่</u>”</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 422)		<u>myself a new wife</u>	
<p>“ดูคุณเปรมพุดสี เดียวก็ว่าตัวแก่ แต่อีกประเดี๋ยวก็จะริหาเมียใหม่ ยิ่งกะว่าฉันคอยหวงห้าม <u>อยากมีสักกี่คนก็ได้ ฉันไม่ว่าหรอก</u>”</p> <p>(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 422)</p>	<p>“Listen to you!. Calling yourself old and threatening to get a new wife all in the same breath. <u>Get as many new ones as you want</u>, as if I ever tried to stand in your way!.”</p> <p>(Tulachandra, 1998, p. 260)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) โดยปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับ ซึ่งมีความหมายเชิงประชด <u>อยากมีสักกี่คนก็ได้ ฉันไม่ว่าหรอก</u> แปลเป็น <u>Get as many new ones as you want</u> โดยผู้แปลพยายาม หาคำศัพท์ที่เทียบเคียงกัน เพื่อรักษาความหมายของต้นฉบับไว้</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล <u>อยากมีสักกี่คนก็ได้ ฉันไม่ว่าหรอก</u> แปลเป็น <u>Get as many new ones as you want</u></p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“แม่พลอยอยู่บ้านเสียนจะไม่ ทันสมัยเป็นคนโบราณไปแล้ว ละครพูดนั้นถ้าดูเป็นก็สนุกอยู่ เหมือนกัน เอาไว้วันหลังก่อน เถิดจะรู้ไปเอง” (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 448)</p>	<p>“Oh, Mae Phloi. I must get you out of this house more often, before you become hopelessly old- fashioned. A talk play can be quite amusing if you know how to watch it. I must take you.” (Tulachandra, 1998, p. 280)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ใน รูปแบบการแปลแบบใช้สำนวน (Idiomatic translation) ผู้แปลคง ความหมายของภาษาต้นฉบับไว้ อย่างครบถ้วน แต่มีการปรับสำนวน คนโบราณ เป็น old- fashioned ผู้แปลปรับภาษาโดยใช้ภาษาที่มี ความหมายเดียวกัน ในภาษาแปล ทำให้มีความเป็นธรรมชาติทางด้าน ภาษาฉบับแปล เปรียบเปรยให้ ผู้อ่านได้เห็นภาพชัดเจน</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการ แทนที่ทางวัฒนธรรม (Translation by cultural substitution) การ ถ่ายทอดความหมายโดยนำสำนวน old- fashioned ที่ใช้ในภาษาฉบับ แปลที่มีความหมายคล้ายคลึงตาม วัฒนธรรมของภาษาฉบับแปลมา แทนที่คำในภาษาต้นฉบับ</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“คุณเปรมสิ มาหาว่าฉันเป็นคนโบราณ” “ที่ไหนจะเหมือนคุณเปรมล่ะ ยิ่งดูไปก็ยิ่งหนุ่มขึ้นทุกวัน”</p> <p>(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 448)</p>	<p>“Of course I haven’t moved with the times like you. <u>I’ll never be able to keep up with you, Khun Prem. You’re such a modern young man. And looking younger and younger everyday.</u>”</p> <p>(Tulachandra, 1998, p. 280)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) จากภาษาต้นฉบับเป็นประโยคที่พูดถึงถึงการประชดเสียดสี ผู้แปลปรับโครงสร้างทางภาษาฉบับแปล โดยพยายามรักษาความหมายเดิมไว้ โดยหาคำศัพท์ที่เทียบเคียงกันมาแทนที่เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจมากขึ้น มีการขยายความเพื่อเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหา <u>I’ll never be able to keep up with you, Khun Prem. You’re such a modern young man.</u></p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการการอธิบายความ (Translation by illustration) เนื่องจากความหมายของภาษาแปลนั้น ไม่สามารถเทียบเคียงได้เท่ากับภาษาต้นฉบับ จึงต้องขยายความหมาย เพื่อทำความเข้าใจถึงความหมาย <u>And looking younger and younger everyday.</u></p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“<u>คุณอุ้นเธอรวยออกจะตายไป</u>” “น้องของเรามีเหลืออยู่คนเดียว เธอก็ต้องเลี้ยงกันไปจะเป็นอะไรน้า” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 453)</p>	<p>“<u>Khun Un is a very rich lady.</u>” “And he’s the only brother living under her care” “Of course she has to go on looking after him, but it can’t make a serious dent in her great fortune”. (Tulachandra, 1998, p. 284)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) โดยปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับ ซึ่งมีความหมายสื่อถึงการประชดเสียดสี <u>คุณอุ้นเธอรวยออกจะตายไป</u> แปลเป็น <u>Khun Un is a very rich lady.</u> โดยผู้แปลพยายามหาคำศัพท์ที่เทียบเคียงกัน เพื่อรักษาความหมายของต้นฉบับไว้</p>	<p>ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล “<u>คุณอุ้นเธอรวยออกจะตายไป</u>” แปลเป็น “<u>Khun Un is a very rich lady.</u>” ถอดความหมายของคำว่า <u>rich</u> ได้สัมพันธ์กับภาษาต้นฉบับ</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“ไม่แน่มันก็หอกแม่พลอย” “มีน้องอย่างคุณชิตคนเดียวก็เท่ากับมีคนจะต้องเลี้ยงสักร้อยคน เพราะคุณชิตเธอมือเติบ ฉันได้ข่าวว่าคุณอุ้นเธอขายนาของเจ้าคุณพ่อไปแล้วเกือบหมด เดียวนี้ก็เริ่มขายเครื่องเพชรเครื่องทองอยู่ไม่เว้นแต่ละวัน เขาว่าเดี๋ยวนี้คุณชิตดูได้ว่าได้ราวเด็ก ๆ อยากได้อะไรก็กินเหล้าให้เมาแล้วก็ขึ้นไปขู่เอาคุณอุ้นเธอกลัวเธอก็ต้องให้ทุกที ถ้าเป็นอย่างนี้เรื่อย ๆ ไปก็คงหมดตัวเขาวันหนึ่ง”</p>	<p>“Don’t you be too sure, Mea Phloi. <u>Having a brother like Khun Chit a hundred brother throwing your money away with both hands.</u> I’ve been told Khun Un has sold nearly all of Chao Khun Father’s rice land and has started to sell some of the diamonds and gold to keep him in funds. The servants say he no longer asks her for money but demands it, and if she doesn’t give in fast enough he threaten her. He gets nice and drunk first, you see, then goes on a rampage to the big house and threatens her till she gives in. It looks to me that if she doesn’t</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงความหมาย (Semantic translation) ในรูปแบบการแปลแบบซื่อตรงต่อต้นฉบับ (Faithful translation) โดยแปลตามเจตนาของของผู้เขียน มีน้องอย่างคุณชิตคนเดียวก็เท่ากับมีคนจะต้องเลี้ยงสักร้อยคน เพราะคุณชิตเธอมือเติบ แปลเป็น <u>Having a brother like Khun Chit a hundred brother throwing your money away with both hands.</u> ผู้แปลส่งอารมณ์ในการแปลได้ดี เห็นภาพถึงว่า ถ้ามีน้องอย่างคุณชิต ราวกับว่ามีน้องชายอีก</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล โดยแปลตามเจตนาของผู้เขียน มีน้องอย่างคุณชิตคนเดียวก็เท่ากับมีคนจะต้องเลี้ยงสักร้อยคน เพราะคุณชิตเธอมือเติบแปลเป็น <u>Having a brother like Khun Chit a hundred brother throwing your money away with both hands.</u> ถอดความหมายโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับได้สัมพันธ์กัน</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 453)	stop giving in she'll soon have nothing left to give." (Tulachandra, 1998, p. 284)	100 คน ผู้แปลสามารถเก็บความคิดของตัวละคร โดยการถ่ายทอดได้ตรงกับภาษาต้นฉบับได้ และยังรักษาการแปลระดับคำเพื่อเก็บความหมายของต้นฉบับได้อีกด้วย	
<p>“จริงหรือนี่คุณเชย?” “จัดฟันแล้วหน้าไม่จืดไปหรือ?”</p> <p>“ไม่จืดหรอก” “ไว้ผมยาวแล้วปล่อยฟันดำ คุณเป็นเหม่มฟันดำอย่างไรก็ไม่รู้ สกปรกออก ขัดฟันเสียเถิด แม่พลอย”</p> <p>(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 494)</p>	<p>“You think so, Khun Choei?”</p> <p>“Won't I look pale and bland with white teeth?.”</p> <p>“No,no!” “<u>You look almost like a maem with this new coiffure. And a maem with betel teeth is unheard of.</u> There's something incongruous about the combination. Come on, Mae Phloi, let's not waste any more time”.</p> <p>(Tulachandra, 1998, p. 318)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) จากภาษาต้นฉบับเป็นประโยคที่พูดถึงถึงการประชดเสียดสี ผู้แปลปรับโครงสร้างทางภาษาฉบับแปล โดยพยายามรักษาความหมายเดิมไว้ หากคำศัพท์ที่เทียบเคียงกันมาแทนที่เพื่อให้เข้าใจมากขึ้นของผู้อ่าน มีการขยายความ</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการอธิบายความ (Translation by illustration) อธิบายความเพื่อทำความเข้าใจถึงความหมาย โดยอธิบายความต่อ เพื่อขยายความเข้าใจของผู้อ่าน There's something incongruous about the combination. Come on, Mae Phloi, let's not waste any more time”.</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		<p>เพื่อเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหา <u>And a maem with betel teeth is unheard of. There's something incongruous about the combination.</u></p>	
<p>“แม่พลอยนี้ทำไมชอบเป็นคน <u>ขึ้นโลกเสียจริง</u>” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 496)</p>	<p>“<u>Why must you be so contrary, Mae Phloi?</u>” (Tulachandra, 1998, p. 322)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation) เรียบเรียงจากภาษาต้นฉบับให้เป็นภาษาแปลที่เข้าใจง่าย โดยพยายามแปลยึดความหมายเดิมจากภาษาต้นฉบับ</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“แม่พลอย พี่สาวใหญ่แม่พลอยนี่ เมื่อไรจะรับฉันเป็นน้องเขยสักที ฉันไปทีไรเธอรับฉันราวจะเจ้า พระเดชนายพระคุณ จนฉันเกือบ เต็มทีแล้วละ” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 511)</p>	<p>“Mae Phoil,” “<u>Will you please</u> <u>ask your eldest sister not to place</u> <u>me so high</u>. It’s not right. I’m her younger brother, a junior person to her. She shouldn’t treat me this way.” (Tulachandra, 1998, p. 333)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) จากภาษาต้นฉบับเป็น ประโยคที่พูดสื่อถึงการประชด เสียดสี ผู้แปลปรับโครงสร้างทาง ภาษาฉบับแปล โดยพยายามรักษา ความหมายเดิมไว้ หากำศัพท์ที่ เทียบเคียงกันมาแทนที่เพื่อให้เข้าใจ มากขึ้นของผู้อ่าน มีการขยายความ เพื่อเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหา It’s not right. I’m her younger brother, a junior person to her. She shouldn’t treat me this way.”</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการ อธิบายความ (Translation by illustration) อธิบายความเพื่อทำ ความเข้าใจถึงความหมาย มีการขยาย ความเพื่อเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหา “<u>It’s not right. I’m her younger</u> <u>brother, a junior person to her.</u> <u>She shouldn’t treat me this way.”</u></p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
“ฉันมีน้องเหลือแต่แม่พลอยคนเดียว” “คนอื่นเป็นที่ต่างท้องน้องต่างไส้ บางทีเขาอยากจะมาดูฉันให้สมน้ำหน้าสะใจระมัง” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 512)	“I only have sister left, Mea Phoil” “And you wouldn’t have come to sneer at me and gloat over my misfortune.” (Tulachandra, 1998, pp. 333-334)	ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบคำต่อคำ (Word for word translation) ผู้แปลพยายามรักษาระดับคำของภาษาต้นฉบับให้มากที่สุด	ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล ผู้แปลถ่ายทอดความหมาย คำว่า <u>น้อง</u> เป็น <u>sister</u> ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ
“เรือนหลังนี้แม่พลอยยกให้ฉันอยู่” “ฉันก็อยู่พอดีตัว แต่บางเวลาเมื่อมีคนที่เขาใหญ่โตมีบุญวาสนาขึ้นมาบนเรือนฉันก็รู้สึกว่ามันแคบไปบ้างไม่มีที่จะรับรอง อย่างแม่พลอยไม่เป็นไร เพราะเป็นที่น้องกัน ยากดีมีเงินฉันก็ไม่ต้องอาย”	“Mea Phoil” “You were good and kind to give me this house to live in. It suits me very well. But when some exalted personages appear under its roof I can’t help feeling that they must find it too small and shabby to deserve their presence.” (Tulachandra, 1998, p. 334)	ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบคัดแปลง (Adaptation) จากภาษาต้นฉบับเป็นประโยคที่พูดสื่อถึงการประชดเสียดสี ผู้แปลปรับโครงสร้างทางภาษาฉบับแปล โดยพยายามรักษา	ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการอธิบายความ (Translation by illustration) ผู้แปลอธิบายความของคำเรือนมันแคบไป โดยหาคำศัพท์มาแทนที่คือ <u>small</u> และเพิ่มคำศัพท์คำว่า <u>shabby</u> เพื่อให้ผู้อ่านเข้าถึงบรรยากาศของเรือนที่เล็กและโกโรโกโส

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 512)		<p>ความหมายเดิมไว้ หากคำศัพท์ที่เทียบเคียงกันมาแทนที่เพื่อให้เข้าใจมากขึ้นของผู้อ่าน มีการขยายความเพื่อเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหา <u>when some exalted personages appear under its roof I can't help feeling that they must find it too small and shabby to deserve their presence</u> ทำให้ภาษาแปลมีความยาวของเนื้อเรื่องเพิ่มขึ้นกว่าภาษาต้นฉบับ</p>	
<p>“เฮ้อ!” “นี่แหละเขาเรียกว่าเสียไม่ทิ้งลายละ” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 514)</p>	<p>“Oh no, I wouldn't have dared” What a woman! The proverbial tiger who never loses its stripes, eh? (Tulachandra, 1998, pp. 335-336)</p>	<p>ผู้แปลใช้รูปแบบการแปล ทั้งสองแบบ คือ เน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) และผู้แปลต้องการ</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปล โดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล “นี่แหละเขาเรียกว่าเสียไม่ทิ้งลายละ” ผู้แปลถ่ายทอดความหมาย</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		<p>เก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) จากภาษาต้นฉบับเป็นประโยคที่พูดเชิงประชด “นี่แหละเขาเรียกว่าเสือไม่ทิ้งลายละ” ผู้แปลปรับโครงสร้างทางภาษาฉบับแปล <u>The proverbial tiger who never loses its stripes, eh?</u> โดยพยายามรักษาความหมายเดิมไว้ หาคำศัพท์ที่เทียบเคียงกันมาแทนที่ เพื่อให้เข้าใจมากขึ้นของผู้อ่าน มีการขยายความเพื่อเพิ่มความเข้าใจ ในเนื้อหา “Oh no, I wouldn't have dared” What a woman! ทำให้ภาษาแปลมีความยาวของเนื้อเรื่องเพิ่มขึ้นกว่าภาษาต้นฉบับ</p>	<p>ภาษาฉบับแปล <u>tiger who never loses its stripes, eh?</u> โดยถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับได้เท่าเทียมกันกับภาษาต้นฉบับ</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“ฉันจะไปนี่ได้อย่างไร คุณหลวง ก็” <u>“เรามันลูกเมียน้อยลูกเมีย หลวงท่านมีออกเป็นกอง”</u> (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 525)</p>	<p>“How can you ask such a question?” <u>“We were children of a lesser wife, don’t forget.”</u> (Tulachandra, 1998, p. 341)</p>	<p>ผู้แปลใช้รูปแบบการแปล ทั้งสอง แบบ คือ เน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) และผู้แปลต้องการ เก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ ประเภทการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) จากภาษา ต้นฉบับเป็นประโยคที่พูดถึงถึงการ ประชดเสียดสี ตัวเอง <u>“เรามันลูกเมีย น้อยลูกเมียหลวงท่านมีออกเป็น กอง”</u>ผู้แปลปรับโครงสร้างทาง ภาษาฉบับแปล <u>We were children of a lesser wife</u> พยายามรักษา</p>	<p>ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการ ถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับ กับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้ คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับ ภาษาฉบับแปล <u>“ลูกเมียน้อย</u> ผู้แปล ถ่ายทอดความหมายเป็น <u>We were children of a lesser wife</u> โดยใช้คำที่มี ความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		<p>ความหมายเดิมไว้ มีการขยายความ เพื่อเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหา <u>don't forget</u> ทำให้ภาษาแปลมีความยาวของเนื้อเรื่องเพิ่มขึ้นกว่าภาษาต้นฉบับ</p>	
<p>“<u>ตื่นลูกสะใภ้แต่เช้าเทียวนะ</u>” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 577)</p>	<p>“<u>Excited, aren't you?</u>” “<u>Just couldn't wait to start coddling the new daughter-in-law!</u>” (Tulachandra, 1998, p. 375)</p>	<p>ผู้แปลใช้รูปแบบการแปล ทั้งสองแบบ คือ เน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) และผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) จากภาษาต้นฉบับเป็นประโยคที่พูดถึงถึงการ</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล จากภาษาต้นฉบับ <u>ลูกสะใภ้</u> ผู้แปลถ่ายทอดความหมายเป็น <u>daughter-in-law</u> โดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		<p>ประชดเสียดสี <u>ตื่นลูกสะใภ้แต่เช้า</u> <u>เทียวนะ</u> ผู้แปลปรับ โครงสร้างทาง ภาษาฉบับเป็น Question tag <u>Excited, aren't you?</u> พยายามรักษา ความหมายเดิมไว้ มีการขยายความ เพื่อเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหา Just couldn't wait to start coddling the new daughter-in-law!.</p>	
<p>“ถ้าสุภาพกันอย่างนี้ ฉันก็เห็นจะ มือหักตายเสียก่อนเท่านั้นเอง” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 578)</p>	<p>“<u>So much politeness that the</u> <u>hand may get broken!</u>.” (Tulachandra, 1998, p. 376)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมาย ของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปล แบบตรงตัว (Literal translation) ปรับเปลี่ยน โครงสร้างทาง ไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับ ซึ่งมี ความหมายเชิงประชด ถ้าสุภาพกัน <u>อย่างนี้</u> <u>ฉันก็เห็นจะมือหักตาย</u> <u>เสียก่อนเท่านั้นเอง</u> แปลเป็น So</p>	<p>ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการ ถอดความ โดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับ กับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้ คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับ ภาษาฉบับแปล จากภาษาต้นฉบับ <u>มือหัก</u> ผู้แปลถ่ายทอดความหมายเป็น <u>hand may get broken</u> โดยใช้คำที่มี ความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		<p><u>much politeness that the hand may get broken!</u>. โดยผู้แปลแปลคำศัพท์ได้เทียบเคียงกันเพื่อรักษาความหมายคำประชดของต้นฉบับไว้แต่ปรับ โครงสร้างทางภาษาแปล</p>	
<p>“ชะ! แม่คนหูทิพย์ ตาทิพย์” “แล้วอ้ายอันนี้หล่อนได้วิเววมามาก่อนจันรี ทำไมไม่บอกฉันบ้าง” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 578)</p>	<p>“<u>So you’re clever at reading signs, are you?</u>” “So An gave you plenty of signs and you knew what he was going to do! Why didn’t you tell me?” (Tulachandra, 1998, p. 376)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation) ผู้แปลทำความเข้าใจจากภาษาต้นฉบับให้เป็นภาษาแปลที่เข้าใจง่าย</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล ซึ่งในภาษาต้นฉบับ “คนหูทิพย์ ตาทิพย์” แปลเป็น <u>you’re clever at reading signs.</u></p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“ตายจริง!” “ผัดหน้าทาปากราวกับนางละคร แล้วยังมีหน้ามาบอกไม่เสียหายอะไรอีก” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 584)</p>	<p>“<u>Go and wash your face at once! Wash it off, do you hear me? At once!</u>” (Tulachandra, 1998, p. 379)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation) ผู้แปลทำความเข้าใจจากภาษาต้นฉบับให้เป็นภาษาแปลที่เข้าใจง่าย</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่ไม่มีมีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using unrelated words) ใช้คำที่ไม่สัมพันธ์กันกับคำในภาษาต้นฉบับ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจภาษาต้นฉบับได้ง่าย กลวิธีนี้ ผู้แปลไม่สามารถหาคำเทียบเคียงมาแปลจากภาษาต้นฉบับ เพราะภาษาต้นฉบับซับซ้อน “ผัดหน้าทาปากราวกับนางละคร” ไม่ปรากฏในภาษาแปล จึงแปลโดยใช้คำศัพท์ที่ไม่มีมีความสัมพันธ์กัน “<u>Go and wash your face at once! Wash it off, do you hear me?</u>”</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“<u>เพื่อคุณปรารถนาจะใช้สอยใคร</u>” <u>“นี่แม่พลอยมาหนุนให้ฉันหาเมีย</u> <u>น้อยละซี”</u> (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 609)</p>	<p>“Well-if you would like to have someone to-to serve you.....” “Hmm, I thought so!” “<u>It’s a</u> <u>minor wife you have in mind</u> <u>for me.</u>” (Tulachandra, 1998, p. 398)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมาย ของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปล แบบตรงตัว (Literal translation) ผู้แปลปรับเปลี่ยนโครงสร้างทาง ไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับ เป็น ภาษาแปลโดยพยายามรักษาภาษา ของต้นฉบับในการถ่ายทอด ความหมาย ซึ่งมีความหมายสื่อถึง การประชดเสียดสี “<u>นี่แม่พลอยมา</u> <u>หนุนให้ฉันหาเมีย</u><u>น้อยละซี”</u> แปล เป็น “<u>It’s a minor wife you have in</u> <u>mind for me.</u>”</p>	<p>ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการ ถอดความโดยใช้คำ ที่มีความเกี่ยวข้องกับ กับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กัน กับภาษาฉบับแปล โดยภาษาต้นฉบับ <u>เมียน้อย</u> ผู้แปลใช้คำศัพท์ที่มีความ เกี่ยวข้องกับต้นฉบับ คือ <u>minor wife</u></p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“ถ้าทำจริงฉันก็จะตายเร็วเข้ามาอีกเท่านั้น”</p> <p>(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 609)</p>	<p>“If you wanted to cut short my life, that would do it.”</p> <p>(Tulachandra, 1998, p. 398)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation) ผู้แปลเรียบเรียงโครงสร้างภาษาแปลให้เป็นภาษาที่เข้าใจง่ายต่อผู้อ่าน</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) กลวิธีนี้คือการแปลโดยการถอดความจากภาษาต้นฉบับด้วยการเลือกใช้คำสัมพันธ์กันกับภาษาต้นฉบับ <i>If you wanted to cut short my life, that would do it.</i>”</p>
<p>“อะไรเล่าคุณลุง” ตาอ้อถาม</p> <p>“ม้า” พ่อเพิ่มตอบ “ต้องสั่งให้เจ๊กมันทำส่งไปให้สักฝูงหนึ่ง มีอานม้า เครื่องม้า และโรง จนครบ”</p> <p>“ผมว่าอย่าคิดกว่า” “ป่านนี้คุณพ่อคงเซ็ดขี่ม้าแล้ว ขอสำคัญ ถ้าส่งม้าไปให้ จะโกรธเอาเสียด้วย เพราะจะหาว่าเราลื้อ”</p>	<p>“What else should be get, Khun Uncle? “Horses” We must send your father some horses. I’ll get our Chinese to make a string of them, nicely saddled and everything, and a stable too.</p> <p>What do you say?</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) จากภาษาต้นฉบับเป็นประโยคที่พูดสื่อถึงการประชดเสียดสี ให้เกิดความตลกขบขัน</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการอธิบายความ (Translation by illustration) ขยายความข้างหน้าเพื่อทำความเข้าใจถึงความหมายของคำว่า “ม้า” เพราะผู้แปลแปลว่า “Horses” ซึ่งไม่รู้ที่มาว่าคืออะไร ผู้แปลจึงพยายามอธิบายประโยคต่อ <i>We must send your father some horses.</i> ทำให้</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 627)	“But Uncle, what if he should have given up horseback-riding after what happened? He might think we’re mocking him” (Tulachandra, 1998, p. 409)	ผู้แปลพยายามรักษาความหมายเดิมไว้ โดยใช้คำศัพท์ที่เทียบเคียงเพื่อทำให้ง่ายต่อความเข้าใจของผู้อ่าน มีการขยายความเพิ่มเติมในภาษาแปล <u>We must send your father some horses.</u> ทำให้ภาษาแปลมีความยาวของเนื้อเรื่องเพิ่มขึ้นกว่าภาษาต้นฉบับ	ผู้อ่านเข้าใจขึ้นอย่างลึกซึ้ง
“อีเล็ก ๆ! เจ้าคุณท่านไม่เคยมีเลยไปอยู่ทางโน้นเดี่ยวไม่มีใครปรนนิบัติ ลุงจะให้เจ๊กทำรูปกระดาดสวย ๆ สักสิบตัว เผาส่งไปให้ ช่างปะไร” (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 628)	“Ah, I know- <u>what about some comely lasses to serve him and keep him from feeling lonely Over There?</u> ” (Tulachandra, 1998, p. 409)	ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) จากภาษาต้นฉบับเป็นประโยคที่พูดสื่อถึงการประชดเสียดสี ให้เกิดความตลกขบขัน	ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความ โดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล <u>อีเล็ก ๆ!</u> แปลเป็น <u>comely lasses</u>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		<p>ผู้แปลพยายามรักษาความหมายเดิมไว้ โดยหาคำศัพท์ที่เทียบเคียงเพื่อทำให้ง่ายต่อความเข้าใจของผู้อ่าน มีการขยายความเพิ่มเติมในภาษาแปล <u>and keep him from feeling lonely Over There?</u> ทำให้ภาษาแปลมีความยาวของเนื้อเรื่องเพิ่มขึ้นกว่าภาษาต้นฉบับ</p>	
<p>“ฉันก็ไม่ว่าจะเผาส่งไปให้กันถึงขนาดนี้ ถ้ารู้ทันก็จะส่งเปลกระดาษไปไว้ให้ใส่ลูกอีกสองสามอัน!” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 628-629)</p>	<p>“<u>If I had known I would have contributed a few cradles and some baby things</u>” (Tulachandra, 1998, p. 409)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) ผู้แปลปรับรูปแบบภาษาแปลเป็นโครงสร้างทางไวยากรณ์ในรูปแบบ if clause ซึ่งในต้นฉบับมีความหมายสื่อถึงการประชดเสียดสี “ฉันก็ไม่ว่าจะเผาส่งไปให้กันถึงขนาดนี้ ถ้า</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล จากภาษาต้นฉบับ <u>แปล</u> ผู้แปลใช้คำที่ปรากฏในภาษาแปล <u>cradles</u> และ <u>ลูก</u> แทนการใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับคือ <u>baby</u></p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		<p>รู้ทันทีจะส่งเปลกระดาษาไปไว้ให้ใส่ ลูกอีกสองสามอัน!” แปลเป็น</p> <p>“If I had known I would have contributed a few cradles and some baby things”</p>	
<p>“<u>พี่อันก็เลยจะเป็นคุณพ่อแทน</u>” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 632)</p>	<p>“<u>You feel duty-bound to be like a father to me</u>” (Tulachandra, 1998, p. 412)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) จากภาษาต้นฉบับเป็น ประโยคที่พูดประชดเสียดสี ผู้แปล พยายามรักษาความหมายการ ประชดเสียดสีเดิมไว้ โดยหาคำศัพท์ ที่เทียบเคียงเพื่อทำให้ง่ายต่อความ เข้าใจของผู้อ่าน มีการขยายความ เพิ่มเติมในภาษาแปล “You feel</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอด ความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับ ต้นฉบับ(Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มี ความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับ แปล “You feel duty-bound to be like a father to me” โดยถอดความหมาย ได้เกี่ยวข้องกับภาษาต้นฉบับ</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		duty-bound to be like a father to me” ทำให้ภาษาแปลมีความยาวของเนื้อเรื่องเพิ่มขึ้นกว่าภาษาต้นฉบับ	
<p>“พี่อั้นล่ะ ว่าอย่างไรบ้าง” “พี่ไม่ว่าอะไรหรอกอ้ออ” ตาอั้นหัวเราะตอบ “<u>อ้าว! ไม่ช่วยกันเป็นคุณพ่อแทนบ้างหรือ</u>” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 632)</p>	<p>“And what have you got to say, Phi On?” “Not a thing” On answered with a laugh. What? <u>You don’t want to be a father to me,too?</u>” (Tulachandra, 1998, p. 412)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) ผู้แปลปรับรูปแบบภาษาแปลเป็นรูปแบบคำถาม ซึ่งในต้นฉบับมีความหมายสื่อถึงการประชดเสียดสี “อ้าว! ไม่ช่วยกันเป็นคุณพ่อแทน <u>บ้างหรือ</u>”แปลเป็น <u>You don’t want to be a father to me,too?</u>”</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปลได้ใกล้เคียง จากภาษาต้นฉบับ “อ้าว! ไม่ช่วยกันเป็นคุณพ่อแทน <u>บ้างหรือ</u>” ถอดความหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับ <u>You don’t want to be a father to me,too?</u>”</p>
<p>“ก็เห็นเขาเชิญคนไปเยาะ ๆ แล้วก็มีของเลี้ยง มีหีบเสียง มีดนตรี แล้วก็นั่งคุยกัน <u>ส่วนมากก็นินทา</u> <u>กันเอง</u> บางแห่งหรรหระหน่อยก็มี</p>	<p>“To dress smartly and go to eat and drink and <u>gossip away with a lot of people?</u> To dance,too, perhaps?”</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation)</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการอธิบายความ (Translation by illustration) ขยายความในประโยคให้ยาวขึ้น มีการขยายความเพิ่มเติมใน</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>เต็นรำ” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 728)</p>	<p>(Tulachandra, 1998, p. 464)</p>	<p>ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) จากภาษาต้นฉบับเป็นประโยคที่พูดประชดเสียดสี ผู้แปลพยายามรักษาความหมายการประชดเสียดสีเดิมไว้ โดยหาคำศัพท์ง่ายต่อความเข้าใจของผู้อ่าน มีการขยายความเพิ่มเติมในภาษาแปล <u>gossip away with a lot of people?</u> ทำให้ภาษาแปลมีความยาวของเนื้อเรื่องเพิ่มขึ้น</p>	<p>ภาษาแปล <u>gossip away with a lot of people?</u></p>
<p>“เดี๋ยวก่อนประไพ... ท่านชายน้อยของประไพนั้นน่าเอ็นดูเต็มที” “ประไพนี่กแล้ว คุณแม่ต้องรักท่านน้อย ท่านกระต้วมกระเตี้ยมเสียดผู้ใหญ่วักทุกคน” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 735)</p>	<p>“Your friend Than Chai Noi is such a dear.” “I knew it!” “I knew you’d love him” “<u>He’s the elder’s sweetheart. It’s that absolutely melting old-word courtesy of his that none of you can resist!</u>”</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบอิสระ (Free translation) โดยผู้แปลทำความเข้าใจโดยการจับสารต้นฉบับ</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่ไม่มีมีความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using unrelated words) เพราะคำว่า “กระต้วมกระเตี้ยม” ผู้แปลไม่สามารถหาคำเทียบเคียงมาแปลจากภาษา</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
	(Tulachandra, 1998, p. 468)	แล้วเรียบเรียงออกมาเป็นภาษาแปลแปลอิสระจนไม่เหลือเค้าโครงเดิมและสูญเสียความหมายการประชดเสียดสี	ต้นฉบับ เพราะภาษาต้นฉบับซับซ้อนไม่ปรากฏในภาษาแปล จึงใช้คำที่ไม่มีความสัมพันธ์กับต้นฉบับ “He’s the elder’s sweetheart.”
<p>“วันหลัง ประไพชวนท่านเสด็จมาบ้านบ่อย ๆ ก็ได้”พลอยพูด</p> <p>“แต่ไม่ชวนยังเกือบจะมาดักพบ ประไพทุกวันอยู่แล้ว <u>ถ้าออกปากชวน ท่านมิชนของมาอยู่ที่นี่เลย หรือ</u>”</p> <p>(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 735)</p>	<p>“Whatever it is, he’s very nice.....Ask him to come again. Anytime.”</p> <p>“Oh, Khun Mother! Don’t you know he wants to see me every day? <u>A standing invitation from me and he’ll want to move in bag and baggage...</u>”</p> <p>(Tulachandra, 1998, p. 468)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) จากภาษาต้นฉบับเป็นประโยคที่พูดสื่อถึงการประชดเสียดสี ผู้แปลพยายามรักษาความหมายการประชดเดิมไว้ โดยหาคำศัพท์มาแทนที่และขยายความเพิ่มเติมในภาษา ทำให้ภาษาแปลมีความยาวของเนื้อเรื่องเพิ่มขึ้น</p> <p><u>A standing invitation from me and</u></p>	<p>ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการแทนที่ทางวัฒนธรรม (Translation by cultural substitution) ผู้แปลถอดความหมายของคำว่า “<u>ขนของ</u>” “<u>move in bag and baggage</u>”</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		he'll want to move in bag and baggage...	
<p>“คุณแม่! ลูกมันได้ย้ายประไฟเต็มทีแล้ว <u>เลี่ยมไสไ้อ้หมอนั่นจนน่าเกลียด</u> คุณแม่จะห้ามเลียบ้างไม่ได้หรือ”</p> <p>(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 745)</p>	<p>“Have you been nice to that odious man again?”</p> <p>(Tulachandra, 1998, p. 472)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลเพื่อการสื่อสาร (Communicative translation) ผู้แปลพยายามทำความเข้าใจจากภาษาต้นฉบับที่มีความหมายสื่อถึงการประชดเสียดสี จากข้อความ <u>“เลี่ยมไสไ้อ้หมอนั่นจนน่าเกลียด”</u> โดยเรียบเรียงเป็นภาษาแปลใหม่ที่สื่อความหมายทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย โดยใช้รูปแบบภาษาแบบธรรมดา ซึ่งในภาษาต้นฉบับนั้นเป็นภาษาที่เห็นภาพ</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยใช้คำที่มีความหมายกว้างหรือเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป (Translation by a more general word) โดยใช้ “man” เพื่อต้องการแก้ไขปัญหาการแปลใช้เรียกแทนคำว่าไ้อ้หมอนั่น เพราะในสังคมไทยนั้น ถ้าใช้คำว่า “ไ้อ้” จะใช้เรียกสรรพนามของผู้ชาย</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“ฉันขวางคุณหลวงเสียจริง ๆ ที่เดียว” คุณเชยร้องขึ้น “ข้างป้านหน้าออกมาได้ว่า รุ่งเรานั้นพ่อแม่หาให้ ฉันเห็นคนที่ผู้ใหญ่จัดให้จริง ๆ โดยเจ้าตัวเขาไม่เกี่ยวข้องก็มีแม่พลอยนี่คนเดียวเท่านั้น ของคุณหลวงคุณหลวงก็หาเอาเองไม่เห็นมีผู้ใหญ่ที่ไหนไปจัด...” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 747)</p>	<p>“Think again, Pho Phoem” Khun Choie admonished. “<u>Every-thing arranged for us-ha-ha!</u> What a short memory <u>you have.</u> As I recall it, no elders told me to pack up and elope with my Khun Luang. I did it all on my own.” (Tulachandra, 1998, p. 473)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบอิสระ (Free translation) โดยผู้แปลทำความเข้าใจจากภาษาต้นฉบับ แล้วแปลอิสระจนไม่เหลือเค้าโครงเดิม และสูญเสียความหมายการประชดเสียดสีในภาษาต้นฉบับ</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่ไม่มี ความสัมพันธ์กันกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using unrelated words) ผู้แปลไม่สามารถหาคำเทียบเคียงเนื่องจากเป็นสำนวน อีกทั้งภาษาต้นฉบับซับซ้อนไม่ปรากฏในภาษาแปล</p>
<p>“อ้าว! แล้วก็ตัวอยากมาถามฉันทำไมล่ะ” “อยู่ ๆ ก็มาเคี้ยวเชิญถามว่าเขาเป็นแม่ยายกันอย่างไร <u>ราวจะว่าฉันเคยเป็นแม่ยายคนมาแล้วเป็นร้อย ๆ</u> ตัวก็รู้ว่าฉันไม่เคยเป็นแล้วก็ยังขึ้นมามาถามมา ฉันก็บอกให้แล้วก็</p>	<p>“You asked me to tell you how to be a worthy mother-in-law and I did my best to oblige. Too bad you don’t think much of my well thought out advice. What a waste of effort!” (Tulachandra, 1998, p. 481)</p>	<p>***ผู้แปล ไม่แปลข้อความในภาษาต้นฉบับ***</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการละแปล “<u>ราวจะว่าฉันเคยเป็นแม่ยายคนมาแล้วเป็นร้อย ๆ</u>” จึงใช้กลวิธีการแปลโดยการละ (Translation by omission) เพราะมีความยาวมากเกินไป ไม่มีสาระสำคัญที่จะทำให้ความหมายของต้นฉบับเดิมเปลี่ยนไป</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>ไม่เชื่อ บ้าแท้ ๆ ทีเดียว” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 762)</p>			
<p>“แม่พลอยนี่ก็แปลก มีลูกสะใภ้ เป็นหม่อมแล้วคนหนึ่ง ยังมาได้ ลูกเขยฝรั่งอีกคน นำเวียนหัว” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 763-764)</p>	<p>“<u>You have a maem daughter-in-law, Mae Phlio, and now you have got yourself a son-in-law who’s very farang</u>” (Tulachandra, 1998, p. 482)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) ผู้แปลปรับโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับ เป็นภาษาแปล โดยพยายามรักษาภาษาของต้นฉบับในการถ่ายทอดความหมาย ซึ่งมีความหมายสื่อถึงการประชดเสียดสี “แม่พลอยนี่ก็แปลก มีลูกสะใภ้เป็นหม่อมแล้วคนหนึ่ง ยังมาได้ลูกเขยฝรั่งอีกคน นำเวียนหัว” แปลเป็น “<u>You have a maem daughter-in-law, Mae Phlio, and now you have</u></p>	<p>แปลจึงใช้กลวิธีการแปลโดยการลดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล ภาษาของต้นฉบับในการถ่ายทอดความหมาย ซึ่งมีความหมายสื่อถึงการประชดเสียดสี “แม่พลอยนี่ก็แปลก มีลูกสะใภ้เป็นหม่อมแล้วคนหนึ่ง ยังมาได้ลูกเขยฝรั่งอีกคน นำเวียนหัว” แปลเป็น “<u>You have a maem daughter-in-law, Mae Phlio, and now you have got yourself a son-in-law who’s very farang</u>”</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		got yourself a son-in-law who's very farang”	
<p>“<u>เออ! ฉันก็เพิ่งรู้ว่าฉันมีผัวสมัยใหม่!</u>” คุณเชยอุทานขึ้น “เมื่อตอนนั้นทำไมคุณหลวงไม่เห็นอุ้มฉันขึ้นเรือนบ้างล่ะ?” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 764)</p>	<p>“<u>I didn't know I had such a modernist for a husband.....</u> Why didn't you carry me up the stairs the day I moved in with you?” (Tulachandra, 1998, p. 483)</p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลแบบตรงตัว (Literal translation) ผู้แปลปรับโครงสร้างภาษาต้นฉบับเป็นประโยคปฏิเสธใน ภาษาแปล โดยพยายามรักษาภาษาของต้นฉบับในการถ่ายทอดความหมาย ซึ่งมีความหมายเชิงประชด “<u>เออ! ฉันก็เพิ่งรู้ว่าฉันมีผัวสมัยใหม่!</u>” แปลเป็น “I didn't know I had such a modernist for a husband”</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กัน จากภาษาต้นฉบับ <u>ผัวสมัยใหม่!</u> แปลเป็น <u>a modernist for a husband</u></p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“จู้! จู้! จะพูดจาอะไรระวังปาก ระวังคอเสียบ้าง แม่พลอย” พ่อเพิ่มลดเสียงเป็นกระซิบ “คนมีบุญมีวาสนาเขาอยู่ในบ้านนี้ ตั้งสองคน เขาอยู่คนเดียวไม่พอ เขายกน้องสาวเขาให้พวกพ้อง แล้วก็พาเข้ามาอยู่อีก เขาได้ยินเข้า เขาจะไม่ชอบ เขาจับแม่พลอย เป็นกบฏไม่ได้ เขาจะมาเล่นเอา ฉันทเข้า” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 782)</p>	<p>“Hush-hush, Mae Phloi! Do be careful of what you say. <u>Two mighty people in this house</u> have no doubt whatever <u>which</u> <u>is the right side</u>. So you can’t have any doubt either. If you did-well, they won’t arrest you, but they might have me arrested.” (Tulachandra, 1998, p. 483)</p>	<p>ผู้แปลเน้นความเข้าใจของผู้อ่าน (Target language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative translation) ในรูปแบบการแปลแบบดัดแปลง (Adaptation) จากภาษาต้นฉบับเป็น ประโยคที่พูดสื่อถึงการประชด เสียดสี ผู้แปลพยายามรักษา ความหมายการประชดเดิมไว้ ขยาย ความในประโยคเพิ่มเติมในภาษา แปล ซึ่งในภาษาต้นฉบับไม่มี ทำให้ ภาษาแปลมีความยาวของเนื้อเรื่อง เพิ่มขึ้น <u>Two mighty people in this house have no doubt whatever which is the right side.</u></p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยใช้คำ ที่มีความหมายกว้างหรือเป็นที่รู้จัก โดยทั่วไป (Translation by a more general word) โดยใช้ “people” เพื่อ ต้องการแก้ไขปัญหาการแปลใช้เรียก แทนคำว่า “คน”</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
<p>“พ่ออ้อดอย่าเพิ่งประมาท” พ่อเพิ่มพูด “ลุงทำราชการมาก่อนได้ เห็นมามาก คนที่เขานั่งอ่านหนังสือพิมพ์เลย ๆ ไม่ได้ทำอะไรเลย ได้ดีเป็นใหญ่เป็นโตไปแล้วหลายคนเหมือนกัน ขอให้ใจเย็น ๆ ไว้เท่านั้น คนที่ชอบทำโน่นทำนี่เสียอีก มักจะมีผิดพลาดบ่อย ๆ เมื่อผิดแล้วก็เลยไม่ได้ดี</p>	<p>“It is a very good routine,” “his uncle replied, noggin sagely, “and many have risen to great height on it. If you do too much you may make mistakes and that’s bad. <u>If you do nothing you have no occasion to do wrong and therefore you get your yearly raise, and before</u></p>	<p>ผู้แปลต้องการเก็บรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ (Source language emphasis) โดยใช้ประเภทการแปลเชิงความหมาย (Semantic translation) ในรูปแบบการแปลแบบซื่อตรงต่อต้นฉบับ (Faithful translation) โดยแปลตามรอยเจตนาารมณ์ของผู้เขียน “ส่วนคนที่นั่งเลย ๆ ไม่มีผิด ถึงปีก็ได้ขึ้น</p>	<p>ผู้แปลใช้กลวิธีการการแปลโดยการถอดความโดยใช้คำที่มีความเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ (Translation by paraphrase using a related word) ถอดความจากภาษาต้นฉบับด้วยการเลือกใช้คำศัพท์ (Lexical item) ที่มีความหมายสัมพันธ์กันกับภาษาฉบับแปล โดยแปลความหมายของคำในภาษาต้นฉบับกับ</p>
<p>ส่วนคนที่นั่งเลย ๆ ไม่มีผิด ถึงปีก็ได้ขึ้นเงินเดือน เลื่อนขั้นเลื่อนขั้น ผลอดัวหน้อยเดียวเป็นใหญ่เป็นโตไปแล้ว ฤทธิ์เพราะนั่งชคน้ำชา อ่านหนังสือพิมพ์อยู่กับโต๊ะนั่นแหละ อย่าไปประมาท” (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2557, หน้า 800)</p>	<p>you know it you’re up there, a big shot, all due to having followed the routine of tea-sipping and newspaper-reading at your desk.” (Tulachandra, 1998, p. 501)</p>	<p>เงินเดือน เลื่อนขั้นเลื่อนขั้น ผลอดัวหน้อยเดียวเป็นใหญ่เป็นโตไปแล้ว ฤทธิ์เพราะนั่งชคน้ำชา อ่านหนังสือพิมพ์อยู่กับโต๊ะนั่นแหละ” แปลเป็น “If you do nothing you have no occasion to do wrong and therefore you get your yearly raise, and before you know it you’re up</p>	<p>ภาษาฉบับแปลให้มีความหมายเหมือนกัน โดยแปลตามรอยเจตนาารมณ์ของผู้เขียน “ส่วนคนที่นั่งเลย ๆ ไม่มีผิด ถึงปีก็ได้ขึ้นเงินเดือน เลื่อนขั้นเลื่อนขั้น ผลอดัวหน้อยเดียวเป็นใหญ่เป็นโตไปแล้ว ฤทธิ์เพราะนั่งชคน้ำชา อ่านหนังสือพิมพ์อยู่กับโต๊ะนั่นแหละ” แปลเป็น “If you do</p>

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาฉบับแปล	วิเคราะห์รูปแบบการแปล	วิเคราะห์กลวิธีการแปล
		<p>there, a big shot, all due to having followed the routine of tea-sipping and newspaper-reading at your desk.”</p> <p>ผู้แปลส่งอารมณ์ในการแปลได้ดี ผู้แปลสามารถเก็บความคิดของตัวละคร โดยการถ่ายทอดได้ตรงกับภาษาต้นฉบับได้</p>	<p>nothing you have no occasion to do wrong and therefore you get your yearly raise, and before you know it you're up there, a big shot, all due to having followed the routine of tea-sipping and newspaper-reading at your desk.”</p>